

Begroting 2026

Registratienummer
25.0968791

Datum
14 oktober 2025

Versie
3.0

Status
Definitief

Afdeling
Financiën, Control en Belastingen

Inhoudsopgave

<i>Beleidsbegroting</i>	3
1. Inleiding	3
2. Waterveiligheid	11
3. Voldoende water	17
4. Gezond water	23
5. Schoon water	26
6. Veilige (vaar)wegen	33
7. Crisisbeheersing	36
8. Bestuur en Organisatie	40
9. Thema's Waterplan 2022-2027	45
10. Assetmanagement	49
11. Bedrijfsvoering	52
12. Openbaarheid	55
13. Verbonden partijen	57
14. Waterschapsbelastingen	63
15. Uiteenzetting financiële positie	68
<i>Financiële begroting</i>	78
16. Baten en lasten	78
17. Investerings	80
18. Geprognosticeerde balans	81
Afkortingen	82
Uitvoeringsinformatie	83

1. Inleiding

1.1 Vooruitblik op hoofdlijnen

De basis voor deze begroting ligt in het Coalitieprogramma 2023-2027, het Waterplan HHNK 2022-2027 en onze Deltavisie. Ook zijn we aan het verkennen hoe we ons gaan verhouden tot toekomstige opgaven en ontwikkelingen. Dit wordt opgenomen in de Toekomstvisie voor 2050 en verder (TV2050+) en het nieuwe Waterplan. De begroting vormt een uitwerking van de eerste jaarschijf van het meerjarenperspectief 2026-2030 (MJP). In deze begroting leest u wat we het komende jaar gaan doen, welke doelen we willen bereiken, hoe we doelmatigheid koppelen aan onze opgaven en welke mogelijkheden dit biedt voor de toekomst. De begroting is weergegeven in de vorm van effecten, resultaten, prestaties, bijbehorende mijlpalen en maatschappelijke thema's.

We staan voor de uitdaging om de grote doelstellingen voor toekomstbestendig waterbeheer te realiseren, gericht op het waarborgen van waterveiligheid, voldoende, gezond en schoon water. Dit zijn essentiële voorwaarden voor de leefbaarheid van ons gebied. Ook dragen we bij aan maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie en biodiversiteitsherstel.

Geopolitieke ontwikkelingen

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Het klimaat verandert, wet- en regelgeving stelt scherpere eisen waardoor de regeldruk toeneemt, de technologie ontwikkelt zich razendsnel en de maatschappij is in beweging. De geopolitieke ontwikkelingen, waaronder de beschikbaarheid van grondstoffen, de verdere digitalisering en de veranderde arbeidsmarkt en ook de landelijke en Europese politiek zorgen voor een hoge mate van onzekerheid. Dit heeft ingrijpende (financiële) gevolgen voor onze organisatie, waaronder:

- Een onvoorspelbare en grillige energiemarkt door fluctuerende marktprijzen, netcongestie en beleidswijzigingen op Europees en nationaal niveau;
- Hogere kosten en vertragingen voor onze projecten door de stijgende vraag naar materialen. Daarnaast is sprake van minder beschikbare capaciteit bij onder andere aannemers vanwege de grote hoeveelheid aan infrastructurele projecten;
- De technologieën die ontstaan vanuit de verdere digitalisering kunnen ons ondersteunen bij de uitvoering van onze (toekomstige) opgaven;
- De toename van dreiging voor cybercriminaliteit zoals *hacks* en stroomuitval vraagt om extra aandacht;
- Door de demografische verschuivingen, waaronder een afname van de beroepsbevolking en stijgende migratie, is het van belang om onze arbeidsmarktstrategie hierop aan te passen, ons te positioneren als aantrekkelijke werkgever en de kennis binnen de organisatie te borgen.
- Verschuivingen in wet- en regelgeving voor milieu- en watervraagstukken, waaronder het afzwakken van de Green Deal en de verlenging van Kaderrichtlijn Water. Dit zorgt voor een verscherping en uitbreiding van onze werkzaamheden.
- Onder andere door de Wet open overheid (Woo), de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) en de Network and Information Security (NIS2)-richtlijn handelen we transparant en aantoonbaar. Tegelijkertijd vraagt dit om specifieke kennis en vaardigheden.

Ook neemt de complexiteit van ons werk toe door hogere eisen aan waterkwaliteit en afvalwaterzuivering en veranderende ruimtelijke ordening. Hierdoor ontstaat druk op de maakbaarheid van onder andere De Grote Verbouwing van de waterketen.

Klimaatverandering en verduurzaming

Duidelijk is dat we voor grote klimaatveranderingen staan, waarbij de zeespiegel sneller stijgt en de kans op extreem weer toeneemt. We hebben steeds vaker te maken met stormen, overstromingen en periodes van langdurige droogte en neerslag. Dit heeft invloed op verzilting, bodemdaling en biodiversiteit. Ook neemt de druk op de fysieke ruimte toe doordat de veelheid aan behoeften, waaronder woningbouw en industrie, hoog is. Het vraagt om een adaptieve aanpak van waterbeheer, waarbij we adviseren over ruimtelijke adaptatie, inzetten op biodiversiteit en verdere verduurzaming. Hiertoe werken we aan de vastgestelde nieuwe klimaatdoelen uit Klimaatneutraal 2035 (K35) op het gebied van emissieneutraal, energieneutraal en circulaire economie. Ook dragen we bij aan de Regionale Energiestrategie (RES). We zijn alert om dreigingen en crises vroegtijdig te signaleren en preventief te handelen.

Toekomstgerichte benadering

Op veel van bovenstaande ontwikkelingen hebben we beperkt of geen invloed, terwijl ze een directe impact hebben op ons werk. Dit vraagt om een toekomstgerichte visie waarin we positie nemen in de keuzes die we wel hebben. Hierbij is het essentieel om te zoeken naar een balans tussen middelen, inzet en maatschappelijke opgaven. Daarnaast is het van belang om nog doelmatiger te werken, prioriteiten te stellen en ruimte te geven voor innovatie. Ook investeren we in het versterken van ons netwerk, breiden (internationale) samenwerkingen uit en zetten we verdere stappen in datagedreven waterbeheer.

Maatschappelijke effecten

Effect	Samenvatting 2026
Waterveiligheid	• We focussen ons op de zorgplicht voor onze waterkeringen. Door risicogestuurd <i>assetmanagement</i> en het ontwikkelen van continu inzicht geven we hier concreet invulling aan. Mede door de invoering van ISO 55001 verbeteren we de doelmatigheid op onze processen en borgen we een gezonde financiële huishouding. • Het HWBP-2 project Markermeerdijken Hoorn-Edam-Amsterdam is in uitvoering, waarbij de nadruk ligt op werkzaamheden in deelgebied midden en met name in deelgebied zuid. Voor het landelijke HWBP-programma zitten onder andere de projecten Katwoude en Den Helder Havendijk in de realisatiefase. • Vanuit het VBK-3 programma verbeteren we 12 kilometer aan regionale keringen. • We starten met de nieuwe toetsingsronde voor de regionale keringen voor de periode 2025-2036. • We behalen de drempelwaarden op de KPI's voor biodiversiteit. • We leveren een bijdrage aan een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving door actief deel te nemen aan gebiedsvisies- en plannen van de provincie en gemeenten. Ook werken we met onze gebiedspartners aan een toekomstbestendige zandige kust en bepalen we de strategie voor een aantal gebieden waarbij aandachtspunten naar voren zijn gekomen.
Voldoende water	• De komende jaren ligt de nadruk op het optimaliseren van het beheer van ons watersysteem, waarbij risicogestuurd werken centraal staat. De normafmetingen worden vastgelegd in de Legger Wateren en vertaald naar passende en doelmatige beheermaatregelen. Hierbij werken we conform de nieuwe gedragscode Bestendig Beheer en Onderhoud. • Door het sturen op <i>assetmanagement</i>, met een meerjarige assetplanning, sturen we op basis van onderhoudsconditie en bedrijfsrisico. Ook implementeren we de nieuwe procesautomatisering waardoor we op uniforme wijze centraal kunnen aansturen. • Voor de tweede cyclus van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) stellen we vier regionale Uitvoeringsagenda's op, waarbij we ons richten op het benutten van het natuurlijke systeem, op technische en ruimtelijke maatregelen, en op crisisbeheersing en herstelvermogen. Ook stellen we een nieuw programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027 – 2033 op. • Met het Rijk en de provincie geven we invulling aan het principe Water en Bodem Sturend, voor zowel landelijk als stedelijk gebied.

Effect	Samenvatting 2026
	- De resultaten van de eerste vier jaar van het programma Wateropgave 2 gaan we evalueren. - In lijn met de bestuurlijk vastgestelde ambitie anticiperen we op de toenemende kans op watertekort en geven we uitvoering aan de speerpunten uit het (programma)plan zoetwaterbeschikbaarheid. - We breiden ons informatiesysteem verder uit zodat dit kan worden ingezet bij advisering, een actueel waterbeeld en (externe) informatievoorziening en het uitvoeren van onderzoeken.
Gezond water	- We geven vervolg aan de uitvoering van het KRW-maatregelenpakket voor de derde planperiode 2022-2027 en het KRW impulsprogramma 2024-2027. - Aan het algemeen bestuur wordt een besluit voorgelegd over onze inzet in het nieuwe stroomgebiedsbeheersplan en daarmee ook onze opgave voor de periode 2028-2033. - Voor verschillende rapportages en onderzoeken, waaronder de EU-rapportage van de KRW, voldoen we aan actuele protocollen en eisen. - Om voldoende zicht te krijgen in de populatieomvang en omvang van de problematiek van de uitheemse rivierkreeften, starten we met kreeftenmonitoring.
Schoon water	- We werken continu aan de betrouwbaarheid van de waterketen. Elke dag zuiveren we het door inwoners en bedrijven geproduceerde en door de gemeenten ingezamelde afvalwater, met als doel de waterkwaliteit te verbeteren. Zo dragen we bij aan de volksgezondheid en daarmee de leefbaarheid van ons gebied. - We streven naar een circulaire en duurzame waterketen. Het afvalwater bevat immers waardevolle grondstoffen en energie én is een bron van zoet water. Waar mogelijk halen we deze waarden eruit, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Beginnen bij de bron is en blijft het uitgangspunt. - Met de Grote Verbouwing van de waterketen werken we de integrale aanpak uit in een programmaplan bestaande uit een veranderagenda, onderzoeksprogramma en een investeringsprogramma. Deze integrale aanpak bestaat onder andere uit K35 maatregelen, Kader Richtlijn Water maatregelen, de herziene Richtlijn Stedelijk Afvalwater en de impact van woningbouwopgaven op de waterketen. - De vastgelegde ambities over het functioneren en optimaliseren van de afvalwaterketen en het ontwikkelen van een gezamenlijke visie om te komen tot een circulaire afvalwaterketen worden uitgewerkt in regionale uitvoeringsprogramma's. - Om energieneutraal te worden, richten we ons onder andere op groengas en zonneparken. - We ontwikkelen ons assetmanagement door en gaan verder met het implementeren van voorspellend onderhoud waarbij sensoren en data-analyse worden gebruikt om te anticiperen op mogelijke storingen en doelmatig onderhoud uit te voeren.
Veilige (vaar)wegen	- Alle wegen die in ons beheer zijn dragen we over aan de gemeenten. De focus ligt op informatieoverdracht en nazorg. - Het vaarwegbeheer voeren we uit conform de herziene overeenkomst met de provincie.
Crisisbeheersing	- Conform de uitvoeringsagenda van de Visie Crisisbeheersing 2030 werken we verder aan de professionalisering en doelmatigheid van de crisisorganisatie. - We brengen de basis op orde van de crisisorganisatie en de afdeling CCB, inclusief crisisbeheersingsplan, (multidisciplinair) opleiden, trainen en oefenenplan ((M)OTO-plan), draaiboeken, en informatievoorziening. - We zorgen dat de crisisorganisatie volledig inzetbaar is, met piketrollen ingevuld, crisisfunctionarissen opgeleid en oefeningen georganiseerd, zodat we doelmatig en effectief kunnen optreden. - In het opzetten van de integrale informatievoorziening zetten we stappen. - We verstevigen een duurzaam netwerk intern en extern, met benoemde accounthouders en gezamenlijke crisisscenario-sessies. - We ronden de motorkapposters af en borgen deze structureel in de organisatie.

Effect	Samenvatting 2026															
Bestuur en organisatie	- In het effect Bestuur en organisatie beschrijven we de bedrijfsvoering en enkele organisatiebrede activiteiten. We opereren meer dan ooit als netwerkorganisatie binnen een groter geheel. We beseffen dat we niet alles kunnen doen en maken bewuste keuzes in onze activiteiten, waarbij doelmatigheid een belangrijk uitgangspunt is. Dienstverlening aan inwoners en medewerkers staat centraal. We zoeken actief samenwerking met onze omgeving, bijvoorbeeld via het Waterinnovatiefonds, en dragen ook bij aan internationale maatschappelijke ontwikkelingen. - De maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor een continu veranderende omgeving en hebben impact op onze werkwijze. Een voorbeeld hiervan is de extra taken en toenemende complexiteit rondom vergunning en handhaving. Daarnaast dwingt de krapte op de arbeidsmarkt ons om inventief met middelen om te gaan om ons personeelsbestand zowel kwantitatief als kwalitatief in topvorm te houden. Dit doen we door in te zetten op leren en ontwikkelen en door de arbeidsmarktcampagne aan te passen aan de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het kunnen invullen van openstaande vacatures is nog steeds een grote uitdaging. Daarnaast veroorzaken vacatures interne doorstroom, wat weer tot nieuwe vacatures leidt. Dit vraagt om prioritering bij het uitzetten van vacatures en om capaciteit voor het inwerken van nieuwe collega's. - Ook qua wetgeving wordt steeds meer van ons verwacht. We handelen transparant en aantoonbaar richting onze inwoners volgens onder andere de Woo, de BIO, WWKE en de NIS2-richtlijn. <table><tr><th>Kader</th><th>Doel</th><th>Juridische status</th></tr><tr><td>BIO2.0</td><td>Baseline voor informatiebeveiliging bij de overheid</td><td>Wordt juridisch gekoppeld aan CBW via ministeriële regeling</td></tr><tr><td>NIS-2</td><td>EU-richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging</td><td>Wordt omgezet in nationale wet: CBW</td></tr><tr><td>WWKE</td><td>EU-richtlijn voor fysieke weerbaarheid van kritieke entiteiten</td><td>Wordt omgezet in nationale wet: WWKE</td></tr><tr><td>CBW</td><td>Cyberbeveiligingswet; Nederlandse wet gebaseerd op NIS2</td><td>Nationale wetgeving in voorbereiding</td></tr></table> - De rekenkamer draagt bij aan het versterken van onze lerende organisatie en speelt een cruciale rol in het bevorderen van efficiëntie en effectiviteit binnen onze structuur. Het dagelijks bestuur geeft de rechtmatigheidsverantwoording af. De Wet Open Overheid, Water en Bodem sturend, duurzaamheid en ruimtelijke adaptatie blijven capaciteit vragen van zowel bestuur als organisatie. We werken permanent aan manieren om het bestuur soepel en efficiënt besluit te laten nemen. - Om beter voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen, zijn we bezig met het ontwikkelen van een toekomstvisie die ons helpt onze doelen te bereiken en onze organisatie te versterken. - We bereiden ons voor op de waterschapsverkiezingen die in 2027 plaatsvinden.	Kader	Doel	Juridische status	BIO2.0	Baseline voor informatiebeveiliging bij de overheid	Wordt juridisch gekoppeld aan CBW via ministeriële regeling	NIS-2	EU-richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging	Wordt omgezet in nationale wet: CBW	WWKE	EU-richtlijn voor fysieke weerbaarheid van kritieke entiteiten	Wordt omgezet in nationale wet: WWKE	CBW	Cyberbeveiligingswet; Nederlandse wet gebaseerd op NIS2	Nationale wetgeving in voorbereiding
Kader	Doel	Juridische status														
BIO2.0	Baseline voor informatiebeveiliging bij de overheid	Wordt juridisch gekoppeld aan CBW via ministeriële regeling														
NIS-2	EU-richtlijn voor netwerk- en informatiebeveiliging	Wordt omgezet in nationale wet: CBW														
WWKE	EU-richtlijn voor fysieke weerbaarheid van kritieke entiteiten	Wordt omgezet in nationale wet: WWKE														
CBW	Cyberbeveiligingswet; Nederlandse wet gebaseerd op NIS2	Nationale wetgeving in voorbereiding														

1.2 Leeswijzer

De begroting is opgebouwd rondom de maatschappelijke effecten. De effecten die we willen bereiken zijn opgenomen in de hoofdstukken twee tot en met acht. Ieder effect bestaat uit:

- een uitwerking van de prestaties per resultaat voor 2026: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat zijn de kosten;
- de bedragen per effect van exploitatie en investeringen;
- verbonden partijen.

Risico's zijn opgenomen in het hoofdstuk 15.1 Weerstandscapaciteit en risicomanagement.

In deze begroting gaan we in op de financiële verschillen tussen de begroting 2026 en de herziene begroting 2025. Bij de financiële tabellen en teksten zijn toelichtingen opgenomen waarin we de relevante afwijkingen of grote verschuivingen ten opzichte van deze herziene begroting 2025 verklaren. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen voorkomen, deze zijn opgenomen voor de

verticale tellingen. Door afrondingen kunnen aansluitingsverschillen voorkomen tussen verschillende tabellen. De prestaties die inhoudelijk wijzigen, krijgen voor de vergelijkbaarheid een nieuw nummer. Hierdoor is geen sprake van doorlopende nummering. Wanneer de prestatie vanaf de begroting 2026 wijzigt is dit opgenomen in de tabellen. Ter vergelijking zijn in de tabellen de bedragen van de herziene begroting 2025 en de jaarrekening 2024 opgenomen. De cijfers van de voorgaande jaren zijn aangepast aan de huidige indeling naar effecten, resultaten en prestaties.

Na de hoofdstukken per effect worden de thema's uit het Waterplan toegelicht en de (verplichte) begrotingsparagrafen gepresenteerd zoals opgenomen in het Waterschapsbesluit.

1.3 Externe en interne ontwikkelingen

Ons bestendig financieel beleid heeft de volgende uitgangspunten:

- We sturen op een gezonde financiële toekomst waarin we zo min mogelijk lasten doorschuiven naar de toekomst;
- De lasten willen we voor alle categorieën belastingbetalers beheersen, waarbij we streven naar een gelijkmatige verdeling over deze categorieën;
- Schommelingen binnen de belastingcategorieën zoveel mogelijk beperken;
- Structurele kostenstijgingen dekken door structurele opbrengstenstijgingen;
- Standen reserves niet negatief aan einde planperiode;
- De schuldpositie blijft binnen de bandbreedte van maximaal tweemaal de belastingopbrengst in 2040;
- Als de bestaande financiële middelen ontoereikend zijn, wegen we nieuw beleid en de extra ambities in relatie tot de financiële mogelijkheden met elkaar af;
- Aandeel kapitaallasten in de exploitatiebegroting maximaal 30%;
- Bij het aantrekken van leningen anticiperen we op de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) door in ons beleid de renterisiconorm en de kasgeldlimiet te verwerken;
- De geplande investeringsvolumes in de planperiode liggen gemiddeld op € 55 miljoen. Hoewel we onze investeringen zo realistisch mogelijk plannen in de tijd, hebben we in de praktijk soms te maken met uitloop door planvormingsprocedures van derden, zoals vergunningstrajecten bij omgevingsdiensten. De kapitaallasten hebben we daarom berekend met een investeringsplafond van € 40 miljoen. Uiteindelijk worden de werkelijke kapitaallasten meerjarig verwerkt;
- De belastingopbrengst kan worden aangepast aan de gecorrigeerde inflatie.

Vergelijking met de herziene begroting 2025 en MJP 2026-2030

De begroting 2026 is een uitwerking van het eerste jaarschijf van het MJP. Hieronder maken we een vergelijking met de herziene begroting 2025 en het MJP.

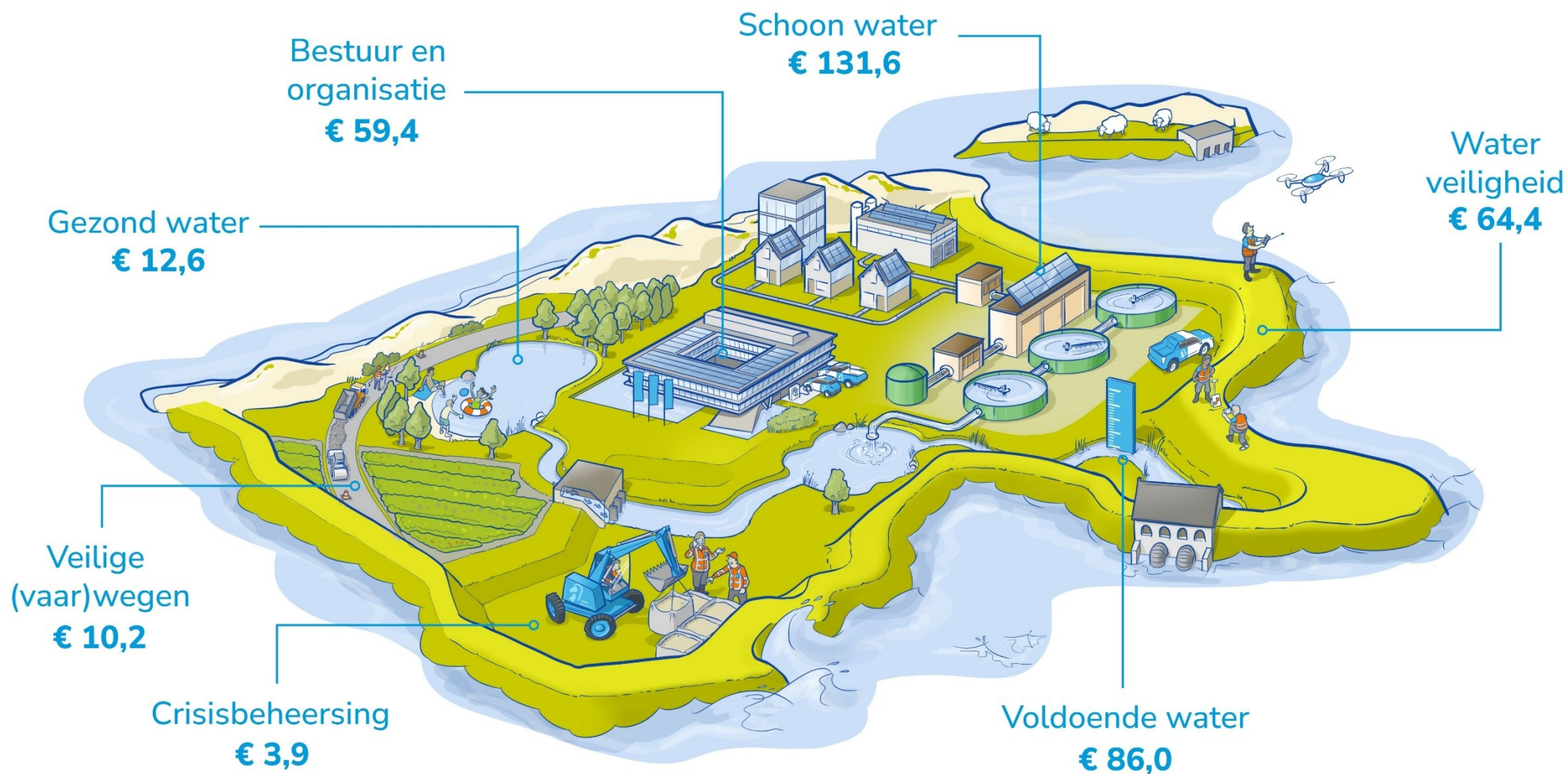
- De gemiddelde stijging van de belastingopbrengst in de begroting 2026 en MJP is 8,6%. Deze was 8,7% in de begroting 2025.
- De omslagrente in de begroting 2026 en MJP is 1,08%. Deze was 1,25% in de begroting 2025.
- De schuldpositie per 31 december 2040 is in lijn met het MJP.
- Voor de inflatie op de directe kosten en loonsom hanteren we een gewogen gemiddelde van 2,9% (MJP: 3,1%). Voor de directe kosten zijn de inflatiecijfers 2,8% (MJP: 2,2%) en we rekenen met een loonsomstijging van 3,2% (MJP: 4,2%).

Wat doen we met uw belastinggeld?

Begroting 2026 - Totale kosten € 368,1 miljoen

1,2 miljoen inwoners

1.967 km² beheergebied

140 km² openwater

80% onder NAP

1.4 Exploitatie en investeringen naar effect

Exploitatie en investeringen

Effect <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	Jaar- rekening	Begroting		Jaar- rekening	Begroting	Begroting
		2024	2025			
Waterveiligheid	58,8	63,9	58,2	3,7	2,7	11,9
Voldoende water	73,6	84,3	85,1	1,9	4,6	7,9
Gezond water	8,4	12,4	12,4	1,1	2,2	9,7
Schoon water	110,5	112,6	123,3	25,3	29,0	36,7
Veilige (vaar)wegen	16,8	6,0	8,6	-	-	-
Crisisbeheersing	3,3	3,0	3,7	-	-	-
Bestuur en organisatie	29,0	39,8	46,9	1,7	2,7	0,8
<i>Afronding</i>	0,1	0,2	-	-	-	-
Totaal netto	300,5	322,2	338,2	33,7	41,2	67,0
Dotaties en onttrekkingen aan bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie	-36,6	-24,2	-15,9	-	-	-
Waterschapsbelastingen	-273,7	-298,0	-322,4	-	-	-
<i>Afronding</i>	-	-	0,1	-	-	-
Totaal ('-' is voordelig)	-9,8	-	-	33,7	41,2	67,0

In bovenstaande tabel zijn de netto kosten opgenomen. In de afbeelding op de vorige pagina zijn de bruto kosten opgenomen exclusief subsidies en bijdragen. Voor een overzicht van de dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien verwijzen we naar hoofdstuk 16.1. In de financiële begroting staat de verdeling naar baten en lasten.

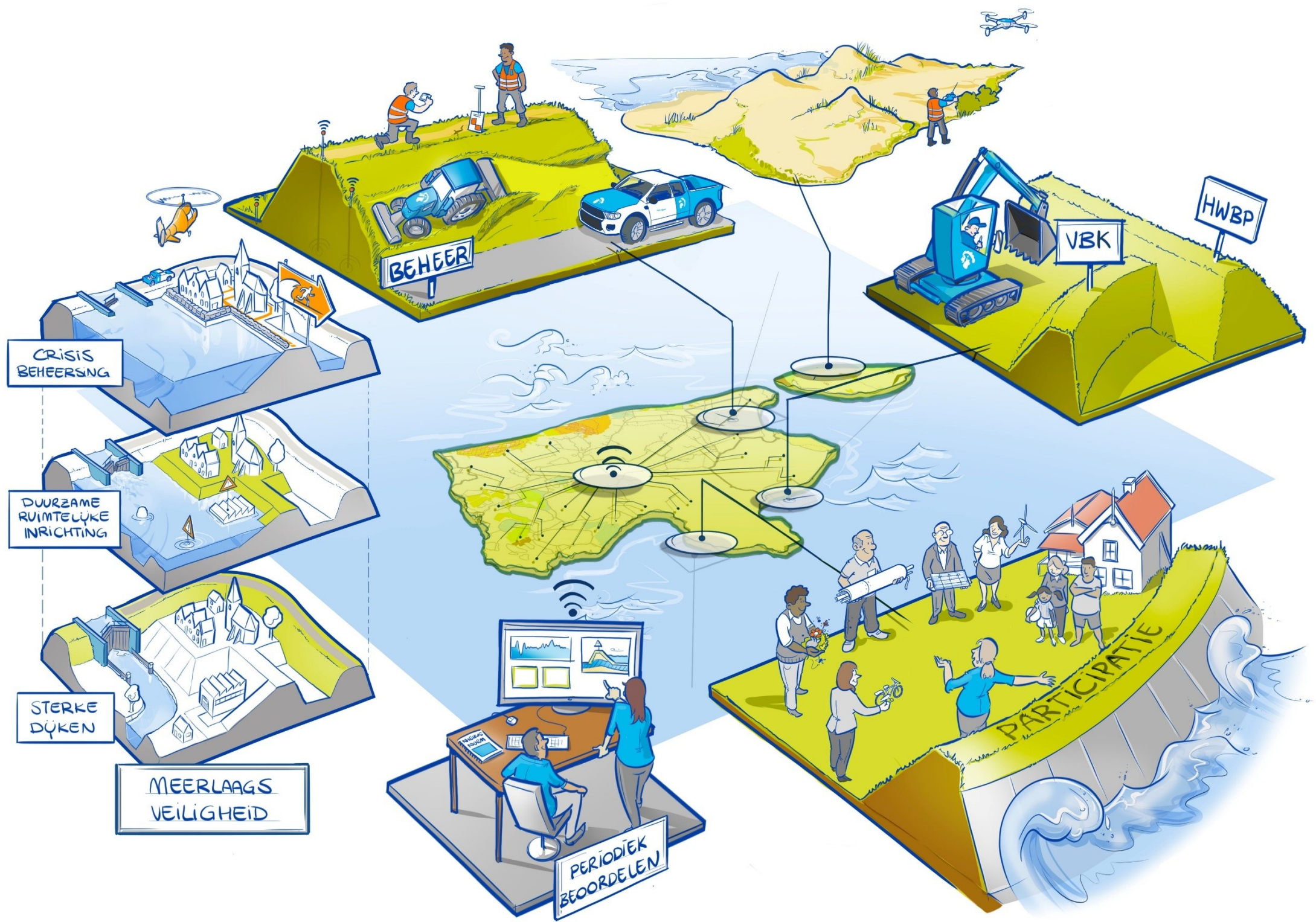
Toelichting exploitatie

De afname van de kosten bij het effect Waterveiligheid in de begroting 2026 ten opzichte van de begroting 2025 komt voornamelijk doordat het VBK-3 programma na het gereedkomen van de uitvoering van project Starnmeer in 2025 nu meer in lijn komt met het reguliere jaarlijkse exploitatiebudget. De kostentoe name bij het effect Schoon water is voornamelijk toe te rekenen aan de sluiting van de SDI. Ook is sprake van hogere slibtransport- en afzetkosten door verwerking door HVC. Daarnaast zijn de kapitaallasten hoger door onder meer eenmalige afschrijvingskosten voor het saneren van de rwzi in Beverwijk. Hier staan wel wat lagere kosten voor energie en chemicaliën tegenover. De toename in exploitatiekosten van Veilige (vaar)wegen wordt veroorzaakt door de wegenoverdracht. De kosten voor het effect Crisisbeheersing stijgen door het uitbreiden van de personele capaciteit om de basis op orde te brengen. Bij het effect Bestuur en organisatie stijgen de kosten doordat de kosten voor herbestemming van het Noorderpolderhuis van investering naar exploitatie zijn overgebracht. Voor softwarelicenties stijgen zowel de prijs als het benodigde aantal. De renteopbrengsten nemen af door het lagere liquiditeitssaldo bij schatkistbankieren.

Toelichting investeringen

Het netto investeringsvolume is per saldo € 23,9 miljoen hoger dan in de begroting 2025 en komt uit op € 65,1 miljoen. Sommige projecten vervallen, andere verschuiven over de jaargrenzen heen en de voorbereiding van nieuwe projecten en werkzaamheden starten. Het verschil wordt met name veroorzaakt doordat in 2026 een aantal investeringen in de realisatiefase komen. In 2025 werden diverse projecten door externe factoren zoals vergunningverlening door derden, vertraging bij leveranciers, netcongestie en krapte op de arbeidsmarkt vertraagd. Deze omstandigheden zijn naar verwachting in 2026 niet anders. Hierdoor blijft de planning van de fasering van deze projecten onzeker.

2. Waterveiligheid

- 2.1 Resultaat 1: We beperken het overstromingsrisico door onze keringen te laten voldoen aan het afgesproken beschermingsniveau en ze risicogestuurd te beheren. Zo geven we invulling aan de zorgplicht.

Het programma Waterveiligheid 2030 en de daarbij horende datagedreven manier van werken brengt realtime monitoring binnen handbereik, waardoor we sneller kunnen reageren op veranderingen en ingrijpen als dat nodig is. De focus ligt op het verder professionaliseren van alle activiteiten die onder de zorgplicht vallen. Zo lopen we de achterstanden verder in op onderhoud en professionaliseren we activiteiten zoals assetmanagement. Eind dit jaar volgt er een bestuursvoorstel om de restopgave van het programma verbetering boezemkades (VBK) inzichtelijk te maken, maar ook na 2030 zal er structureel onderhoudsbudget benodigd zijn om de regionale keringen aan de norm te laten voldoen. We benutten de kansen voor het bevorderen van biodiversiteit in lijn met de gedragscode en uitvoeringsagenda. We nemen het (nieuwe) areaal van het project Markermeerdijken gefaseerd in beheer. Ook voeren we de nieuwe toetsings- en beoordelingsrondes voor de primaire en regionale keringen uit.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen			
		JR24	B25	B26		JR24	B25	B26
P081		2,0	2,8	0,2	Uitgaven	61,9	61,2	66,5
					Inkomsten	-60,7	-61,2	-66,2
					Afronding	-	-	-
					Netto	1,2	-	0,3
In 2027 zijn de primaire waterkeringen op orde die op het landelijke HWBP-2-programma staan.		Project in uitvoering: Markermeerdijken Hoorn-Edam-Amsterdam						
Het HWBP-2-project Markermeerdijken is volop in uitvoering. De werkzaamheden vinden plaats in de verschillende modules langs de Markermeerdijk van Hoorn tot en met Amsterdam. De nadruk ligt op werkzaamheden in deelgebied midden en met name in deelgebied zuid. Het gehele traject wordt op 30 juni 2027 officieel veilig verklaard inclusief de bestendige overdracht naar de beheerorganisatie.								
De exploitatiekosten zijn lager door een verschuiving van interne rentelasten naar andere effecten als gevolg van een het niet meer toekennen van rente aan de voorfinanciering van HWBP. Het verschil in investeringsinkomsten en -uitgaven ontstaat door de verschuiving van werkzaamheden binnen de modules ter hoogte van Volendam en Katwoude.								
P082		12,9	11,7	11,9	Uitgaven	17,4	15,0	50,7
					Inkomsten	-15,4	-13,5	-45,7
					Afronding	-	-	0,1
					Netto	2,0	1,5	5,1
In 2050 voldoen de primaire waterkeringen die op het landelijke HWBP-programma staan aan de norm.		Projecten in planuitwerkingsfase: - Den Helder, Helderse Zeewering - Monnickendam Zeedijk Projecten in realisatiefase: - Katwoude (module 11a en 12a) - Katwoude (module 12b) - Realistisch ontwerpen met lengte-effect (innovatieproject)						

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
	- Den Oever - Den Helder - Den Helder, Havendijk					
De beide projecten in Katwoude bevinden zich in de realisatiefase, waarbij module 12b onderdeel is van het provinciale programma 'N247 Bereikbaarheid Waterland'. Het innovatieproject Realistisch ontwerpen met lengte-effect wordt in het eerste half jaar afgerond. Het project Den Oever - Den Helder gaat in de loop van het jaar over naar de realisatiefase en het project Den Helder Havendijk gaat aan het einde van het jaar over naar de realisatiefase.						
De vertraging in de planuitwerkingsfase van het project Den Oever-Den Helder resulteert in hogere inhuurkosten en investeringsuitgaven. De uitgaven in deze projectfase overschrijden de verleende subsidie, waarbij het financiële risico bij ons ligt. Na afronding van het project worden de afschrijvingskosten gedeeltelijk uit de HWBP-reserve gedekt. In de realisatiefase wordt een deel van de werkzaamheden binnen het project Katwoude (module 11a en 12a) doorgeschoven van 2025 naar 2026 als gevolg van de vondst van een voormalige zanddijk.						
P076	14,2	14,1	9,9	-	-	-
In 2030 voldoen de in de toetsronde 2012-2024 afgekeurde regionale keringen aan de norm, inclusief kunstwerken en niet-waterkerende objecten.	We verbeteren circa 12 kilometer aan regionale keringen zodat ze aan de norm voldoen.					
Het VBK-3 programma heeft als doel om circa 150 kilometer regionale keringen aan de norm te laten voldoen in de periode tot en met 2030. Dit jaar verbeteren we 12 kilometer binnen de projecten Nauernaschevaart, Drechterlandsedijk, Schagen-Alkmaar, Egmond-Heiloo, Schagen-Oost, Kolhorn-De Strook.						
In voorgaande jaren waren de kosten hoger door het uitvoeren van het project Starnmeer. Dit jaar voeren we het programma uit meer in lijn met het reguliere exploitatiebudget.						
P077	1,4	2,6	2,2	-	-	-
In 2034 hebben we al onze primaire keringtrajecten beoordeeld en in 2036 onze regionale keringen getoetst conform de afgesproken beoordelings-/toetsmethodiek.	- Uiterlijk eind 2026 zijn de afspraken met de alliantie Markermeerdijken geconcretiseerd voor de benodigde data en aanpak voor de beoordeling van de op te leveren normtrajecten (secties) van de primaire keringen binnen de dijkversterking. - De maatgevende boezemwaterstanden voor de toetsing van de regionale waterkeringen zijn vastgesteld door het dagelijks bestuur.					
Meer dan de helft van de modules van de dijkvakken/normtrajecten 13-8 en 13-9 van de primaire dijkversterking Markermeerdijken worden opgeleverd en overgedragen aan de beheerorganisatie. Voor de eindoplevering (medio 2027) worden afspraken gemaakt over de benodigde data voor het nieuwe beoordelingsinstrumentarium (LBO-2) en over de manier waarop en wanneer de overgedragen dijkvakken beoordeeld kunnen worden.						
We starten met de nieuwe toetsingsronde voor de regionale keringen voor de periode 2025-2036. De maatgevende waterstanden worden voorafgaand aan de nieuwe toetsingsronde door het dagelijks bestuur vastgesteld. Op basis hiervan brengen we advies uit aan het bevoegd gezag, zijnde Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland.						
P078	24,6	28,8	32,6	0,5	1,2	6,5
In 2030 hebben we continu inzicht in de staat van onze keringen en maken we aantoonbare afwegingen tussen risico's, prestaties en kosten.	- Binnen het programma Waterveiligheid 2030 leveren we drie volledig uitgewerkte dijktrajecten op in de Dijksterkte Analyse Module (DAM). - We stellen een plan van aanpak op voor de aanleg en monitoring van proefvakken langs de primaire dijken, gericht op het verkrijgen van praktijkgerichte inzichten in de optimale steensortering voor zowel de aanleg als het onderhoud van stortbermen.					

Prestaties en mijlpalen		Exploitatie			Investeringen		
(bedragen x € 1 miljoen)		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
		• We stellen een plan van aanpak op voor het komen tot continu inzicht van de dynamiek van onze zandige kust. • We voeren ISO 55001 in. • We behalen de drempelwaarden op de KPI's voor biodiversiteit.					
De ingewonnen (grond)onderzoeksgegevens van drie polders zetten we om naar DAM (Dijksterkte Analyse Module) projecten. Hiermee kunnen we berekeningen maken voor de toetsing en kunnen we onder andere (klimaat)scenario's doorrekenen in relatie tot dijkveiligheid. Om de aanleg en het beheer en onderhoud van onze stortbermen te optimaliseren maken we proefvakken waarmee we onderzoeken welke (minimale) steensortering we nodig hebben om stabiele stortbermen aan te leggen.							
Als beheerder van het duin, onze zandige waterkering, willen we inzicht in de dynamiek van het kustfundament. We streven naar continu inzicht op basis van de laatste technieken en inzichten. Zo optimaliseren we het kustbeheer en zijn we beter in staat om de vraag om medegebruik te beoordelen.							
Mede door de invoering van ISO 55001 verbeteren we de doelmatigheid op onze processen en borgen we een gezonde financiële huishouding. Dit betekent onder andere dat we zowel het benodigde jaarbudget beter kunnen voorspellen als de budgetten voor het meerjarenplan.							
In lijn met de uitvoeringsagenda Biodiversiteit 2024–2030 zijn kansrijke KPI's geselecteerd op basis van het STOWA. We zetten in op het behalen van drempelwaarden op de KPI's voor biodiversiteit in ons beheer en onderhoud. Hieronder valt het uitbreiden en versterken van bloemrijke dijken, ecologisch pachtbeheer en het versterken van verbindingzones. Aanvullend wordt sinusmaaien en het gebruik van ecologische machines ingezet om biodiversiteit in het beheer en onderhoud te versterken.							
De exploitatiekosten nemen met name toe door een verschuiving van het programma Waterveiligheid 2030 van P080 naar P078 en door een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit.							

2.2 Resultaat 2: Ons beheergebied achter de keringen is in 2050 klimaatbestendig ingericht waarbij water (en bodem) sturend zijn in het vergroten van de waterveiligheid.

Het belang van waterveiligheid geldt voor ons allemaal, nu en in de toekomst. We hanteren het principe van meerlaagse veiligheid. Bij de zorg voor waterveiligheid trekken we met onze partners en omgeving op. Ons beheergebied is groot en divers. Dat vraagt om een gebiedsgerichte aanpak die we verwerken in de producten die we ontwikkelen. Vanwege bodemdaling en klimaatverandering, met zeespiegelstijging en stormen als gevolg, is continu inzicht in de stand van onze waterkeringen cruciaal. Dit vraagt om actuele, betrouwbare, toegankelijke en veilige informatievoorziening. Gegevensmanagement vormt een belangrijke basis, waarbij we gebruik maken van nieuwe technieken. Voor de regionale keringen zetten we in op een transitie van grote versterkingen naar gerichte ingrepen.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P080	2,9	2,8	0,6	-	-	-
In 2028 is waterveiligheid integraal onderdeel van gebiedsvisies en -plannen.	We stellen een handelingsperspectief 'gevolgbeperking van overstromingen' op voor ruimtelijke plannen.					

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
	We stellen een strategie op voor kwetsbare locaties langs onze zandige kust.					
Voorgaande jaren hebben wij deelgenomen aan diverse gebiedsprocessen en geadviseerd bij ruimtelijke plannen. Er is een brede nulmeting uitgevoerd naar de procesgang en advisering over overstromingsbeperkende maatregelen bij ruimtelijke plannen. Op basis van de verkregen kennis en inzichten stellen we een handelingsperspectief op hoe in ruimtelijke plannen de gevolgen van een overstroming kunnen worden beperkt. De nieuwe beheerstrategie Veerkrachtige Kust is opgesteld op basis van waterveiligheidsbeoordeling van het kustfundament voor een verwachte zeespiegelstijging van 1, 2 en 3 meter. Hieruit blijkt dat onze kust goed op orde is. Voor een aantal gebieden zijn aandachtspunten. Hiervoor bepalen we een strategie. Het gaat om de strandopgang centrum Egmond aan Zee, daar ligt ons grensprofiel achter de eerste duinenrij. Daarnaast betreft het de verlengde Helderse Zeewering. We stellen een strategie op hoe de zandige kering op deze locatie wordt uitgebreid en versterkt. Als laatste zien we op basis van de laatste beoordeling van het brede drinkwaterduin PWN op een specifieke locatie een laagte in het duingebied waar ons grensprofiel versterkt moet worden. Hierover gaan we in gesprek met PWN.						
De exploitatiekosten dalen door een verschuiving van het programma Waterveiligheid 2030 van P080 naar P078.						

2.3 Resultaat 3: Binnen de randvoorwaarden van de waterveiligheidsfunctie hebben onze keringen maatschappelijk toegevoegde waarde, zoals natuur, biodiversiteit, landbouw, cultuurhistorie, recreatie, duurzame energie en bebouwing.

Onze keringen hebben, binnen de randvoorwaarden van waterveiligheid, maatschappelijk toegevoegde waarde. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming gaan we verder met het project Dijkkwartier en kijken we naar de toekomst met een beheerstrategie veerkrachtige kust.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P079	0,8	0,9	0,6	-	-	-
Binnen de randvoorwaarden van de waterveiligheidsfunctie zoeken we actief naar kansen om samen met de omgeving de gewenste maatschappelijke meerwaarde van een kering te bepalen. - We starten de projectbesluitprocedure Dijkkwartier. - We leggen het handelingskader multifunctioneel gebruik keringen ter vaststelling voor aan het dagelijks bestuur. - Met onze gebiedspartners nemen we een besluit over het beheer van de Hondsbossche Duinen tot 2035. In 2024 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het vervolg van het Dijkkwartier Den Helder. Dit project betreft het naar voren halen van toekomstige dijkversterkingen om op de binnenzijde van de kering woningbouw door initiatiefnemer gemeente Den Helder mogelijk te maken. Volgend op de procedure van het omgevingsplan van de gemeente is hiervoor vanuit ons een projectbesluit nodig, we hebben hierbij een faciliterende rol. Door de veelheid aan opgaven in ons beheergebied en het gebrek aan ruimte neemt de maatschappelijke behoefte toe voor multifunctioneel gebruik van onze keringen. Als aanvulling op de Deltavisie (2012) en de Visie op Waterveiligheid (2019) wordt een handelingskader multifunctioneel gebruik keringen opgesteld. In het handelingskader wordt ook een uitwerking gegeven voor eventueel medegebruik op grond van K35. Het toekomstig onderhoud van de Hondsbossche Duinen is een complex dossier. De overleggen, ontwikkelingen en inzichten leiden tot nieuwe afspraken met het ministerie van I&W, Rijkswaterstaat, provincie Noord-Holland en gemeenten Schagen en Bergen over de onderhoudsstrategie tot 2035.						
P008 Onvoorzien Waterveiligheid	-	0,2	0,2	-	-	-

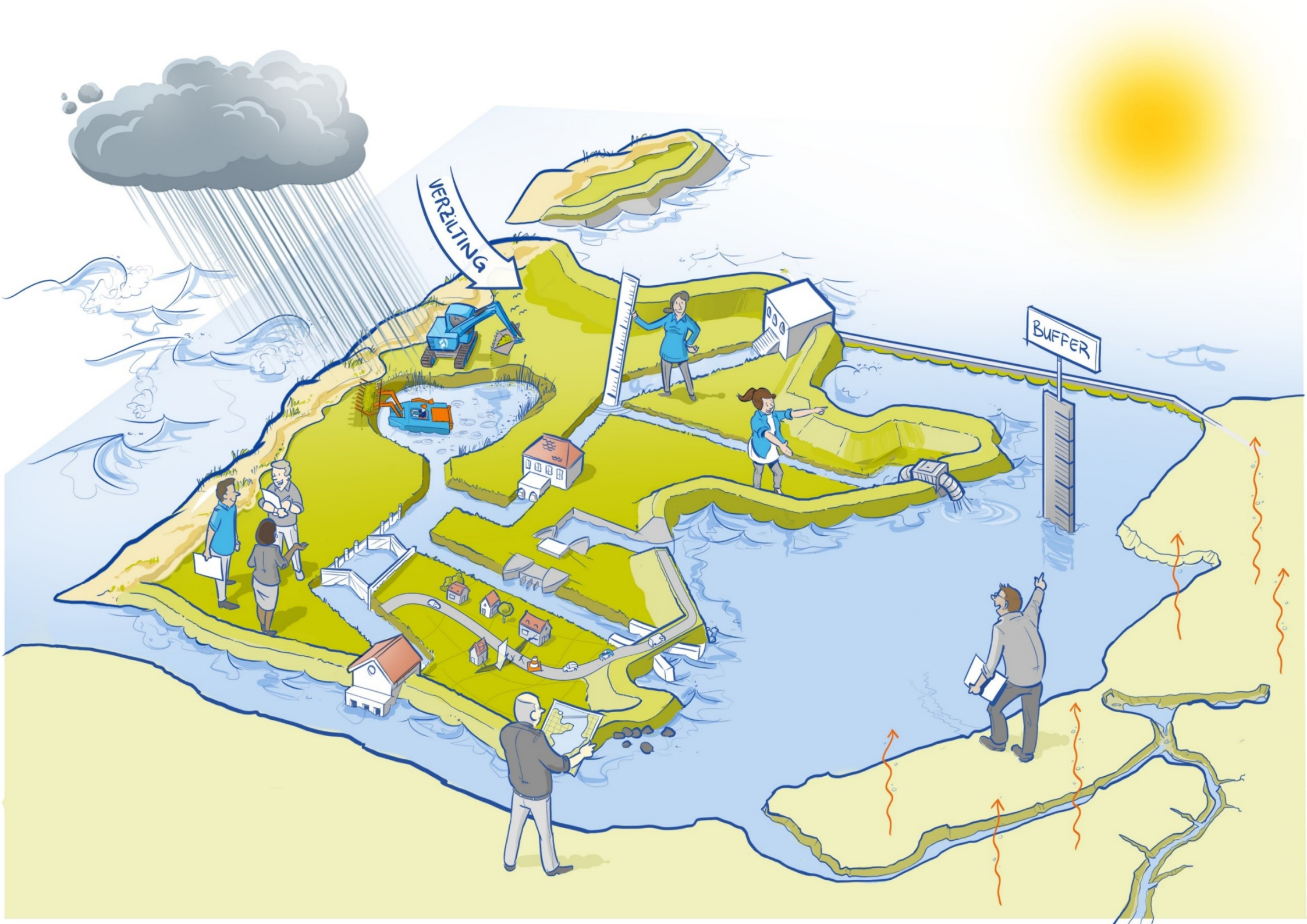
Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
Afronding	-	-	-	-	-	-
Totaal	58,8	63,9	58,2	3,7	2,7	11,9

2.4 Verbonden partijen

Binnen het effect Waterveiligheid maken we gebruik van de Muskusrattenbestrijding als verbonden partij om onze objecten te beschermen tegen de schade van muskusratten.

3. Voldoende water

3.1 Resultaat 1: Ons gebied is uiterlijk 2050 klimaatbestendig en leefbaar door voldoende water aan- en afvoer en een optimale verdeling van het beschikbare water.

Klimaatverandering maakt het steeds lastiger om het hele jaar voldoende water te hebben in ons beheergebied. Door de zeespiegelstijging, bodemdaling, langdurige droge periodes en toename van schutbewegingen met open zeewater, bestaat ook een toenemende kans op verzilting. We hebben met onze partners en inwoners de taak om ons gebied klimaatbestendig en waterrobuust te maken.

De structurele principes van Water en Bodem sturend vertalen we naar gebiedsprocessen in ons gebied. Dit vraagt van ons dat we processen anders inrichten, we ons nieuwe competenties en kennis eigen moeten maken, toegankelijke informatie moeten kunnen aanbieden, integrale visies voor ons gebied moeten gaan ontwikkelen en intensivering van de contacten met onze partners in ons beheergebied.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P083	1,3	1,1	1,5	-	-	-
In 2027 is Ruimtelijke Adaptatie onderdeel van ons dagelijks werk en benutten we de kansen vanuit de samenwerking om onze kerntaken te versterken en de leefomgeving klimaatbestendiger te maken.	• We stellen het programmaplan Ruimtelijke Adaptie 2027 – 2033 op. • Met gemeenten stellen we vier regionale uitvoeringsagenda's op binnen de Werkregio Noorderkwartier.					
Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is de nationale aanpak om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust te maken voor 2050, met als doel de gevolgen van wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen te beperken. Ook de gemeenten, de provincie Noord Holland, PWN en het waterschap in de werkregio Noorderkwartier geven uitvoering aan dit programma. In 2025 zijn we de tweede cyclus van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) gestart. De cyclus begon met het uitvoeren van een klimaatstresstest, waarmee de kwetsbaarheden voor klimaatverandering in beeld werden gebracht. Daarna volgden risicodialogen, die in de vier deelregio's werden gevoerd. We stellen vier regionale Uitvoeringsagenda's op, met daarin maatregelen om knelpunten aan te pakken. Deze maatregelen kunnen zich richten op het benutten van het natuurlijke systeem, op technische en ruimtelijke maatregelen, en op crisisbeheersing en herstelvermogen.						
We stellen een nieuw programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027 – 2033 op dat bijdraagt aan de regionale Uitvoeringsagenda's.						
P084	2,8	3,8	3,7	-	-	-
In 2030 werken we volgens het principe van Water en Bodem Sturend in het landelijk gebied en overtuigen wij anderen in de stedelijke omgeving dit toe te passen. Onze opgaven realiseren wij integraal en gebiedsgericht.	• We adviseren over 'het waterbelang' in de actuele dossiers zoals grootschalige energietransitie, infra- en woningbouwopgaven en de (natuur)opgaven uit de Provincie Noord-Holland Korte Termijn Agenda voor ons beheergebied. • We besluiten over de opname van een nieuwe regel 'ophogen = compenseren' in de Waterschapsverordening 2027.					
Met het Rijk en provincie geven we invulling aan water en bodem sturend. We werken daarbij volgens het principe van de omgevingswet; centraal wat moet, decentraal wat kan. De uitwerking van Water en Bodem sturend voor het landelijk gebied vindt plaats in gebiedsprocessen van de Korte Termijn Agenda (KTA) landelijk gebied, aangestuurd door de provincie. In de stedelijke omgeving zorgen we voor implementatie van de landelijke maatlat groene gebouwde omgeving. We werken het principe van het afwegingskader uit in advieskaarten en benutten die in gesprekken met gemeenten over ontwikkelingen en planvorming.						

Voor de maatregelen 'ophogen = compenseren' in laaggelegen delen, heeft het bestuur eerder besloten de maatregelen tijdelijk terug te trekken en te komen met een voorstel hoe we hier verder mee willen gaan. Dit voorstel is besproken met het dagelijks bestuur. Er is besloten om een breed participatie traject in gang te zetten waarin mogelijkheden voor de invulling van deze maatregel met de verschillende betrokkenen wordt besproken. Eind 2025 of begin 2026 wordt de input die is opgehaald tijdens dit participatietraject besproken met het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bepaalt in welke mate de maatregel beleidsarm of beleidsrijk is en welk voorkeurscenario wordt gekozen om verder te gaan in de waterschapsverordening voor 2027. Indien wordt besloten dat de maatregel beleidsrijk is, zal het algemeen bestuur om een besluit worden gevraagd.

3.2 Resultaat 2: Het watersysteem en de beheerinstrumenten zijn op orde en afgestemd met de omgeving.

Voldoende water betekent niet te veel, maar ook niet te weinig water, om zo het gebied leefbaar te houden. Het gaat hierbij om wateroverlast en watertekort te beperken in extreme weersomstandigheden. Hierbij ondersteunen en faciliteren we de toegekende functies in ons gebied. Naast de zorg voor voldoende water onder normale weersomstandigheden zorgen we in droge perioden voor voldoende wateraanvoer en in natte perioden met plotselinge, heftige neerslag in korte tijd voor voldoende afvoer. Het grootste deel van ons beheer en onderhoud gaat over het dagelijks peilbeheer en het onderhoud van ons watersysteem. We voeren de projecten van de Wateropgave 2.0 uit en implementeren de gedragscode beheer en onderhoud in ons maai- en baggerprogramma's. Daarnaast realiseren we vernieuwing van de hoofdpst van onze procesautomatisering. We optimaliseren de informatievoorziening zodat we beschikken over een actueel inzicht in de onderhoudstoestand van ons areaal waterlopen, duikers en het peilbeheer. De peilbesluiten Zijpe en Callantsoog worden afgerond en we versnellen de berekeningen voor ruimte voor groen in onze waterlopen.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P085		1,8	2,3	2,4	-	-	-
In 2027 stellen wij hoogwaardige hydrologische informatie beschikbaar, noodzakelijk voor advisering, actueel waterbeeld en (externe) informatievoorziening en voeren hiermee onderzoeken uit.		- We updaten het modelinstrumentarium voor het stroomlijnen van watersysteemanalyses. - We stellen een werkwijze op voor het vastleggen van modellen en modelresultaten zodat herleidbaar is welke gegevens zijn gebruikt voor hydrologische adviezen in het programma Wateropgave 2.					
In 2027 loopt deze prestatie af. Komend jaar gaan we verder met de afvoer- en wateroverlastverwachtingen en andere informatieproducten voor de organisatie. We stemmen met de eindgebruikers af hoe deze producten eruit gaan zien.							
We blijven ons informatiesysteem voor waterkwantiteit verbeteren en uitbreiden. Vorig jaar hebben we afvoerverwachtingen gemaakt op basis van eenvoudige hydrologische modellen, monitoringsdata en neerslagvoorspellingen. Dit jaar zetten we de stap naar wateroverlastverwachtingen en ontsluiten we die binnen de organisatie onder andere via dashboards voor een actueel beeld van het watersysteem voor (crisis)beheer. Met de hydrologische adviezen ondersteunen we de onderbouwing en dossiervorming van de uit te voeren maatregelen binnen het programma wateropgave en ondersteunen we ruimtelijke ontwikkelingen door het beschikbaar stellen van het 3Di modelinstrumentarium, zodat de impact van maatregelen en ruimtelijke ingrepen beter in beeld gebracht kan worden. Dit draagt ook bij aan de hydrologische informatievoorziening in de komende jaren.							
P086		19,5	23,3	23,7	-	-	-
In 2027 beheren we onze waterlopen optimaal voor de waterkwantiteit en waterkwaliteit. Dit doen we duurzaam en met oog voor de omgeving.		- Het waterbodembeleidsplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur. - We herzien en verankeren de beleidsregels 'gewoon onderhoud oppervlaktewater' in de waterschapsverordening, met inachtneming van biodiversiteit en in lijn met "de gedragscode bestendig beheer en onderhoud" en Omgevingswet. - Als bijdrage aan K35 voeren we een pilot uit die zich richt op emissieloos baggeren om CO₂- en stikstofuitstoot te verminderen en duurzaam onderhoud van waterwegen te realiseren.					

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
Voor het op orde houden van de aan- en afvoer binnen ons watersysteem voeren wij regulier onderhoud uit, waaronder baggeren, het maaien en verwijderen van waterplanten en het onderhouden van oeverbescherming. De komende jaren ligt de nadruk op het optimaliseren van het beheer, waarbij risicogestuurd werken centraal staat. Een essentiële randvoorwaarde hierbij is het beschikken over juiste normafmetingen van onze waterlopen, zowel voor de aan- en afvoer van water als voor de benodigde ruimte voor begroeiing en zo de biodiversiteit in ons beheersgebied te versterken. Deze normafmetingen worden per gebied in de periode tot en met 2027 vastgesteld in de Legger Wateren en vertaald naar passende en doelmatige beheermaatregelen. Wij werken daarbij conform de nieuwe gedragscode Bestendig Beheer en Onderhoud, waarin ook het exotenbeleid volledig is geïntegreerd. Het Waterbodembeleidsplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur. Dit plan vormt de basis voor een toekomstbestendig beheer van de waterbodem, met nadruk op ecologie, waterkwaliteit en duurzaamheid. Ook de beleidsregels voor het 'gewoon onderhoud oppervlaktewater' worden herzien en vastgelegd in de waterschapsverordening. Daarbij staat het bevorderen van biodiversiteit centraal. De herziening sluit aan bij de Gedragscode Bestendig Beheer en Onderhoud en de uitgangspunten van de Omgevingswet. Verder starten we, als bijdrage aan het landelijke programma K35, een pilot voor emissieloos baggeren. Met deze pilot onderzoeken we hoe CO₂- en stikstofuitstoot bij baggerwerkzaamheden kan worden verminderd. Daarmee zetten we een belangrijke stap richting duurzamer onderhoud van onze watergangen. De exploitatiekosten stijgen voornamelijk door inflatie op baggerkosten, maaien van het natte profiel en zachte oeverbescherming. Door de nieuwe werkwijze voor de gedragscode Bestendig Beheer en Onderhoud is in 2025 het maaibestek uitgesteld. De onderzoeken naar zachte oeverbescherming zijn vertraagd vanwege een gewijzigde planning van het adviesbureau.						
P087	44,0	45,7	47,7	1,1	2,7	4,7
In 2027 regelen we de waterpeilen conform de normen die zijn vastgesteld. - De renovatie van het gemaal Krassekeet is voor 50% gereed en we ronden de vervangende nieuwbouw van het gemaal Hippolytushoef af. - We realiseren de transitie van een meerjarige onderhoudsbegroting naar een lange termijn assetplanning zodat naast het sturen op kosten ook gestuurd kan worden op risico's en prestaties. Door moeizame vergunningsverlening en bestemmingsplanwijzigingen starten nieuwbouw projecten later op. Ook ervaren we capaciteitsproblemen bij het natuurloket, geen eenduidige beoordeling van veiligheidsplannen en uitgestelde levering van onderdelen. Dit is van invloed op de planningen en de uitgaven van het gemalenprogramma en het reguliere onderhoud. De prestaties van de peilregulerende kunstwerken staan onder druk en de bedrijfsrisico's nemen toe. Doordat we middelen van het reguliere onderhoud inzetten voor vervangende-nieuwbouw projecten, stellen we periodiek geplande onderhoudswerkzaamheden uit zoals het vervangen van elektrotechnische installaties, vervangen van pompinstallaties en het reviseren van krooshekreinigers. Ook worden voorbereidende werkzaamheden op grootschalige gemaalrenovaties uitgesteld. Het risico van uitstel van genoemd onderhoud is een hogere kans op ongeplande uitval van installaties en verminderde technische prestaties. Dit zorgt voor een zwaardere belasting van de beheerorganisatie door ongeplande werkzaamheden, wateroverlast en imagoschade. Uitstel van voorbereidende werkzaamheden heeft tot direct gevolg dat renovatiewerkzaamheden in opvolgende jaren niet tot uitvoering kunnen worden gebracht en ook hier het onderhoudsbeleid niet kan worden gevolgd. We starten met de uitvoering van de grootschalige renovatie van het gemaal Krassekeet, om de levensduur met 30 jaar te verlengen. Het gemaal Hippolytushoef heeft het einde van de levensduur bereikt. De vervangende nieuwbouw is gestart en ronden we af. We houden de peilregulerende objecten, de kunstwerken en de vigerende peilen van ons watersysteem op orde door proactief <i>assetmanagement</i> uit te voeren en door dagelijkse bedrijfsvoering van de polderpeilvakken en het boezemstelsel. De komende jaren staat het optimaliseren van het peilbeheer en risico gestuurd werken centraal. Het is essentieel dat we door betrouwbare en gevalideerde data een optimale bedrijfsvoering kunnen voeren. We implementeren een nieuwe procesautomatisering waardoor op een meer uniforme wijze						

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
centraal kan worden gestuurd. Door het sturen op <i>assetmanagement</i> , met een meerjarige assetplanning, sturen we op basis van onderhoudsconditie en bedrijfsrisico. Daarnaast zetten we in op portfolio- en capaciteitsmanagement voor onze projecten.						
De hogere exploitatiekosten worden veroorzaakt door de toename van het aantal te beheren- en onderhouden objecten zoals gemalen, stuwen en inlaten. Het verschil in investeringsuitgaven komt gedeeltelijk door de nieuwbouwwerkzaamheden aan gemaal Kwelvaart. Daarnaast starten we met de vervanging van de hoofdpst procesautomatisering TMX en zijn de uitgaven voor de koppeling Helsdeur en Oostoever opgenomen. Tenslotte zetten we in op windenergie.						
P089	2,9	4,7	3,5	0,8	1,9	3,2
In 2027 hebben we een programma Wateropgave 2 waarin we kosteneffectieve maatregelen treffen in het watersysteem. Daarnaast brengen we wateroverlastrisico's in kaart die, buiten de grenzen van het watersysteem, aanzienlijke inrichtings-, ordeningsmaatregelen of crisisbeheersing vereisen.	- We realiseren via samenwerking met PWN op twee plekken extra regelmacht om water in bovenstroomse gebieden te kunnen vasthouden zodat wateroverlast in de binnenduinrandpolders wordt beperkt. - De resultaten van de eerste vier jaren van het programma Wateropgave 2 worden geëvalueerd.					
Met onze gebiedspartners werken we aan een klimaatbestendige ruimtelijke inrichting en watersysteem. We doen dit steeds meer volgens de principes van meerlaagsveiligheid. Het programma Wateropgave 2 richt zich daarbij op de versterking van het watersysteem, daar waar dat nog een kosteneffectieve beperking oplevert van risico's op wateroverlast (laag 1). Tegelijkertijd richten we ons met het programma ruimtelijke adaptatie en onze crisisbeheerorganisatie op de versterking van de ruimtelijke inrichting (laag 2) en crisisbeheersing (laag 3).						
We ronden de verbeteringen af in het watersysteem van de polders Callantsoog, Obdam, AB, Z-in, en Anna Paulowna. We starten met de realisatie van de optimalisatie van 15 van de 30 bergingsgebieden die in de planvorming zijn voorbereid. Daarmee wordt het handelingsperspectief tijdens perioden van wateroverlast in die gebieden vergroot. We starten de realisatie van verbeteringen in het watersysteem bij gemaal 't Wad en ontlasten daarmee de Schagerkoggeboezem. In opdracht van ons vervangt gemeente Alkmaar een brug in de Hoevertvaart en start de provincie met de realisatie van een ecologische verbindingszone ten oosten van Heemskerk die ook een belangrijke verbetering betekent in de afvoer van overtollig water uit het bovenstrooms gelegen tuindersgebied rondom Heemskerk. Met PWN hebben we plannen ontwikkeld om de ongecontroleerde afvoer uit het duingebied richting de binnenduinrandpolders beter beheersbaar te krijgen. We realiseren op twee plekken in die binnenduinrand verbeteringsmaatregelen. Ook evalueren we de resultaten van de eerste vier jaren van het programma Wateropgave 2. Het verschil in investeringsuitgaven komt met name door de hogere uitgaven voor het programma Wateropgave 2.0.						
De exploitatiekosten zijn lager door een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit.						
P016 Onvoorzien Wateroverlast beperken	-	0,3	0,3	-	-	-

3.3 Resultaat 3: De zoetwatervoorraad is adaptief aan de klimaatveranderingen.

Het programma zoetwaterbeschikbaarheid is een nieuw programma. Met dit programma zetten we ons in om watertekorten zo lang mogelijk uit te stellen en te zorgen dat, als er toch watertekorten ontstaan, gebruikers hierop voorbereid zijn. Via vier hoofdthema's werken we samen met andere overheden, kennisinstituten en gebruikers aan maatregelen voor zuiniger gebruik, het vergroten van de zoetwaterbuffer, duurzaam grondwaterbeheer, verzilting en de reductie van CO2 uitstoot en het remmen van bodemdaling in veenweidegebieden.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P088		1,3	3,1	2,3	0,1	-	-
In 2027 hebben wij inzicht hoe het beschikbare zoete water het beste benut en beschermd kan worden.		• We stellen een plan van aanpak voor participatie op om te komen tot doelmatige maatregelen voor de aanpak van zoetwaterbeschikbaarheid. • We brengen de zoutgehalten in de ondergrond in ons beheergebied in kaart (FreshEM). • Voor door derden geïnitieerde vernattingsmaatregelen in het veenweidegebied werken we een handelingskader uit.					
Landelijk en bovenregionaal werken we met partijen in Noord-Nederland samen om onze grootste zoetwaterbuffer, het IJssel- en Markermeer, veilig te stellen en het beschikbare water eerlijk te verdelen. Waar relevant, geven we in tijden van droogte uitvoering aan de Strategie waterverdeling HHNK. Regionaal dragen we bij aan innovatieve pilots om meer water vast te houden/de watervraag te reduceren. In gebiedsprocessen brengen we de waterbeschikbaarheid in beeld en we herijken de zoetwatermaatregelen die we via het Landbouwportaal willen stimuleren. We zetten beschikbare technieken, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van peilbuizen of grondwatermodellering, in om de omvang van de zoete grondwatervoorraad in ons beheergebied vast te stellen en de ontwikkeling te monitoren. Op basis hiervan kan beoordeeld worden hoe deze zoetwaterbron het best beschermd en duurzaam benut kan worden.							
In lijn met de bestuurlijk vastgestelde ambitie anticiperen we op de toenemende kans op watertekort en geven we uitvoering aan de speerpunten uit het (programma)plan zoetwaterbeschikbaarheid. Participatie is een belangrijk onderdeel om vanuit deze speerpunten te komen tot concretisering van maatregelen voor de aanpak van zoetwaterbeschikbaarheid.							
Om te beoordelen hoe we kunnen omgaan met de verziltingproblematiek onderzoeken we met behulp van o.a. ons meetnet in het boezemsysteem en het in kaart brengen van de zoutgehalten in de ondergrond, de bronnen van verzilting. Daarnaast werken we aan kennisopbouw en bewustwording over verzilting. Doel is het bewustzijn over teruglopende beschikbaarheid van zoet water en toenemende verzilting te vergroten en het treffen van anticiperende maatregelen te stimuleren binnen bijvoorbeeld de agrarische sector.							
Om bodemdaling te remmen en broeikasgasemissies (CO ₂) te reduceren in het veenweidegebied wordt er door derden, gestimuleerd door Rijk en provincie, gewerkt aan vernattingsmaatregelen zoals het verhogen van waterpeilen of het aanleggen van waterinfiltratiesystemen. Naast de positieve effecten, kan de grootschalige uitrol van deze vernattingsmaatregelen ook impact hebben op het waterbeheer. Met een handelingskader vernatting veenweidegebieden, nemen wij het initiatief om randvoorwaarden op te stellen zodat de waterbelangen, zoals zoetwaterbeschikbaarheid, wateroverlast en waterkwaliteit worden geborgd.							
De lagere exploitatiekosten zijn het gevolg van een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit.							
Afronding		-	-	-	-0,1	-	-
Totaal		73,6	84,3	85,1	1,9	4,6	7,9

3.4 Verbonden partijen

Bij de realisatie van het effect Voldoende water maken we gebruik van BV Baggerzorg als verbonden partij. Deze verbonden partij is in staat om op een verantwoorde manier onze verontreinigde baggerspecie te verwerken.

4. Gezond water

4.1 Resultaat 1: In periode tot en met 2027 hebben we onze verantwoordelijkheid maximaal ingezet in het bijdragen aan doelen voor 2027.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P074		3,5	5,1	5,2	1,1	2,2	9,7
In de periode 2022-2027 wordt het KRW-maatregelenpakket voor de derde planperiode met onze gebiedspartners uitgevoerd.		- Aan het algemeen bestuur wordt een besluit voorgelegd over onze inzet in het nieuwe nationale Stroomgebiedbeheersplan 4 (KRW-periode 2028-2033). - We initiëren maatregelen uit de verdiepende watersysteemanalyses in de prioritaire KRW-gebieden Oosterpolder (Hoorn), Oosterzijpolder (Heiloo) en de Vereenigde Polders (Bergen).					
We geven vervolg aan de uitvoering van het KRW-maatregelenpakket voor de derde planperiode (2022-2027), gericht op het realiseren van de door de provincie vastgestelde doelen voor de 51 deelgebieden. Dit maatregelenpakket heeft de nadruk op het ecologisch doelbereik voor wat betreft de maatregelen, gebiedsgerichte samenwerkingen en het Landbouwportaal Noord-Holland. Aanvullend hierop geven we uitvoering aan het KRW Impulsprogramma 2024–2027. Hierin zijn de inzichten uit de juridische Quicksan KRW HHNK uit 2023 verwerkt, ons handelen ten aanzien van chemische stoffen in relatie tot het KRW-doelbereik en de inzet op het actualiseren van brongegevens in het te behalen doelbereik.							
De KRW krijgt na 2027 een vervolg in een nieuwe programmaperiode 2028-2033. We volgen hierin de landelijke planning voor wat betreft het opstellen en vaststellen van het landelijke stroomgebiedsbeheersplan 4. Naast mogelijke nieuwe maatregelen en inzichten vindt in het stroomgebiedsbeheersplan ook de verantwoording plaats van het doelbereik 2027. Aan het algemeen bestuur wordt een besluit voorgelegd over onze inzet in het nieuwe stroomgebiedsbeheersplan en daarmee ook onze opgave voor de periode 2028-2033.							
In het maatregelenpakket 2022-2027 zijn een aantal gebieden als prioritaire gebieden aangemerkt, omdat hier een handelingsperspectief is om de ecologische waterkwaliteit substantieel te verbeteren. Wij voeren als eerste stap verdiepende watersysteemanalyses uit om het maatregelenperspectief aan te scherpen. Voor de drie gebieden Oostpolder, Oosterzijpolder en de Vereenigde polders zijn de watersysteemanalyses gereed en gaan wij in gesprek met derden over de agendering en/of implementatie van de benodigde maatregelen.							
Het verschil in investeringsuitgaven komt met name door geplande werkzaamheden aan de natte infrastructuur in de Noordkop als onderdeel van het maatregelenpakket KRW-3.							
P090		4,9	7,3	7,2	-	-	-
In 2027 is de monitoring zo ingericht dat we voor de KRW kunnen toetsen, beoordelen en rapporteren aan de EU. Daarnaast voeren wij met deze resultaten onderzoek uit.		- We stellen een HHNK brede stoffenstrategie op. - Het KRW meetnet voor het 4^e stroomgebiedsbeheerplan 2027-2033 wordt herzien. - We ontwikkelen een instrumentarium voor actuele data-analyse en signalering normoverschrijdingen.					

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
In de stoffenstrategie wordt voor de monitoring van stoffen per stof/analysepakket een doelmatige afweging gemaakt. Met als doel om vooraf helder te definiëren in welk kader de monitoring plaatsvindt en onder welke voorwaarden en gedurende welke periode dergelijke stoffen worden opgenomen in het monitoringprogramma. Voor de EU-rapportage van de Kaderrichtlijn Water leveren we de verplichte informatie aan conform de meest actuele protocollen voor toetsing, beoordeling en rapportage. We zorgen voor tijdige en volledige rapportages aan de Landelijke Enquête Waterkwaliteit en de Bestrijdingsmiddelen atlas. Het meetnet gewasbeschermingsmiddelen is actueel en we blijven aangesloten bij het landelijke meetnet. Het zwemwateronderzoek voldoet aan de gestelde eisen en de zwemwaterprofielen zijn actueel. Door het tijdig en volledig uitvoeren van natuuronderzoek zorgen we ervoor dat onze geplande uitvoeringsprojecten conform natuurwet- en regelgeving plaatsvinden. We dragen factsheets met relevante onderzoeksvragen op grond van ecologie en waterkwaliteit aan voor onze brede onderzoeksagenda. In 2028 start het 4^e Stroomgebiedsbeheerplan Periode (SGBP) van de Kaderrichtlijn Water (KRW), voor deze nieuwe periode wordt de monitoringsopgave geactualiseerd op de meest recente doelen, huidige toestandsoordelen en de nieuwe stoffenlijsten. We stellen een meetplan op voor welke stoffen en/of waterlichamen aanvullende monitoring wenselijk is voor een betrouwbaarder oordeel over de toestand van het water. Hierbij maken we onderscheid tussen blijvende monitoring en eenmalig onderzoek. Na afronding van dit meetplan starten we met de monitoring. De KRW geldt voor al het oppervlakte water. Binnen de KRW wordt onderscheid gemaakt tussen KRW-waterlichamen en overig water. Voor de KRW-waterlichamen geldt een resultaatverplichting en voor het overig water een inspanningsverplichting. Voor het overig water is een meetnet ingericht waarmee de biologische en fysisch-chemische parameters worden gemonitord. De toetsing is gestart en het adviesrapport over hoe deze wateren ervoor staan wordt opgeleverd. Om voldoende zicht te krijgen in de populatieomvang en omvang van de problematiek van de uitheemse rivierkreeften, starten we met kreeftenmonitoring. De monitoring vindt plaats conform landelijke methodiek om zo ook de dichtheden per KRW gebied en het achterliggend gebied te benaderen.						
Afronding	-	-	-	-	-	-
Totaal	8,4	12,4	12,4	1,1	2,2	9,7

4.2 Verbonden partijen

Bij de realisatie van het effect Gezond water maken we gebruik van Stichting Waterproef (voor de helft ons eigendom) als verbonden partij voor de benodigde laboratoriumactiviteiten.

5. Schoon water

5.1 Resultaat 1: De waterketen levert een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van de omgeving (vervallen met ingang van de begroting 2026).

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P069		1,3	2,0	-	-	-	-
We behalen de vastgestelde doelen voor 2025 voor de doelmatigheid in de Waterketen.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P101.					
P072		0,4	-	-	-	-	-
In 2023 zijn we in staat om via beleid, procesregie en methodiek ontwikkeling adequaat in te spelen op vragen uit de omgeving.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2025 en is opgevolgd door P092 (zie regel hieronder).					
P092		-	0,7	-	-	-	-
In 2025 zijn we in staat om via beleid, procesregie en methodiek ontwikkeling adequaat in te spelen op vragen uit de omgeving.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P099.					

5.2 Resultaat 2: We verwaarden het afvalwater maximaal (vervallen met ingang van de begroting 2026).

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P070		0,9	1,1	-	-	-	-
In 2025 wordt het schone water klimaat- en energieneutraal geproduceerd.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P103.					
P071		1,0	2,0	-	-	0,4	-
In 2025 werken we aan het verwaarden van water, energie en grondstoffen volgens een meerjarige routekaart.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P102.					

5.3 Resultaat 3: Onze zuiveringstechnische werken zijn toekomstbestendig (vervallen met ingang van de begroting 2026).

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P061		32,8	39,3	-	10,4	18,5	-
In 2025 is het onderhoud van de technische bedrijfsmiddelen risico gestuurd.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P098.					

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P091		74,1	67,2	-	14,9	10,2	-
Dagelijks sturen we op het verlagen van onze emissies naar de omgeving op basis van vastgestelde ambities en wettelijke eisen. In 2028 hebben we de productie van grondstoffen en energie verhoogd.		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P099.					

5.4 Resultaat 4: De bedrijfsvoering is toekomstbestendig.

Onze bedrijfsvoering is toekomstbestendig, dus betrouwbaar en stabiel, maar ook flexibel genoeg om te kunnen inspelen op technologische ontwikkelingen en veranderingen in de omgeving. Om hierop te kunnen anticiperen en mee te bewegen met de maatschappij, werken we aan een blijvend veerkrachtige en flexibele organisatie die bereid is durf te tonen en keuzes te maken in periodes van onzekerheid. Om de opgave nu en in de toekomst maakbaar te houden benutten we de landelijke afstemming van vraag en capaciteit van de markt.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P098		-	-	40,9	-	-	20,1
In 2030 blijven onze installaties, door middel van een lange termijn assetmanagement strategie, betrouwbaar en zijn klaar voor de toekomstige ontwikkelingen.		• We implementeren <i>predictive maintenance</i> in het beheer en we starten met de rioolgemalen met een hoog risico op uitval. • We gaan structureel verder met de natuurvriendelijke inrichting en het beheer van de RWZI-terreinen, met expliciete aandacht voor het versterken van de biodiversiteit.					
Een deel van onze <i>assets</i> is van respectabele leeftijd en vraagt de komende jaren blijvend aandacht ten aanzien van onderhoud en vervanging. Voor de (vervangings)investeringsprojecten werken we op basis van risicogestuurd onderhoud. Om onze <i>assets</i> goed te kunnen beheren en onderhouden hebben we voldoende kennis en (technische) medewerkers nodig die we opleiden en ook willen behouden.							
We ontwikkelen ons <i>assetmanagement</i> verder door en gaan verder met het implementeren van voorspellend onderhoud (<i>predictive maintenance</i>). Voorspellend onderhoud is een benadering waarbij sensoren en data-analyse worden gebruikt om te anticiperen op mogelijke storingen en tijdig in te grijpen. Dit helpt storingen te voorkomen, de levensduur van de installaties te verlengen en de efficiëntie van de zuiveringsprocessen te verbeteren. We starten met het implementeren van voorspellend onderhoud van de rioolgemalen met een hoog risico op uitval. Dit doen we omdat het risico op uitval bij deze objecten groter is, dit blijkt uit de technische gegevens vanuit het verleden. Door deze objecten te monitoren kan meer data verzameld worden, waarmee we de beschikbaarheid en betrouwbaarheid verhogen.							
Voor de rwzi Oosthuizen wordt onderzocht welke maatregelen we kunnen nemen om de biodiversiteit te verbeteren. Te denken valt aan kruidenrijke ontwikkeling, dood hout en takkenrillen op het rwzi terrein. Ook worden waar mogelijk bloemenranden gezaaid.							
We gaan verder met de bouw van de nieuwe Nereda rwzi Wieringen. Ook onderzoeken we verder wat de impact van de Grote Verbouwing Waterketen is voor het onderhouds- en renovatieprogramma van de zuivering.							

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
Ten opzichte van de vervallen prestatie 061 neemt de exploitatie met € 1,6 miljoen toe. Deze mutatie wordt enerzijds verklaard door een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit. Daarnaast stijgen de onderhoudskosten voor de warmtekrachtkoppelingen (WKK) door onder andere nieuwe contracten. Door krapte op de arbeidsmarkt moeten we technisch personeel van derden inzetten waardoor de kosten stijgen. Daarentegen vervallen onderhoudskosten door de sluiting van SDI Beverwijk.						
P099	-	-	75,6	-	-	-
In 2030 hebben we een toekomstbestendige bedrijfsvoering, dragen we bij aan innovatieve ontwikkelingen en realiseren we onze grondstof- en energieplannen, terwijl we 24/7 presteren. • We informeren het bestuur over de mogelijkheden om het zuiveringsrendement te optimaliseren, als bijdrage aan het KRW-impulsprogramma en in voorbereiding op de Richtlijn Stedelijk Afvalwater (RSA). • Per 1 januari 2026 stoppen we met het drogen van slib in de SDI Beverwijk met aardgas en schakelen de installatie zorgvuldig uit. We informeren het bestuur over de wijze waarop de sluiting van de SDI wordt afgewikkeld (personeel en assets).						
De sturing op het waterketenproces is gericht op het voorkomen van ongewenste emissies, het produceren van grondstoffen en energie, en het optimaliseren van processen. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige en doelmatige bedrijfsvoering. Naast het reguliere werk vraagt een constante stroom van grote projecten, innovatieve ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving veel aandacht van onze medewerkers. Dit alles gebeurt terwijl we 24/7 blijven presteren. Het spanningsveld tussen inzet op korte termijn en strategische keuzes voor de lange termijn wordt versterkt door de schaarste aan personeel. Parallel hieraan streven we naar het waarborgen van veilige werkomstandigheden, een hoog kwaliteitsniveau van processen en duurzame milieuprestaties, conform geldende wet- en regelgeving. Om dit te realiseren, wordt het Kwaliteit-, Arbo- en Milieumanagementsysteem (KAM) verder geprofessionaliseerd. Daarnaast zetten we de vervanging van IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater) door verbeterde septic tanks voort. Met gemeenten maken we afspraken over de aanpak van resterende IBA's. Ter voorbereiding op wet- en regelgeving, onder andere KRW en RSA, verkennen we de mogelijkheden die in de bestaande bedrijfsvoering en systemen mogelijk zijn om straks aan de nieuwe normering te voldoen. Per 1 januari 2026 stoppen we met het drogen van slib in de SDI Beverwijk. De installatie wordt zorgvuldig uitgeschakeld. De beëindiging van dit bedrijfsonderdeel heeft gevolgen voor andere deelprocessen, assets en personeel. De afwikkeling hiervan vraagt extra aandacht en zorgvuldige coördinatie. We blijven het bestuur hierover informeren. Als gevolg van een aantal wetswijzigingen, wijzigt de zuiveringstaak van waterschappen en treedt een aangepast belastingstelsel in werking. Voor de verwerking van separate afvalwaterstromen moet voortaan een privaatrechtelijke overeenkomst worden gesloten. Voor de activiteiten rondom zuivering van separate afvalwaterstromen ontvangen we vanaf 2026 structurele bijdragen. Ten opzichte van de vervallen prestaties 091 en 092 neemt de exploitatie met € 7,5 miljoen toe. Dit komt onder andere door de sluiting van de SDI Beverwijk. De kosten van de slibtransport en -afzet stijgen door de verwerking bij HVC. Daartegenover staat een daling van energiekosten en kosten voor chemicaliën. De rwzi in Beverwijk is uiteindelijk in 2025 in plaats van 2024 gesaneerd. Saneringen schrijven we in één jaar af, waardoor de totale afschrijvingskosten voor sanering in 2026 zijn begroot. Voor de constante stroom aan grote projecten en innovatieve ontwikkelingen is personele capaciteit ingepland.						

5.5 Resultaat 5: We realiseren een systeemsprong in de waterketen.

We transformeren daarom de rioolwaterzuiveringsinstallaties van afvalverwerkingsinstallaties naar energie- en grondstoffenfabrieken. Daarnaast moeten we in de nabije toekomst het afvalwater intensiever zuiveren en microverontreinigingen uit het afvalwater verwijderen. Om te kunnen voldoen aan de nieuwe eisen voor het zuiveren van afvalwater moeten we meer doen dan alleen het optimaliseren van de huidige installaties; er zijn grote aanpassingen in het afvalwaterketensysteem nodig. Hiervoor is een systeemsprong noodzakelijk naar nieuwe manieren van zuiveringen en samenwerking met partners en we pakken dit aan in wat wij noemen 'De Grote Verbouwing van de Waterketen'. Hiervoor zijn ten minste een onderzoeks- en investeringsprogramma en een veranderagenda voor de organisatie nodig.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P100		-	-	1,7	-	-	4,8
In 2030 werken we in het kader van de Grote Verbouwing van de Waterketen volgens een onderzoeksprogramma, investeringsprogramma en een veranderagenda om zo moedige keuzes te maken en toe te werken naar de noodzakelijke systeemsprong.		Aan het algemeen bestuur leggen we een voorstel voor het programma De Grote Verbouwing van de waterketen ter besluitvorming voor.					
Met de Grote Verbouwing van de waterketen werken we de integrale aanpak uit in een programmaplan bestaande uit een veranderagenda, onderzoeksprogramma en een investeringsprogramma. Deze integrale aanpak bestaat onder andere uit K35 maatregelen, Kader Richtlijn Water maatregelen, de herziene Richtlijn Stedelijk Afvalwater en de impact van woningbouwopgaven op de waterketen. Om goede keuzes te maken ontwikkelen we een werkwijze die de zorgplicht garandeert en tegelijkertijd zo goed mogelijk aansluit op toekomstige ontwikkelingen. Dit doen we onder andere door verbinding te maken met de Toekomstvisie HHNK 2050+. Met het algemeen bestuur, de organisatie, andere waterschappen, gemeenten en overige stakeholders ronden we de oordeelsvorming af en volgt dit jaar de besluitvorming.							
De hogere exploitatielasten worden voornamelijk veroorzaakt door de extra personele inzet voor het programma De Grote Verbouwing. Door de complexiteit van de zoektocht naar een geschikte locatie voor een nieuwe rwzi loopt het samenwerkingsproject RAAZ (Regiostudie Afvalwaterketen Amsterdam Zaanstreek) vertraging op en schuiven de geplande investeringsuitgaven uit 2025 door naar 2026. Daarnaast halen we de toekomstige uitgave naar voren voor een plan-MER (milieueffectrapport) traject.							

5.6 Resultaat 6: We leveren in samenwerking een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van de omgeving.

Het principe “wat er niet inkomt hoeft er ook niet uit” wordt steeds belangrijker. Daarom versterken we onze samenwerking met partners en bedrijven in de afvalwaterketen.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P101		-	-	2,0	-	-	-
In 2030 werken we structureel samen met onze ketenpartners aan de maatschappelijk optimale verwerking van afvalwater.		• We zijn gestart met een gezamenlijk plan-MER traject om te komen tot een voorkeurslocatie voor RAAZ. De geleerde lessen worden gebruikt in de Grote Verbouwing van de waterketen. • De aanbevelingen uit de evaluatie van de samenwerking waterketen voeren we uit. • Met de ontwikkelde instrumenten en de samenwerking gaan we gericht bedrijven benaderen om risico's te beperken en kansen te benutten.					
We werken met Amstel Gooi en Vecht (AGV) en de gemeenten Amsterdam en Zaanstad in een project om te komen tot een voorkeurslocatie voor het bouwen van een nieuwe zuivering in regio Amsterdam Zaanstad. Voor een aantal mogelijke locaties wordt een Milieu Effect Rapportage (MER) opgesteld. Op grond van de resultaten wordt een voorkeursalternatief vastgesteld. De lessen die we in dit complexe gezamenlijke project leren passen we in toekomstige projecten toe voor De Grote Verbouwing van de waterketen.							
De bestaande samenwerking met gemeenten en drinkwaterbedrijf wordt voortgezet. De lessen uit de evaluatie leiden tot bijstelling en aanscherping van doelen en werkwijze. De vastgelegde ambities over het functioneren en optimaliseren van de afvalwaterketen en het ontwikkelen van een gezamenlijke visie om te komen tot een circulaire afvalwaterketen worden uitgewerkt in regionale uitvoeringsprogramma's. Daarin wordt gezamenlijk vastgelegd welke concrete stappen we gaan realiseren.							
Met gemeenten en omgevingsdiensten wordt het informatiesysteem voor bedrijfsafvalwater verder uitgewerkt. Dit geeft ons de mogelijkheid om te focussen op het opsporen van risico's op ongewenste lozingen in ons systeem. Ook krijgen we meer zicht op mogelijke kansen voor toepassing van de innovatieve ketenbenadering waarbij we met een bedrijf de beste maatschappelijke oplossing voor het afvalwater implementeren.							

5.7 Resultaat 7: We werken aan een klimaatneutrale waterketen.

De wereld draait door en onze installaties moeten 24/7 presteren. Bij onderhoud en aanpassingen aan de installaties kiezen we voor de best beschikbare, meest klimaatneutrale en circulaire technieken, waarbij we rekening houden met de keuzes die we maken ten aanzien van de Grote Verbouwing van de Waterketen.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P102	-	-	2,8	-	-	-
In 2030 is de bedrijfsvoering van de waterketen, in lijn met het Grondstoffenakkoord, voor 50% circulair ingericht. Daarnaast vertalen we andere nieuwe wetgeving, zoals de Richtlijn Stedelijk Afvalwater en de KRW, naar eisen aan het waterketensysteem.		• We bereiden het maatregelpakket voor op de rwzi Eversteekoog, waarmee we in één keer meerdere doelstellingen uit de Kader Richtlijn Water (KRW), Richtlijn Stedelijk Afvalwater (RSA) en K35 invullen. Hiermee wordt de eerste zuivering aangepakt in lijn met de Grote Verbouwing				

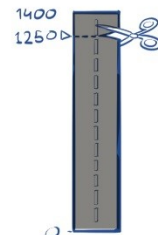
Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
We werken aan een circulaire waterketen met focus op het terugwinnen van grondstoffen, energie en water. Bij de deelstroombehandeling op rwzi Zaandam-Oost wordt stikstof teruggewonnen als grondstof. Daarnaast onderzoeken we alternatieven voor chemische hulpstoffen op de rwzi's. Ook zijn we een kennispartner voor gemeenten en initiatiefnemers voor de toepassing van aquathermie vanuit de waterketen als warmtebron voor de gebouwde omgeving. Met andere waterschappen werken we aan het vertalen van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (RSA) naar nationale wetgeving, die medio 2027 van kracht moet zijn. We bereiden het maatregelenpakket op rwzi Eversteekoog voor, waarmee we in één keer meerdere doelstellingen op waterkwaliteit (KRW en RSA) en duurzaamheid (K35) invullen. Het meerjarig onderzoek binnen de proefzuivering in Wervershoof op de verwijdering van medicijnresten loopt door. We werken aan de reductie van broeikasgasemissies uit het zuiveringsproces door de realisatie van een methaanafdekking van de slibbuffer op rwzi Den Helder en de ontwikkeling van AI-sturing voor lachgasreductie op de zuiveringen. De exploitatiekosten nemen toe als gevolg van een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit.						
P103	-	-	-	-	-	11,9
In 2030 produceren de rioolwaterzuiveringen op jaarbasis gezamenlijk meer energie dan zij verbruiken. Hierdoor functioneren de rioolwaterzuiveringen als energiefabriek en dragen zo bij aan de energieneutraliteit van het hoogheemraadschap. • We ronden het definitief ontwerp van de centrale vergistingsinstallatie af en leggen een bestuursvoorstel ter besluitvorming voor. • We besteden twee groengasinstallaties aan. Om energieneutraal te worden starten we met een aantal projecten waaronder de start van de realisatie van de groengasinstallaties op de rwzi Zaandam en Den Helder. Daarnaast starten we met de realisatie van de zonneparken in Den Helder. Met onze bouwpartner werken we het definitieve ontwerp voor de centrale vergistingsinstallatie uit. Op basis hiervan leggen we een bestuursvoorstel over het uitvoeringskrediet ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voor. Door vertraging in de vergunningverlening verlopen diverse projecten niet volgens planning. Hierdoor verschuiven de uitgaven voor de verduurzaming van de bedrijfsgebouwen en de groengasinstallaties door van 2025 naar 2026. De realisatie van zonnepanelen heeft vertraging opgelopen door onder andere langere levertijden en het externe vergunningstraject. Verder vervangen we de beluchting op verschillende rwzi's.						
P026 Onvoorzien Schoon water	-	0,4	0,4	-	-	-
Afronding	-	-0,1	-0,1	0,1	-0,1	-0,1
Totaal	110,5	112,6	123,3	25,3	29,0	36,7

5.8 Verbonden partijen

Bij de realisatie van het effect Schoon water maken we gebruik van de Gemeenschappelijke Regeling Slib en Aquaminerals als verbonden partijen. Deze verbonden partijen stellen ons in staat om met andere waterschappen samen te werken op het gebied van duurzame slibverwerking en het vermarkten van grondstoffen. Dit levert ons continuïteit in de slibverwerking op én advies en coördinatie bij het op de markt zetten van grondstoffen die in het zuiveringsproces worden gewonnen. Daarnaast maken we gebruik van Stichting Waterproef als verbonden partij voor de benodigde laboratoriumactiviteiten binnen dit effect.

HHNK

GEMEENTE

GROOT ONDERHOUD

J	F	M
A	M	J
J	A	S
O	N	D

ONDERZOEK

6. Veilige (vaar)wegen

6.1 Resultaat 1: HHNK is op termijn geen wegbeheerder meer.

We gaan verder met het overdragen van de data, de kadastrale overdracht en het beheer van de wegen waardoor we op termijn geen wegbeheerder meer zijn.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P027	0,3	-1,7	0,7	-	-	-
Uiterlijk in 2025 hebben we alle wegen aan gemeenten overgedragen.	We dragen de wegen aan de Waterlandse gemeenten over.					
We dragende resterende wegen over. De overgedragen wegen van de 23 gemeenten bevinden zich in de nazorgfase. Het programma wegenoverdracht loopt door totdat de nazorgfase is afgerond. Na de overdracht van de laatste wegen lopen nog een aantal werkzaamheden door, zoals notariële- en kadastrale overdracht en juridische- en grondzakenkwesties. Deze nazorgfase duurt nog enkele jaren. Dit verklaart eveneens de toename in exploitatiekosten.						

6.2 Resultaat 2: Onze wegen zijn verkeersveilig, berijdbaar, ingepast in het landschap en dragen bij aan de bereikbaarheid.

Zolang we wegbeheerder zijn zorgen we dat het onderhoud op orde is.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P057	15,8	7,2	7,7	-	-	-
Onze wegen zijn in stand gehouden en ingericht conform de doelstellingen uit het vigerende wegenbeleid.	• Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming, start de nazorgfase van de resterende gemeenten.					
Na de laatste bestuurlijke besluitvorming, is de wegentaak beperkt tot de nazorgfase. Een aandachtspunt hierbij zijn de wegen in de Waterlandse gemeenten waar de Alliantie Markermeerdijken (AMMD) nu aan het werk is. De AMMD levert na afloop van het project de wegen aan ons op, waarna we deze overdragen aan de Waterlandse gemeenten. Tot de bestuurlijke besluitvorming over de wegenoverdracht aan gemeente Landsmeer afgerond is, zorgt de personele inzet voor stijging van exploitatiekosten.						

6.3 Resultaat 3: We voldoen aan de afspraken met de provincie rond vaarwegbeheer.

We geven uitvoering aan de samenwerking met de provincie voor het vaarwegbeheer.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P030		0,7	0,4	0,2	-	-	-
We voeren voor de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit.	We voeren voor de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit.						
We voeren in opdracht van de provincie Noord-Holland een scheepvaartbeheertaak uit. Hiervoor sluiten we een herziene overeenkomst af met de provincie.							
P031 Onvoorzien Veilige (vaar)wegen		-	-	-	-	-	-
Afronding		-	0,1	-	-	-	-
Totaal		16,8	6,0	8,6	-	-	-

7. Crisisbeheersing

7.1 Resultaat 1: We zijn voorbereid op alle mogelijke crises (vervallen met ingang van de begroting 2026).

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P055	2,2	1,9	-	-	-	-
Samen met onze netwerkpartners bereiden we ons voor, zodat we adequaat handelen bij een (dreigende) crisis met maatschappelijke gevolgen.	Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P106.					

7.2 Resultaat 2: Crisisbeheersing in de genen (vervallen met ingang van de begroting 2026).

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P075	1,1	1,2	-	-	-	-
In 2026 hebben wij intern en met onze partners voor het geheel aan relevante bedreigingen, de crisisbeheersing diepgaand en breed versterkt (programma CING).	Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P106.					

7.3 Resultaat 3: We zijn pro- actief, waakzaam en alert zodat we dreigingen vroegtijdig signaleren en preventief handelen om crises te voorkomen.

De focus ligt op het op orde brengen en verder professionaliseren van de crisisbeheersing. Wij versterken riskassessment door risico's en mogelijke gevolgen systematisch in beeld te brengen met behulp van het Waterbeeld (een van de zogenaamde beslistools). Daarmee vergroten wij het inzicht dat nodig is om onderbouwde keuzes te maken en doelmatig en effectief te handelen bij calamiteiten en crises.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P104		-	-	1,0	-	-	-
In 2030 signaleren/adviseren en monitoren wij onze omgeving continu op bedreigingen voor onze waterstaatkundige taken (maatschappelijke effecten) en hebben crisisbestrijdingsstrategieën uitgewerkt. Zo nodig activeren wij de crisisbeheersingsorganisatie.		• We brengen risico's en mogelijke gevolgen systematisch in beeld met behulp van de integrale informatievoorziening. • We verbeteren onze informatiepositie in de preparatie en tijdens crises. • We ontwikkelen en actualiseren incidentscenario's.					
We brengen risico's en mogelijke gevolgen systematisch in beeld met behulp van onder andere het Waterbeeld. Dit wordt een structureel onderdeel van de integrale informatievoorziening. Ook richten we ons op het versterken van onze informatiepositie. Dit doen we door informatie uit de kernprocessen samen te brengen in het informatieknooppunt. Hierdoor krijgen we beter inzicht in de risico's en zijn we tijdens crises sneller in staat om de juiste besluiten te nemen. Tot slot ontwikkelen en actualiseren we incidentscenario's. Waarmee we risico's, gevolgen en beheersmaatregelen van potentiële incidenten, calamiteiten en crises systematisch in kaart brengen. Zie prestatie P106 voor de verklaring voor de exploitatie.							

7.4 Resultaat 4: Wij hebben een bestendig netwerk ten behoeve van de crisisbeheersing.

We zetten ons netwerk verder op en onderhouden het netwerk met crisispartners. Daarnaast verkennen we de verdere samenwerking in ons beheergebied en implementeren dit waar mogelijk.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P105		-	-	0,4	-	-	-
In 2030 hebben wij ons netwerk (intern en extern) ingericht zodat ons crisisbelang bij partners wordt (h)erkend en benutten wij kansen vanuit de samenleving waarmee wij onze crisisbeheersing versterken (waterweerbaar).		• We versterken ons netwerk met (externe) crisispartners door samenwerkingen structureel vorm te geven. • We organiseren minimaal twee gezamenlijke crisis scenario-sessies.					
We versterken ons netwerk met (externe) crisispartners door samenwerkingen structureel vorm te geven. Ook organiseren we organisatiebreed minimaal twee crisis scenario-sessies. Hiermee vergroten we het inzicht en bewustzijn van het hebben van een crisisorganisatie en de rollen en verantwoordelijkheden en versterken we de doelmatigheid van de samenwerking.							
Zie prestatie P106 voor de verklaring voor de exploitatie.							

7.5 Resultaat 5: Wij treden bij (dreigende) crises slagvaardig en doelgericht op om schade en leed te beperken en maatschappelijke ontwrichting en slachtoffers te voorkomen.

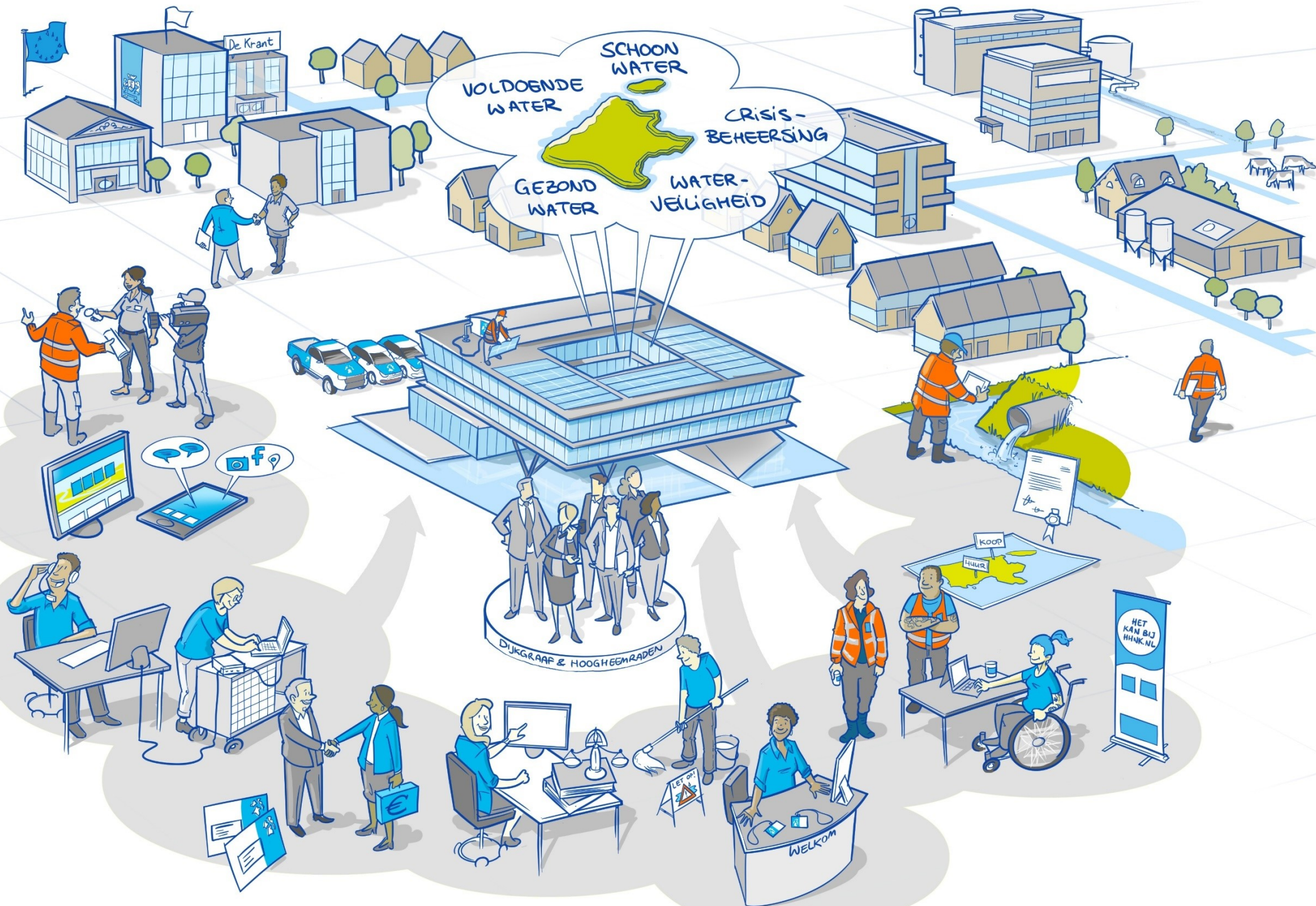
We hebben als doel om in extreme situaties en crises onze kerntaken uit te blijven oefenen. We bereiden ons daarom voor om de bedrijfsvoering weer zo snel als mogelijk doorgang te laten vinden en economische schade, leed en maatschappelijke ontwrichting zoveel mogelijk te beperken en voorkomen.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P106		-	-	2,2	-	-	-
In 2030 zijn wij in staat om een crisis slagvaardig en doelgericht te beheersen en hebben daarvoor de voorwaarden en de nazorg geregeld. Onze crisismedewerkers zijn toegerust op hun taken.		• We stellen een nieuw crisisbeheersingsplan op. • Het (M)OTO-plan is opgesteld. • We zorgen dat alle piketrollen zijn ingevuld en crisisfunctionarissen zijn opgeleid voor hun taak. We ronden de motorkapposters af en borgden deze structureel in de crisisorganisatie. • We uniformeren en standaardiseren de crisisplanvorming.					
We versterken de paraatheid van onze crisisorganisatie. We stellen een nieuw crisisbeheersingsplan op. Het crisisbeheersingsplan vormt het fundament van onze crisisorganisatie en borgt ook de doelmatigheid van ons handelen. Daarnaast stellen we een (M)OTO-plan op waarmee we structureel aandacht geven aan het opleiden, trainen en oefenen van onze crisisfunctionarissen. Ook brengen en houden we de piketrollen kwantitatief op orde en hebben alle crisisfunctionarissen een taakgerichte opleiding gevolgd zodat ze bij een incident							

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investerings		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
direct inzetbaar zijn. We ronden de motorkapposters af, dragen deze over aan de afdelingen en borgen ze structureel in onze crisisplanvorming. Tot slot uniformeren en standaardiseren we de crisisplanvorming waaronder de draaiboeken waardoor informatie eenduidig en goed vindbaar is.						
De exploitatiekosten voor crisisbeheersing zijn van prestaties 055 en 075 herverdeeld over drie nieuwe prestaties 104, 105 en 106. Om de basis op orde te brengen is de uitvoerende personele capaciteit uitgebreid.						
Afronding	-	-0,1	0,1	-	-	-
Totaal	3,3	3,0	3,7	-	-	-

8. Bestuur en Organisatie

8.1 Resultaat 1: Een democratisch gekozen bestuur dat transparant en aantoonbaar rechtmatig in overleg met de omgeving acteert.

Het vergt effectief, creatief, collectief, adaptief én doelmatig te handelen om onze en andere maatschappelijke opgaven te realiseren in een omgeving waar veel verantwoordelijkheden bij veel verschillende partijen liggen. We organiseren de waterschapsverkiezingen in 2027. Vergunning, handhaving en toezicht is solide ingericht (VTH). In onze visie op maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO) zijn de maatschappij (people), milieu (planet) en economie (prosperity) de vertrekpunten voor samenwerking met de omgeving.

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>		Exploitatie			Investeringen		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P065		23,3	33,6	-	-	-	-
Taakuitoefening bestuur en organisatie		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P093 en P096.					
P093		-	-	3,3	-	-	-
Het bestuurlijk besluitvormingsproces verloopt soepel, integraal en op hoofdlijnen		• Het algemeen bestuur reflecteert minimaal een keer per jaar op het besluitvormingsproces. • We vergroten het bewustzijn door te zorgen voor inzicht in verantwoordelijkheden en handelingsperspectief voor het (dagelijks) bestuur voor cybersecurity risico's. • We bereiden ons voor op de waterschapsverkiezingen 2027. • We starten met het proces voor het opstellen van het Waterbeheerplan (WBP7).					
Het algemeen bestuur reflecteert minstens een keer per jaar op het eigen besluitvormingsproces, in overleg met het fractievoorzittersoverleg wordt hiervoor een aanpak ontworpen. We vergroten het bewustzijn van het (dagelijks) bestuur over informatieveiligheid, bijvoorbeeld door het geven van trainingen, en zorgen voor duidelijkheid en inzicht in de verantwoordelijkheden om het handelingsperspectief bij cybersecurity risico's te vergroten.							
Voor de uitvoering van de waterschapsverkiezingen in 2027 worden de noodzakelijke voorbereidingen getroffen. Ook starten we met het opstellen van het Waterbeheerplan voor de periode 2028-2033. Zie P096 voor verklaring van de exploitatie.							
P096		-	-	29,3	-	-	-
We zijn een dienstverlenende, klant- en op duurzaamheid gerichte organisatie en we sturen actief op tevredenheid over de afhandeling.		• We voeren op het gebied van de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) beleidscyclus de processtappen uit volgens de BIG8. • Ter voorbereiding op de invoering van de milieukostenindicator stellen we een implementatieplan op (MKI). • We voldoen voor uitgevoerde projecten om en rond het hoofdkantoor en de werven aan de gedragscode soortbescherming.					

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
		Minstens 70% van de nieuwe personenauto's en kleine bestelwagens is duurzaam en wordt doelmatig ingezet.					
We voeren de werkzaamheden op het gebied van de beleidscyclus vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) volgens de procescriteria uit in lijn met het BIG8 model. Het model van de BIG8 maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid voor kwaliteitsborging en voorziet in een sluitende planning- en controlcyclus.							
Om duurzame en circulaire oplossingen te kunnen vergelijken via een score is landelijk de milieukostenindicator (MKI) ingevoerd. In lijn met het in 2025 vastgestelde beleid K35 bereiden we ons voor op het mogelijk verplichte gebruik van de MKI. Hiervoor stellen we een implementatieplan op waarin we uitwerken wat nodig is om de organisatie MKI-bekwaam te maken.							
We werken om en rond het hoofdkantoor en de werven volgens de gedragscode soortenbescherming voor de bescherming van de biodiversiteit.							
In lijn met Schoon en Emissieloos (SEB) bouwen zetten we de verduurzaming van het wagenpark voort, met oog voor beschikbaarheid tijdens crises en doelmatigheid.							
De totale kosten zijn € 1,0 miljoen lager. Dit bestaat uit lagere kosten vanuit herijking van de geplande inzet van personele capaciteit (verschuiving naar resultaat 2). Daarnaast is sprake van hogere kosten vanwege de herbestemming van het Noorderpolderhuis.							

8.2 Resultaat 2: Een moderne organisatie die efficiënt en effectief handelt.

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen hebben impact op onze organisatie en onze manier van werken. We richten ons op veiligheid, voldoende en gekwalificeerd personeel, interne beheersing, financiële rechtmatigheid, doelmatigheid, uitvoering en handhaving, duurzaamheid, informatiehuishouding en externe communicatie. We implementeren de inrichting van het interne beheersingsraamwerk (drie lijnen model). We stimuleren het waterbewustzijn onder andere door ons watererfgoed en voeren de Wet open overheid (Woo) uit. Vanwege de veelheid aan digitale wetgeving, verordeningen en richtlijnen professionaliseren we de IT-beheerprocessen, verbeteren we ons documentbeheer en implementeren we het informatiebeleidsplan 2026-2030. We werken aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), NIS-2, privacy- en andere cyberwetgeving en aan een toekomstbestendige IT-ondersteuning voor onze belastingprocessen. Met arbeidsmarktcommunicatie en internationale zaken zetten we ons neer als aantrekkelijke werkgever.

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P066		44,7	65,2	-	1,7	2,7	-
Ondersteuning bestuur en organisatie		Deze prestatie is komen te vervallen met ingang van de begroting 2026 en is opgevolgd door P094, P095 en P097.					
P094		-	-	24,9	-	-	0,8

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
Wij zijn een betrouwbare overheid, delen onze kennis en we zijn open en benaderbaar.	• We doen een meting bij Gen Z om het effect van de gerichte campagne, met als doel het bewustzijn onder jongeren te vergroten, goed te kunnen meten. • Voor onze naam- en taakbekendheid, historisch perspectief en maatschappelijke betrokkenheid stellen we jaarlijks 12 erfgoedlocaties open/ lichten we deze uit (zowel fysiek als digitaal). • Het dagelijks bestuur verricht 1 keer per jaar onderzoek (109a) naar doelmatigheid en doeltreffendheid. • In zowel de vraagstelling als de aanbevelingen van 109a- en rekenkameronderzoeken vragen we expliciete aandacht voor doelmatigheid. • We nemen deel aan projecten in 10 landen buiten Europa, fysiek dan wel digitaal. Binnen Europa doen we mee in zes door de EU gesubsidieerde projecten.					
We richten ons met de publiekscampagnes op het vasthouden van de naam- en taakbekendheid en het vergroten van bewustzijn onder inwoners over het belang van veilig, schoon en voldoende water. Hierbij betrekken we inwoners actief en geven inzicht in ons werk. De in 2025 uitgevoerde nieuwe zomerse campagne gericht op jongvolwassenen (Gen Z: 18-25 jaar) met de insteek 'Zorg voor water en water zorgt voor jou' loopt door in 2026 en 2027. We blijven actief inzetten op deze doelgroep. In het najaar staan we stil bij droge voeten en waterveiligheid en laten we zien wat er komt kijken bij zowel ons als onze inwoners tijdens een crisis.						
Met een selectie van erfgoed wordt zorgvuldig gekozen om een breed publiek te bereiken en een representatief beeld te geven van onze geschiedenis, identiteit en rol in de samenleving. Fysiek gebeurt dit bijvoorbeeld via openstellingen, rondleidingen, tentoonstellingen of evenementen op locatie. Digitaal zorgen we voor zichtbaarheid via online publicaties, virtuele tours, sociale media en thematische campagnes. Door deze aanpak maken we erfgoed niet alleen toegankelijk, maar ook relevant voor het heden. We verbinden het verleden met actuele maatschappelijke thema's en nodigen inwoners, scholen, organisaties en andere belanghebbenden uit om actief deel te nemen aan het gesprek over onze gedeelde geschiedenis. Zo dragen we bij aan bewustwording, educatie en betrokkenheid.						
De rekenkamer draagt bij aan het versterken van onze lerende organisatie en speelt een belangrijke rol in het bevorderen van doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het algemeen bestuur gevoerde beleid. Het dagelijks bestuur verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur op basis van artikel 109a lid 1 van de Waterschapswet. Hoewel 'periodiek' in de wet niet nader is gedefinieerd, is de inzet om minimaal één doelmatig- en/of doeltreffendheidsonderzoek per jaar uit te voeren. Ook vragen we om expliciete aandacht voor doelmatigheid in zowel de vraagstelling als de aanbevelingen van 109a-onderzoeken en rekenkameronderzoeken.						
In onze internationale projecten richten wij ons bij nieuwe projecten meer en meer op Europese samenwerking, hierbij dient de kennisagenda van de waterschappen als uitgangspunt.						
Het exploitatiebudget van prestatie 066 is herverdeeld over drie nieuwe prestaties 094, 095 en 097. De exploitatiekosten van de drie nieuwe prestaties gezamenlijk zijn € 6,5 miljoen gestegen. Dit komt met name door een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit (verschuiving van resultaat 1) en de dalende rentebaten van € 2,0 miljoen als gevolg van het lagere liquiditeitssaldo bij schatkistbankieren. De investeringsuitgaven zijn lager als gevolg van minder begrote vervangingen van groot materieel.						
P095	-	-	38,4	-	-	-
We zorgen voor veilig en optimaal informatiebeheer door verbetering van de gehele informatiecycclus.	• We leveren twee verbeterde IT-beheerprocessen op waarmee deze processen voldoen aan de eisen van IT General Controls (ITGC). • We implementeren organisatiebreed de procesgerichte inrichting van ons documentbeheer, om de privacywetgeving goed te borgen.					

Prestaties en mijlpalen <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Exploitatie			Investeringen		
	JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
	• Voor de doorvertaling van de NIS2 naar de CBW zorgen we voor een impactanalyse.					
Op basis van een interne nulmeting IT General Controls hebben we geconstateerd dat de IT-beheerprocessen aangescherpt moeten worden. We leveren twee verbeterde IT-beheerprocessen op. Met passende inrichting in onze servicemanagementsoftware ondersteunen we dat we kunnen werken volgens deze nieuwe werkwijze.						
We leveren de vernieuwde procesgerichte inrichting van ons archiefsysteem op. Hiermee voldoen we beter aan wetgeving op het gebied van archivering, privacy en documentbeheer en verbeteren we de vindbaarheid van documenten.						
We geven verdere invulling aan het verbeterplan informatiebeveiliging, als onderdeel van compliance met de BIO. We zorgen voor een impactanalyse van de doorvertaling van de NIS2 naar de CBW.						
Zie voor de exploitatie (herijking van de gepland inzet van personele capaciteit) de toelichting bij prestatie P097. Daarnaast zijn de licentiekosten toegenomen als gevolg van een toename van het aantal benodigde licenties en door doorberekende kostenstijgingen bij de leveranciers.						
P097	-	-	8,5	-	-	-
Ons personeel ontwikkelt zich om toekomstige ambities waar te maken.	• We gaan verder met onze positionering als een aantrekkelijke organisatie om voor te werken, onder meer door de implementatie van een nieuwe arbeidsmarktstrategie. • Het ziekteverzuimpercentage blijft onder het percentage voor de overheidssector dat door het CBS wordt gepubliceerd. • We voldoen aan het aantal participatiebanen dat de Wet Banenafpraak voorschrijft.					
De landelijke krapte op de arbeidsmarkt is direct op ons van invloed. We hebben te maken met veel verschillende technisch inhoudelijke vakgebieden die specifieke kennis vereisen. Dit is met name aan de orde bij de functies met ambachtelijk werk, dat in de reguliere opleidingen nauwelijks meer aandacht krijgt. We stellen ons hierop in en werken aan tijdige maatregelen voor dreigende personeelstekorten. Dit doen we door onze medewerkers een goed perspectief, leer-en ontwikkelmogelijkheden en een veilige en flexibele werkomgeving te bieden waarin aandacht is voor vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. De implementatie van de arbeidsmarktstrategie speelt hierin een centrale rol, zodat we gericht kunnen inspelen op toekomstige personeelsbehoeften en structurele oplossingen kunnen realiseren.						
We blijven kijken naar manieren om onze medewerkers te binden en boeien en investeren in duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. Hierdoor ligt het verzuimpercentage onder het landelijke gemiddelde.						
De Wet Banenafpraak is een belangrijke stap richting een inclusieve arbeidsmarkt. Tegelijkertijd brengt het ook een structurele opgave met zich mee voor onze organisatie. Het succesvol begeleiden van participatiemedewerkers vraagt om voldoende tijd, aandacht en passende ondersteuning. Daarbij speelt het absorptievermogen van de organisatie een cruciale rol: de mate waarin we in staat zijn om deze begeleiding op een duurzame en kwalitatieve manier te bieden, zonder dat dit ten koste gaat van de reguliere werkprocessen. Dit vraagt om een zorgvuldige balans tussen ambitie en realiteit, waarbij we blijven investeren in bewustwording, scholing en het creëren van een werkcultuur waarin iedereen tot zijn recht komt.						
De hogere exploitatiekosten zijn het gevolg van een herijking van de geplande inzet van personele capaciteit (verschuiving van resultaat 1)						
P063 Personeelslasten	99,6	117,3	120,5	-	-	-
De toename van personeelskosten wordt veroorzaakt door cao en extra capaciteit die is toegekend vanuit het MJP.						

Prestaties en mijlpalen (bedragen x € 1 miljoen)		Exploitatie			Investerings		
		JR24	B25	B26	JR24	B25	B26
P051 (dekking) overhead		-138,7	-176,5	-178,2	-	-	-
De toename in dekking komt door een verschuiving van indirecte naar directe uren. Organisatiebreed is het effect neutraal.							
P054 Onvoorzien Bestuur en organisatie		-	0,2	0,2	-	-	-
Afronding		0,1	-	-	-	-	-
Subtotaal		29,0	39,8	46,9	1,7	2,7	0,8
Waterschapsbelasting		-273,7	-298,0	-322,4	-	-	-
Algemene reserves		-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves		-36,6	-24,2	-15,9	-	-	-
Afronding		-	0,1	0,1	-	-	-
Totaal		-281,3	-282,3	-291,3	1,7	2,7	0,8

8.3 Verbonden partijen

Bij de realisatie van het effect Bestuur en organisatie maken we gebruik van het Waterschapshuis, de Nederlandse Waterschapsbank (NWB), de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), de Unie van Waterschappen en de Vereniging werken voor Waterschappen als verbonden partijen. Het Waterschapshuis is een belangrijke kennispartner en levert een bijdrage in de realisatie van informatie- en communicatietechnologie oplossingen. Via deze verbonden partij trekken de waterschappen samen op in een uniforme aanpak om landelijke informatievoorzieningsvraagstukken op te lossen en digitale wetgeving te implementeren. Het Waterschapshuis levert een belangrijke bijdrage aan de bestuurlijke ambitie dat alle waterschappen in 2029 digitaal getransformeerd zijn. De NWB levert ons diensten op het gebied van betalingsverkeer, *electronic banking* en *consultancy* en verstrekt ons lang- en kortlopende geldleningen. Ook de BNG zorgt als verbonden partij voor kredietverlening. De Unie van Waterschappen biedt ondersteuning op het gebied van beleidsontwikkeling, belangenbehartiging en lobby bij de EU, het parlement en ministeries. De Vereniging werken voor waterschappen behartigt de gemeenschappelijke sociale en sociaaleconomische belangen van de leden die activiteiten verrichten binnen de sector waterschappen, onder meer door het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten met werknemersverenigingen.

9. Thema's Waterplan 2022-2027

We zien dat de wateropgave groter en complexer wordt. Daarom ontwikkelen we door op goed beheer en bereiden ons voor op de klimaatverandering. In dit hoofdstuk omschrijven we een selectie van de ontwikkelingen binnen de vier thema's uit het Waterplan 2022-2027: Ruimtelijke adaptatie, Duurzaamheid, Biodiversiteit en Datagedreven werken.

Ruimtelijke adaptatie

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is de nationale aanpak om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust te maken voor 2050, met als doel de gevolgen van wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen te beperken. Gemeenten, de provincie Noord Holland, PWN en HHNK geven in de werkregio Noorderkwartier uitvoering aan dit programma.

In 2025 zijn we gestart met de tweede cyclus van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) door het uitvoeren van klimaatstresstesten in de regio Noord Kennemerland, Westfriesland, regio Noordkop en Zaanstreek Waterland. Met deze stresstesten worden de kwetsbaarheden voor klimaatverandering in beeld gebracht. Daarna volgden risicodialogen, waarin de ambitie is bepaald die wordt uitgewerkt in vier regionale Uitvoeringsagenda's met daarin maatregelen om knelpunten aan te pakken. Deze maatregelen richten zich op het benutten van het natuurlijke systeem, op technische en ruimtelijke maatregelen, en op crisisbeheersing en herstelvermogen.

In het MJP 2026-2030 is € 1,25 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor de nieuwe programmaperiode Ruimtelijke Adaptatie 2027-2033. Dit programma draagt bij aan de doelen van de regionale Uitvoeringsagenda's en wordt verder uitgewerkt.

Duurzaamheid

De wereld staat voor de uitdaging om klimaatverandering tegen te gaan en de opwarming van de aarde te beperken. De waterschappen in Nederland ondervinden reeds de gevolgen van het veranderende klimaat, zoals langere perioden van droogte aan de ene kant en intensieve regenbuien aan de andere kant. Als sector willen we daarom via een duurzame manier van werken een echte bijdrage leveren aan het verminderen van klimaatverandering. Hiertoe werken we aan de vastgestelde nieuwe klimaatdoelen uit K35 (Klimaatneutraal 2035) op het gebied van emissieneutraal, energieneutraal en circulaire economie. Deze klimaatambities zijn in lijn met de afspraken met het Rijk en met de Unie van Waterschappen. De maatregelen voor 2026 en 2027 zijn uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Ook dragen we bij aan de Regionale Energiestrategie (RES). Enerzijds door zelf duurzame opwek van energie te realiseren, anderzijds door te onderzoeken of we assets beschikbaar kunnen stellen voor initiatieven van derden zoals aquathermie. Hieronder volgen een aantal maatregelen die we dit jaar oppakken:

- het aanbesteden van twee zonneparken in Den Helder;
- een voorstel aan het algemeen bestuur voor het beschikbaar stellen van uitvoeringskrediet voor de centrale vergistingsinstallatie op rwzi Geestmerambacht;
- de groengasinstallatie voor Zaandam-Oost op de markt zetten;
- een nulmeting uitvoeren om de huidige mate van circulariteit van HHNK te bepalen;
- materiaalstroomanalyses maken voor diverse projecten;
- in aanbestedingen de toepassing van emissieloos materieel meenemen als criterium;
- een uitbreiding van het aantal laadpalen bij het hoofdkantoor.

Daarnaast zetten we in op het verder uitbreiden van onze data. Verduurzaming maakt integraal onderdeel uit van de effecten Waterveiligheid, Voldoende water, Schoon Water, Gezond water en Bestuur en Organisatie. Bij die effecten is aanvullende informatie te vinden over de inzet op duurzaamheid.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

In onze visie op MVO gebruiken we maatschappij (*people*), milieu (*planet*) en economie (*prosperity*) als vertrekpunt voor samenwerking met de omgeving. We willen onze prestaties op het gebied van MVO en duurzaamheid meetbaar en inzichtelijk maken. Hiervoor maken wij in samenwerking met andere overheden en de Unie van Waterschappen een rapportagemodel.

Duurzame energieopwekking en terugwinning van grondstoffen

Energie HHNK			
Elektriciteit		2025	2026
		<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>
Volume voor kostenbepaling (MWh)		65.372	75.702
Waterketen		43.230	53.490
Watersystemen		20.675	20.653
Gebouwbeheer		1.442	1.507
Wegen		25	51
Kosten elektriciteit	€	17.857.663	€ 19.248.329
Gemiddeld tarief per MWh*	€	273,17	€ 254,26
Volume voor opbrengstenbepaling (MWh)		-42.149	-23.867
Waterketen SDI		-18.567	-
Waterketen Zon		-20.285	-20.888
Watersystemen Wind		-2.864	-2.577
Gebouwbeheer Zon		-433	-402
Opbrengsten elektriciteit **	€	-3.373.859	€ -1.692.358
Gas		2025	2026
		<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>
Totaal Inkoop Aardgas (m³x1.000)		13.998	200
Waterketen SDI		13.770	-
Gebouwen		228	200
Kosten inkoop Gas	€	6.793.622	€ 347.859
Gemiddeld tarief per 1.000 m ³ *	€	485,33	€ 1.739,29
Groen Gas verkocht (m³x1.000)		-970	-2.040
Opbrengst verkocht Gas	€	-1.000.000	€ -1.850.000
Netto energiekosten	€	20.277.425	€ 16.053.830

* Inclusief netbeheerkosten, trafokuur, meetdiensten en VPB

** Inclusief opbrengsten SDE subsidie

Terugwinning	2025	2026
	Begroting	Begroting
Biogas (totale opwek x1.000 m³)	4.300	4.450
Omgezet naar Groen Gas	1.330	1.500
Gebruikt in WKK	2.500	2.500
Gebruikt voor CV	100	150
Afgefakkeld / verlies	250	300
PowerCrumbs (Zaandam)	120	-
Overige stromen		
Slibgranulaat (ton)	19.000	20.000
Herwonnen grondstoffen		
Struviet (ton)	250	200
Cellulose (ton)	2.300	2.900

Figuur 1.1 Duurzame energieopwekking en terugwinning grondstoffen

Toelichting bij energietabel begroting 2026:

- De SDI is eind 2025 gesloten. De elektriciteit welke benodigd was om de rwzi Beverwijk te laten draaien kwam voort uit de SDI. Diezelfde elektriciteit wordt per heden ingekocht, waardoor de totale kosten voor elektriciteit toenemen.
- Door de sluiting van de SDI wordt bij de WKK in Beverwijk geen elektriciteit meer opgewekt, waardoor we geen opbrengsten ontvangen.
- De SDI verbruikte een groot deel van het gas. Door de sluiting vervallen deze kosten. Hierdoor worden de totale uitgaven op het gebied van gas aanzienlijk lager.
- Het teruglevertarief voor zelfopgewekte zonne-energie is medio 2025 naar beneden bijgesteld vanwege een grotere dan verwachte hoeveelheid negatieve zonuren. Dit is een blijvend gegeven, zo ook voor de begroting 2026.
- In de begroting 2025 is alleen rekening gehouden met de groengasinstallatie bij rwzi Beverwijk. Voor dit jaar is het uitgangspunt dat de groengasinstallaties op de locatie rwzi Den Helder en rwzi Zaandam-Oost worden aanbesteed en gegund.
- Het verschil tussen het aantal groen gas dat wordt verkocht en de omzetten naar groen gas komt voornamelijk doordat niet al het biogas wat wordt omgezet naar groen gas voldoet aan de kwaliteit om het te kunnen verkopen.

Disclaimer energie: De huidige energiemarkt is extreem volatiel. Omdat de teruglevering van elektriciteit wordt afgerekend tegen gemiddelde marktprijzen is het maken van prognoses erg lastig. Met bovenstaande tabel is getracht een zo realistisch mogelijke prognose af te geven. We volgen de ontwikkelingen op de voet in het energieteam, indien nodig zal het bestuur geïnformeerd worden over lopende ontwikkelingen.

Biodiversiteit

We dragen bij aan een rijke biodiversiteit en een toekomstbestendige leefomgeving in ons beheergebied. Dit staat verwoord in de Visie op biodiversiteit (2021) en de uitvoeringsagenda biodiversiteit (2024). We werken hierbij regionaal samen aan natuurontwikkeling en het versterken van verbindingzones. Meekoppelkansen, zoals bij maatregelen vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW), worden hierbij actief benut.

Gebaseerd op het landelijke raamwerk biodiversiteit 2.0 van de Unie van Waterschappen zijn KPI's geselecteerd op basis van inhoudelijke relevantie. Deze sluiten aan bij bestaand beleid en projecten, spreiding over thema's zoals aquatische en terrestrische biodiversiteit (natte en droge leefgebieden) en beheer en onderhoud. Dit bevordert de meetbaarheid van de impact op de maatregelen die worden getroffen om de biodiversiteit te versterken conform de uitvoeringsagenda. We werken hierbij aan het minimaal behalen van de drempelwaarden op:

- Gebiedseigen ecologische waterkwaliteit;
- Biodiversiteit op terrestrische waterschapsdomeinen;

- Biodiversiteit in beheer en onderhoud;
- Beheersing van invasieve exoten.

Daarnaast zetten we in op het verder uitbreiden van onze data. Het versterken van biodiversiteit maakt integraal onderdeel uit van de maatschappelijke effecten Waterveiligheid, Voldoende water, Schoon Water, Gezond water en Bestuur en Organisatie. Bij die effecten is aanvullende informatie te vinden over de inzet op biodiversiteit.

Datagedreven werken

Datagedreven werken wordt binnen alle effecten gerealiseerd, waarbij de kansen en het tempo per effect verschillen en we toewerken naar een efficiënte bedrijfsvoering. We maken grote vorderingen in het programma Waterveiligheid 2030, waarbij data continu wordt ingewonnen om het beheer van de keringen verregaand te optimaliseren. Verder rollen we de Bouw Informatie Management (BIM) methodiek uit, waarmee de hele levenscyclus van objecten, van bouw naar beheer en onderhoud, wordt geoptimaliseerd. Deze ontwikkelingen worden gefaciliteerd met een organisatiebreed dataplatform en passende systemen. De in de proefzuivering Wervershoof onderzochte opzet van ozonzuivering met een *digital twin* heeft goede resultaten opgeleverd en schalen we op naar andere zuiveringslocaties.

Stapsgewijs realiseren we de maatregelen die invulling geven aan de wetgevingskalender die in 2025 is vastgesteld. Hiermee implementeren we voorzieningen die wettelijk vereist zijn (*Digital Decade*).

We werken aan de stapsgewijze invulling van de architectuurschets voor dienstverlening, die ruimte biedt voor optimale ondersteuning van de dienstverleningsprocessen en tegelijkertijd doelmatig is opgezet. We werken aan generieke oplossingen voor veel gebruikte functies en zorgen er tegelijkertijd voor dat noodzakelijke wettelijke vereisten worden nageleefd.

Eind 2025 wordt het nieuwe beleidsplan 2026-2029 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. De nadruk zal liggen op hoe we met slimme, datagedreven oplossingen waarde kunnen toevoegen in aan onze effecten. Vanuit de overheid wordt sterk aangedrongen op een gezamenlijke aanpak van de geopolitieke en technologische uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden. In de Nederlandse Digitalisering Strategie (NDS), die in juli 2025 door het demissionaire kabinet is vastgesteld, worden speerpunten benoemd die gericht zijn op digitale autonomie, een veilige, gezamenlijke digitale infrastructuur die gericht is op het optimaal bedienen van burgers en bedrijven, waarbij AI optimaal wordt ingezet om onze maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden en onze dienstverlening te verbeteren. Benadrukt wordt dat we dit alleen kunnen realiseren door als overheden intensief samen te werken. Dit is volledig in lijn met de Vaarkaat die door de waterschappen in 2023 bestuurlijk is vastgesteld.

Hoe we invulling geven aan de gevraagde gezamenlijk digitale koers is een belangrijk thema in het informatiebeleidsplan 2026-2029. Hierbij is van belang om na te gaan hoe we optimaal aansluiten op het gezamenlijke stelsel en ruimte houden om lokale uitdagingen en initiatieven te realiseren. Door schaalgrootte en moderne ICT-faciliteiten hebben we een goede uitgangspositie. Dit stelt ons in staat om impact van overheidsbrede ontwikkelingen in te schatten en om voorstellen te doen over hoe hierop kan worden ontsloten.

10. Assetmanagement

We beheren onze *assets* volgens de systematiek van *assetmanagement*. Hierbij plannen we ons beheer en onderhoud meerjarig op basis van een vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau. We inspecteren onze *assets* regelmatig om te zien of het gewenste kwaliteitsniveau aanwezig is. Wanneer *assets* onder dat kwaliteitsniveau dreigen te zakken, plannen we vroegtijdig beheer en onderhoud in. De *assetmanagement*doelen zijn gebaseerd op de organisatiedoelen uit strategische beleidsdocumenten, waaronder het Waterplan HHNK 2022-2027. Deze doelen zijn: risicogestuurd en/of voorspellend onderhoud, minimale impact op omgeving, datagedreven beheer en onderhoud, sluiting van slibdrooginstallatie en verdere ontwikkeling van *assetmanagement*.

Binnen het waterschap zijn de *assets* in vier categorieën in te delen:

- Waterkeringen en bijbehorende kunstwerken;
- Watergangen, waterkwantiteitskunstwerken en gemalen;
- Zuiveringstechnische werken;
- Wegen, vaarwegen en bijbehorende kunstwerken.

In deze paragraaf wordt per categorie het beleidskader beschreven en vervolgens de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met de vertaling naar de begroting. Conform wet- en regelgeving worden de *assets* vanuit bedrijfsvoering hier niet in opgenomen.

Waterkeringen en bijbehorende kunstwerken

We hebben het beheer van onze waterkeringen en bijbehorende kunstwerken opgedeeld naar in elkaar grijpende, vastgestelde werkprocessen. Onze waterkeringen en inliggende kunstwerken zelf zijn onderverdeeld in de categorieën primair (269 kilometer), regionaal (1.064 kilometer) en overig (224 kilometer) en hebben een vastgestelde norm. Middels inspecties wordt hier een onderhoudsregime op toegepast dat is vastgelegd in *assetmanagement*plannen. Dit onderhoudsregime is een vertaling van beleid op tactisch en operationeel niveau. Naast de waterveiligheid houden we rekening met afspraken over natuur (biodiversiteit), duurzaamheid, cultuur en medegebruik van onze *assets*.

Voor de waterkerende *assets* richten we een assetmanagementsysteem in dat voldoet aan de eisen van ISO 55001. Het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP) en het Assetmanagementplan vormen samen de basis van het onderhoud dat wordt gepleegd aan de waterkerende *assets*, waarvan zestien waterkerende kunstwerken (coupures) in primaire keringen en 33 sluizen.

Momenteel werken we aan het traject van audit tot certificering voor de NEN ISO 55001. Deze certificering helpt ons meer gestructureerd te werken en toekomstige KPI's en/of mijlpalen met grotere zekerheid aan te pakken. Samen met andere ontwikkelingen zoals data op orde en waterveiligheid 2030, verhoogt dit het niveau van sturing. Het stelt ons in staat om in te grijpen bij ontwikkelingen (gewijzigde wetgeving, calamiteiten) en onze taken met meer precisie uit te voeren.

Watergangen, waterkwantiteitskunstwerken en gemalen

We beheren 20.530 kilometer watergangen, ook wel waterlopen, waarvan 5.880 kilometer door ons wordt onderhouden. Jaarlijks wordt hiervan 700 km getoetst op afmetingen. De overige 14.650 kilometer wordt onderhouden door derden, voornamelijk door aanliggende eigenaren. Via de jaarlijkse schouwen wordt toegezien op het uitvoeren van noodzakelijke onderhoud. Onder de categorie waterlopen vallen ook: waterbergingen, meren, duikers, aquaducten, natuurvriendelijke oevers, rietoevers, vissenbossen en beschoeiingen.

Het areaal peilregulerende kunstwerken bevat 460 gemalen, 7 uitwateringssluizen, 70 geautomatiseerde inlaten, 1.280 handbediende inlaten, 345 geautomatiseerde stuwen, 5.000 vaste stuwen, 72 vispassages en 100 eenheden welke onderdeel zijn van tijdelijke pompinstallaties. Deze zijn ingedeeld in drie onderhoudscategorieën;

- Basis; alle inlaten, alle stuwen, tijdelijke pompinstallaties en gemalen met een laag bedrijfsrisicoprofiel en beperkte impact bij functieverlies.
- Goed; gemalen welke een hoger bedrijfsrisicoprofiel dragen. Hoge capaciteit, geen redundantie, matige bereikbaarheid en aanzienlijke impact bij functieverlies.
- Goed +; de boezemgemalen, één-pomps gemalen met hoge capaciteit, gemalen zonder mogelijkheid om een tijdelijke pomp in te zetten, gemalen in stedelijk gebied of in een gebied met hoogwaardigde landbouw, zeer grote impact bij functieverlies.

Waterlopen dienen verschillende doelen, waarvan de belangrijkste zijn: waterafvoeren, wateraanvoeren, gezonde leefomgeving voor planten en dieren en het zijn van een veilige vaarweg voor circa 100 kilometer. Het belangrijkste kader is de legger waterlopen, waarin onder andere is aangegeven wat de vereiste afmetingen zijn van waterlopen voor de afvoer van water. De vereiste afmetingen worden in de periode 2024-2026 geactualiseerd en aangevuld met afmetingen voor de aanvoer van water en de ruimte in het profiel voor begroeiing. De ruimte voor begroeiing is een belangrijke randvoorwaarde voor een gezonde leefomgeving voor planten en dieren.

Bij het beheer van waterlopen wordt in eerste instantie gestuurd op voldoende ruimte in de waterlopen voor de aan- en afvoer van water en bij vaarwegen op de doorvaartdiepte door tijdig te maaien, te baggeren en oevers in stand te houden. In tweede instantie worden deze maatregelen zo gunstig mogelijk uitgevoerd voor het bereiken van gezond water. In derde instantie wordt rekening gehouden met wensen vanuit de omgeving.

Naast de legger waterlopen zijn De Kadernota maaien, beleidsplan Waterbodems, visie op biodiversiteit en ons klimaatbeleid (K35) belangrijke kaders voor het uitvoeren van het waterlopenbeheer.

Zuiveringstechnische werken;

Voor de zuiveringstechnische werken is een *assetmanagementsysteem* ingericht dat voldoet aan de eisen van ISO 55001. De scope voor het toepassingsgebied is het transporteren en zuiveren van afvalwater en het verwerken en drogen van slib. De doelstellingen voor *assetmanagement* zijn uitgewerkt in het Strategisch Assetmanagement Plan (SAMP) en de onderliggende assetmanagementplannen. Er wordt geïnvesteerd in het onderhouden van de assets en hierbij wordt gekeken naar het optimum tussen gewenste prestaties, risico's en budgetten gedurende de volledige levenscyclus.

We werken met zuiveringskringen. Een zuiveringskring bestaat uit drie functionele hoofdsystemen; het transporteren van afvalwater, het zuiveren van afvalwater en het verwerken van slib. De slibdrooginstallatie (SDI) is geen onderdeel van een zuiveringskring. Deze wordt ingezet om het vrijkomende ontwaterd slib van de ontwateringsinstallaties te drogen. De SDI is tot eind 2025 operationeel. Hierna worden de werkzaamheden overgenomen door HVC. Het deelproces drogen van slib komt hiermee te vervallen. De hoofdsystemen bestaan verder uit de diverse subsystemen en deze vervolgens weer uit diverse *assets*.

De *assets* van de waterketen bestaan uit 15 rioolwaterzuiveringen (rwzi's), circa 300 rioolgemalen, zonneweides, 6 bergbezinkbassins en 610 kilometer persleidingen en 1 slibdrooginstallatie (tot eind 2025).

Wegen, vaarwegen en bijbehorende kunstwerken.

Voor de inrichting van onze wegen onderscheiden we twee categorieën: erftoegangswegen (ca. 95%) en gebiedsontsluitingswegen (5%). Erftoegangswegen bieden directe toegang tot verblijfsgebieden. Gebiedsontsluitingswegen verbinden de erftoegangswegen met autowegen en autosnelwegen. Onze wegen, bestaande uit verhardingen, bermen, kunstwerken en overige objecten

zoals bebording en openbare verlichting, worden maandelijks geïnspecteerd op veiligheid. Daarnaast heeft ieder object een toegespitste inspectiecyclus op kwaliteit en veiligheid, waarop de geprogrammeerde onderhoudscyclus wordt bijgesteld. Naast de wegneveiligheid houden we rekening met afspraken over duurzaamheid en regionale functies van onze *assets*. Vanuit doelmatigheid combineren we deze aspecten zoveel mogelijk met gepland onderhoud. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming, beheren we vaarwegen en resterende wegen met bijbehorende objecten en kunstwerken volgens de systematiek van *assetmanagement*. Onze circa 100 kilometer vaarwegen beheren we volgens een vastgestelde overeenkomst met de Provincie Noord-Holland. Hierbij ligt de nadruk op de diepte die voldoende moet zijn voor gebruik en het zo min mogelijk stremmen van sluizen en vaarwegen in het vaarseizoen. Tweemaal per jaar voeren we een inspectie uit over het hele areaal. Daarnaast hebben de oevers, het vaarwegprofiel en de kunstwerken een toegespitste inspectiecyclus op kwaliteit en veiligheid. Hierop wordt de geprogrammeerde onderhoudscyclus bijgesteld.

In de onderstaande tabel zijn de jaarlijkse exploitatiekosten voor de periode 2026 tot en met 2030 weergegeven voor *assetmanagement*, gebaseerd op de daaraan ten grondslag liggende onderhoudsplannen. Hierin zijn de kosten voor onderzoek en planvorming niet meegenomen. De vertaling van de financiële consequenties voor de begroting staan in de eerste kolom.

Assetmanagement (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029	2030
Waterkeringen en bijbehorende kunstwerken	24,1	25,1	25,7	26,4	26,9
Watergangen, waterkwantiteitskunstwerken en gemalen	69,8	66,0	67,3	68,5	69,4
Zuiveringstechnische werken	40,6	40,4	42,6	43,7	53,9
Wegen, vaarwegen en bijbehorende kunstwerken	7,9	0,9	0,5	0,5	0,5
Afronding	-	-0,1	-0,1	-0,1	0,1
Totaal assetmanagement	142,4	132,3	136,0	139,0	150,8

11. Bedrijfsvoering

Personeel

De in 2025 gemelde toegenomen druk op onze dienstverlening, door verandering en groei in taken en aangescherpte eisen, geldt nog onverminderd. Dit heeft verschillende oorzaken waaronder de toename van het aantal *assets*, meer complexiteit in de taakuitvoering, hogere kwaliteitseisen, aangescherpte wet- en regelgeving en de toenemende digitalisering. Daarnaast moeten we aantoonbaar werken volgens de doorlopende plan-do-check-act cyclus wat de verantwoordingslast aanzienlijk verhoogd. De werkdruk in de organisatie wordt structureel als hoog ervaren.

Het begrote aantal fte voor 2026 is: 984,4 fte. Dit is exclusief bestuur, participatiebanen, traineepool en verjonging. Gedurende het jaar staan op enig moment gemiddeld 25 tot 40 vacatures open.

Participatiebanen

In de wet Banenafpraak is geregeld dat we als overheidsorganisatie moeten voldoen aan een vastgesteld aantal participatiebanen. Dit zijn banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voor 2026 is dat op basis van voorcalculatie 36,3 participatiebanen. Dit is een vergelijkbaar aantal als in 2025. Deze vullen we vooral in door banen te creëren uit een samenstelling van werkzaamheden uit verschillende functies (zogenoeten *job crafting*).

Ziekteverzuim en vitaliteit

We investeren blijvend in duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van onze medewerkers. Ons doel is om onder het ziekteverzuimpercentage te blijven dat door het CBS wordt verzameld voor de overheidssector. Om medewerkers inzicht te geven in hun eigen inzetbaarheid, wordt uitvoering gegeven aan Preventief Medisch Onderzoek (PMO), waarbij medewerkers vrijwillig een brede gezondheidscheck kunnen laten afnemen, waarbij ook leefstijl en mentale fitheid worden meegenomen.

Leren en ontwikkelen en stages

We zijn een lerende organisatie waarin gestimuleerd wordt om bij te blijven in je vak, jezelf te ontwikkelen en te experimenteren. Er is aandacht voor bewustwording op verschillende wettelijke onderwerpen zoals veiligheid, maar ook informatiebeheer (denk aan documentbeheer). Het delen van kennis en kunde door innovatieve oplossingen, platformen en samenwerkingsvormen is een vanzelfsprekendheid. De HHNK Academie draagt hier met leerprogramma's aan bij. Daarnaast halen we door stages aan te bieden kennis binnen en bevorderen we de ontwikkeling van studenten. Ook dragen stages bij aan onze positionering op de arbeidsmarkt.

Diversiteit en inclusie

Begin 2023 hebben we het SER Charter Diversiteit ondertekend. Hiermee benadrukken we de ambitie om diversiteit en inclusie binnen de organisatie te versterken en om concrete vervolgstappen te nemen. De visie en het beleid voor diversiteit en inclusie is opgesteld. De belangrijkste actie daaruit volgend is het verhogen van de instroom van medewerkers met een diverse achtergrond, zodat ons personeelsbestand een betere afspiegeling van de directe samenleving wordt.

Arbeidsmarktpositie

De landelijke krapte op de arbeidsmarkt is direct op ons van invloed. Functies en vakgebieden waar een, blijvend, tekort in is, zijn voor ons essentieel bij de grote transities waar we als organisatie voor staan. We hebben te maken met veel verschillende technisch inhoudelijke vakgebieden die specifieke kennis vereisen. Dit is met name aan de orde bij de functies met ambachtelijk werk, dat in de reguliere opleidingen geen of nauwelijks meer aandacht krijgt. Onze beloningsstructuur is marktconform, maar niet uitzonderlijk concurrerend ten opzichte van commerciële partijen. Dit zet onze arbeidsmarktpositie onder druk. We stellen ons hierop in en werken aan tijdige maatregelen

voor dreigende personeelstekorten. We gaan verder met onze positionering als een aantrekkelijke organisatie, onder meer door de ontwikkeling van een nieuwe arbeidsmarktstrategie.

Fysieke, sociale, informatieveiligheid en privacy

We blijven werken aan een fysiek, informatie én sociaal veilige organisatie voor en door iedereen. We gaan verder op basis van de uitkomsten van de veiligheidscultuurmeting die in 2023 is uitgevoerd met als doel om te groeien naar een proactieve veiligheidscultuur. Hiervoor is leiderschap, toezicht en ondersteuning nodig. De vastgestelde systeem risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) voor heel de organisatie heeft alle fysieke en sociale veiligheidsrisico's in kaart gebracht. De uitvoering van bijbehorende maatregelen draagt verder bij aan een veilige werkomgeving.

Daarnaast blijven we verder werken aan het verhogen van onze weerbaarheid. Zowel op fysiek als digitaal vlak. Hiermee stellen we de organisatie in staat de continuïteit van onze (vitale) processen te waarborgen. Dit doen we door beleidskaders op te stellen met handvatten voor de uitvoering, risico's in beeld te brengen en de organisatie in staat te stellen deze te beheersen door bijvoorbeeld het treffen van technische en organisatorische maatregelen. De kaders voor deze aanpak zijn de bestuurlijke afspraak om volwassenheidsniveau 4 te realiseren, de Cyberbeveiligingswet (CBW) en Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (WWKE) die in het tweede kwartaal in werking treden.

Informatievoorziening

Naast de nieuwe initiatieven vanuit het Informatiebeleidsplan 2026-2029, blijven we werken aan efficiënt data- en documentbeheer, met waarborging van de privacywetgeving. We voeren verbeteringen door om beter te voldoen aan de archiefwet en onze archiefverordening. We houden de informatievoorziening *up-to-date* om de technische informatiebeveiliging te borgen en zetten de ontwikkeling op gebied van *datagovernance* verder door. We brengen wijzigingen aan in de informatievoorziening om werkprocessen effectief te ondersteunen en besteden expliciet aandacht aan de adoptie van nieuwe werkwijzen in de veranderende informatievoorziening om de interne digitale samenwerking te verbeteren.

Inkoop en aanbesteding

We werken volgens het nieuwe Inkoop- en aanbestedingsbeleid waterschappen 2025 en het vastgestelde inkoopkader. Ook werken we aan het verbeteren van ons contractmanagement. Via onder andere de spendanalyse monitoren we de rechtmatigheid en sturen we indien nodig bij. In het streven naar duurzaam inkopen geven we uitvoering aan het Manifest "Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen" en de "Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap waterschappen 2021-2030".

Huisvesting en materieel

We zetten de vervanging van het verouderde wagenpark voort, waarbij het aandeel duurzame auto's toeneemt en zetten hierbij in op zoveel mogelijk emissieloos rijden voor personen- en kleine bestelwagens. We houden te allen tijde de inzetbaarheid en beschikbaarheid van het wagenpark scherp tijdens crisissituaties. Naast de verduurzaming van het wagenpark wordt de laadcapaciteit binnen het werkgebied de komende jaren uitgebreid. Ook werken we naar een efficiëntere inzet van het wagenpark. Na implementatie van het nieuwe kader wordt onderzocht of het wagenpark in een leaseconstructie kan worden ondergebracht.

Vanuit het meerjarenonderhoudsplan (2025-2030) voor vastgoed worden reguliere werkzaamheden uitgevoerd op basis van veiligheid, duurzaamheid en een gedegen kostenafweging (doelmatigheid). De focus ligt op het verder verduurzamen van onze woningen zoals isolatie, zonnepanelen en gasloze woningen.

Omgevingswet

De Omgevingswet vraagt ook de aankomende jaren aandacht voor de doorontwikkeling van het gedachtegoed van deze wet: het creëren van een samenhangend, eenvoudig en flexibel kader, waarbij de nadruk ligt op kwaliteit, duurzaamheid en participatie. Het doel is de leefomgeving te beschermen en te verbeteren, terwijl het ook ruimte biedt voor maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Door betrokkenheid bij omgevingsvisies en omgevingsplannen van provincie en gemeenten kunnen we input leveren en helpen bij het vertalen van doelen en ambities. Hierbij houden we rekening met onder andere de KRW en het principe van Water en Bodem Sturend.

Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH)

De in 2024 vastgestelde VTH-risicoanalyse is de basis voor VTH-werk. Dit heeft geresulteerd in een verzoek om uitbreiding van de VTH-capaciteit zodat ook aandacht kan worden gegeven aan taken die nog niet uitgevoerd konden worden maar wel urgent zijn. Vanuit de risico's maken we een uitvoeringsplan op basis van de beschikbare capaciteit en het VTH-beleid. We zien op het gebied van VTH een toename in complexiteit, zowel in wet- en regelgeving als in het uitvoering geven aan samenwerking in de publieke sector. We gaan toewerken naar een doelmatige aanpak van toezicht op basis van vastgestelde kwaliteitscriteria.

Stikstofbeleid

Voordat projecten in uitvoering gaan moet getoetst worden op stikstofuitstoot. Per project wordt nagegaan hoe groot de stikstofdepositie zal zijn als gevolg van de inzet van mobiele werktuigen. Wanneer de uitstoot te hoog is, zijn maatregelen nodig zoals bijvoorbeeld de inzet van emissieloos materieel, spreiding in de uitvoeringsperiode of elders compenseren. In overleg met bevoegd gezag wordt per project besloten of een natuurvergunning nodig is of dat een voortoets volstaat.

Rechtmatigheid

Met ingang van verslagjaar 2025 zijn waterschappen verplicht om zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Deze verplichting volgt uit de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers per 1 januari 2025. Dit betekent dat ons dagelijks bestuur zelf moet verklaren dat de financiële gegevens in de jaarrekening in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen.

Met de rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe hoe de volgende rechtmatigheidscriteria worden nageleefd:

- Begrotingscriterium;
- Voorwaardencriterium;
- Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

De bevindingen voor de rechtmatigheidsverantwoording worden beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering en beiden maken onderdeel uit van de jaarstukken die door de accountant worden gecontroleerd.

De effectiviteit van de interne beheersing wordt gedurende het jaar getoetst, waarbij we ons verder ontwikkelen in het toepassen van het drie lijnen model. Indien afwijkingen worden geconstateerd worden aanbevelingen voor herstelmaatregelen vermeld in een rechtmatigheidsrapportage. De rechtmatigheidsrapportage wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur en ter kennisname gedeeld met het algemeen bestuur.

12. Openbaarheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De implementatie van deze wet is een meerjarig traject waar de Rijksoverheid meerjarig geld voor beschikbaar stelt. Voor de implementatie hebben we in 2022 een programma opgestart. Eind 2025 is de programmatische aanpak afgerond en zijn de werkzaamheden ondergebracht in de organisatie.

De kosten voor de implementatie zijn voor de jaren 2024-2027 begroot op € 0,25 miljoen per jaar. Deze kosten zijn voor de aanstelling van een Woo-coördinator, de inzet van medewerkers ten behoeve van de actieve en passieve openbaarmaking, het verrichten van juridisch- en ICT-onderzoek en het beheer en het onderhoud van de systemen die worden aangewend voor de actieve en passieve openbaarmaking. Daarnaast hebben de kosten betrekking op de uitvoering van acties op het gebied van kwaliteitsmanagement, zoals het herzien van werkprocessen, het verzorgen van trainingen en het uitvoeren van evaluaties. Vanuit de Rijksoverheid wordt € 0,29 miljoen beschikbaar gesteld.

Hieronder wordt per deelonderwerp aangegeven welke acties dit jaar worden ondernomen voor de implementatie van de Woo.

Actieve openbaarmakingsplicht

De actieve openbaarmakingsplicht wordt gefaseerd ingevoerd. Dit jaar worden de op dat moment verplichte categorieën documenten actief openbaar gemaakt. Welke verplichte categorieën voor de WOO bij actieve openbaarmaking gelden is destijds vastgelegd. Per categorie gaan we de aanwezigheid van aanverwante documenten na die niet direct tot de verplichte categorie behoren, maar waarvan het wel nuttig is als zij openbaar worden gemaakt. Deze documenten worden op dat moment ook actief openbaar gemaakt. Daarnaast kijken wij alvast vooruit naar de komende categorieën, en starten wij met het openbaar maken van de documenten uit deze categorieën.

Decentrale overheden dienen informatie op een eigen platform openbaar te maken. Vanuit het Rijk wordt een Woo-index site opgezet, waarop links naar deze platformen worden opgenomen. We hebben in 2023 een eigen platform gebouwd, waarop informatie openbaar wordt gemaakt. Op de Woo-index zijn de links naar dit platform opgenomen. Op de Woo-index is een zoekfunctie gecreëerd, die de platformen van decentrale overheden moet kunnen doorzoeken. Dit jaar wordt ons platform aangepast om dit mogelijk te maken. Voor een aantal categorieën wordt een systeem voor zaakgericht werken ingericht om documenten geautomatiseerd openbaar te maken.

Passieve openbaarmakingsplicht en Woo-contactpersoon

Voor de passieve openbaarmaking hebben we een Woo-contactpersoon in dienst. Deze helpt mensen en bedrijven bij vragen over informatie en coördineert samen met een Woo-team de afhandeling van Woo-verzoeken. Het werkproces en de anonimiseerssoftware wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast, waardoor verzoeken steeds efficiënter afgehandeld worden.

Overige activiteiten

Om medewerkers bewust te maken van de Wet open overheid, doorlopen we een bewustwordingstraject. Door themabijeenkomsten, e-learnings en trainingen worden medewerkers bewust gemaakt van de strekking en de inhoud van de wet.

Verbetering informatiehuishouding

We werken continu aan het verbeteren van de informatiehuishouding. Veel van de verbeteringen waar we in 2025 aan hebben gewerkt, lopen door. Zoals het verbeteren van dienstverlening aan burgers en bedrijven en op de implementatie van alle datagerelateerde wetgeving die op ons afkomt, de zogenaamde *Digital Decade*.

We realiseren een procesgerichte inrichting van ons documentbeheer waardoor de vindbaarheid van documenten wordt verbeterd. Daarnaast zetten we onverminderd in op verbetering van het databeheer, de datakwaliteit en *data governance*.

13. Verbonden partijen

Wij werken op veel manieren samen met andere overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en particulieren. Meestal zijn het zelfstandige organisaties. Soms is het wenselijk om de krachten te bundelen tot een gezamenlijke organisatie of willen we zeggenschap over een partij waardoor we meer kunnen sturen of beleid kunnen bepalen. We spreken dan van een verbonden partij.

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin we een bestuurlijk én een financieel belang hebben. Onder bestuurlijk belang verstaan we een zetel in het bestuur van een organisatie, of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer we middelen ter beschikking hebben gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement, dan wel wanneer we aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Indien een mogelijkheid tot samenwerking zich aandoe, zal het dagelijks bestuur een voorstel tot het aangaan van een verbonden partij aan het algemeen bestuur voorleggen waarbij informatie wordt aangeleverd over onze beleidsuitgangspunten.

Het voordeel van een verbonden partij is dat doordat we zitting hebben in een bestuur in zekere mate eisen kunnen stellen aan beleidsuitgangspunten en dat we dit kunnen controleren. We toetsen of de partijen zich aan wettelijke vereisten en verplichtingen houden. Ook brengen onze bestuurlijke vertegenwoordigers in de jaarlijkse contactmomenten, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering, vragen in over het gevoerde beleid. Door in de jaarstukken en de begroting de overzichten van de verbonden partijen actueel te houden, wordt inzicht gegeven over het verloop en de voortgang.

In onderstaande tabel zijn de financiële waarden (indien bekend) van de deelnemingen weergegeven. Deze zijn gebaseerd op de meeste recente cijfers van onze verbonden partijen. Het overzicht toont enkel verbonden partijen waarin wij volgens de structuur van de verbonden partij aandelen bezitten.

Deelnemingen <i>(bedragen x € 1)</i>	Stand 31 december 2024
<i>Nederlandse Waterschapsbank</i>	
4.399 aandelen A van € 115,00	505.885
204 aandelen B van € 119,60 (€ 460 – 26% volgestort)	24.398
<i>BNG Bank N.V.</i>	
17.355 aandelen van € 2,50	43.388
<i>B.V. Baggerzorg (21,95%)</i>	
180 aandelen van € 450,00	81.000
<i>GR Slibverwerking 2009</i>	
120 aandelen van € 45,45	5.454
<i>AquaMinerals B.V.</i>	
537 aandelen van € 94,28	50.628
Totaal	710.753

Gemeenschappelijke regelingen

Naam verbonden partij	Het Waterschapshuis (HWH)
Vestigingsplaats	Amersfoort

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling (GR)		
Deelnemer vanuit HHNK	Portefeuillehouder Middelven (algemeen bestuurslid GR), secretaris-directeur (lid opdrachtgeverstafel GR), ambtenaren (lid van Uitvoerend Overleggen, project- en werkgroepen en begeleidingscommissies)		
Openbaar belang	De regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 21 waterschappen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie met als doel het bevorderen van samenwerking tussen de waterschappen op het gebied van ICT.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	11.548	15.108
Financieel resultaat 2024	€ 0		
Bestuurlijk belang	Evenredige vertegenwoordiging in het algemeen bestuur.		
Financieel belang	Het algemeen bestuur van de GR Het Waterschapshuis (HWH) stelt de jaarlijkse begroting en de bijdragen van de waterschappen vast. Ieder college van een deelnemend waterschap wijst uit zijn midden een lid aan dat hem in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigt. Het dagelijks bestuur HWH bestaat uit de voorzitter en vier andere door en uit het algemeen bestuur HWH aan te wijzen leden. De secretaris-directeur van HWH is secretaris van het dagelijks bestuur.		
Bijdrage of dividend	De verwachte bijdrage aan Het Waterschapshuis is € 2,4 miljoen.		
Risico	De GR kan ontbonden worden (opzegtermijn drie jaar). De waterschappen lijden dan financieel- en imagoverlies. De kans op acute ontbinding is nagenoeg nihil. Bij georganiseerde ontbinding moeten we voor alle door HWH geleverde producten en diensten een vervangende oplossing zoeken. Uit eerder onderzoek is gebleken dat dit zonder schade aan de continuïteit van HHNK mogelijk is maar wel een aanzienlijke kostenpost met zich meebrengt.		

Naam verbonden partij	Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009		
Vestigingsplaats	Ridderkerk		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling (GR)		
Deelnemer vanuit HHNK	Portefeuillehouder Waterketen als algemeen bestuurslid van de GR.		
Openbaar belang	De GR slib treedt op als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de waterschappen in de HVC. De GR slib bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Elk deelnemend waterschap neemt met één vertegenwoordiger zitting in het algemeen bestuur. HHNK wordt hierdoor in staat gesteld invloed uit te oefenen op de koers van de HVC via de vertegenwoordiging van HHNK in de GR. Door als waterschappen als een geheel op te treden is de zeggenschap over het beleid van de HVC groter.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	31	31
	Vreemd vermogen	22	40
Financieel resultaat 2024	€ 0		
Bestuurlijk belang	Deelname met acht andere waterschappen.		
Financieel belang	HHNK heeft 120 aandelen B van de HVC overgedragen aan de GR slib. De GR slib bezit totaal 683 aandelen B. Daarmee is het HHNK belang in de GR slib 17,6%. In totaal heeft HVC 4.337 aandelen (A en B) uitgegeven. Daarmee is het belang van HHNK in HVC 2,77%.		
Bijdrage of dividend	HHNK draagt 12,5% van de organisatiekosten van de GR slib. Daarnaast staat HHNK garant voor de geldleningen die HVC heeft aangetrokken voor de activiteiten voor de aandeelhouders B. Voor deze garantstelling ontvangt HHNK 1% provisie.		
Risico	Via de GR slib staan we garant voor de schulden van HVC. Een beroep op deze garantstelling kan ontstaan doordat HVC verliezen lijdt en/of problemen krijgt met de financiers die de gegarandeerde leningen hebben verstrekt. Dit is geen acuut risico.		

Vennootschappen

Naam verbonden partij	Nederlandse Waterschapsbank (NWB)		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap		
Deelnemer vanuit HHNK	Dijkgraaf		
Openbaar belang	De NWB levert diensten op het gebied van betalingsverkeer, <i>electronic banking</i> en consultancy en verstrekt ons lang- en kortlopende geldleningen. Door het houden van aandelen in de NWB zijn we verzekerd van een efficiënte en effectieve toegang tot geld en kapitaalmarkten.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	2.060	2.094
	Vreemd vermogen	73.523	76.347
Financieel resultaat 2024	€ 94.000.000		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Financieel belang	4.399 aandelen A van € 115,00 204 aandelen B van € 119,60 (€ 460,00 – 26% volgestort) Totaal € 530.283		
Bijdrage of dividend	We verwachten een dividend van € 4.700.000.		
Risico	Het risico beperkt zich tot het bedrag dat in de aandelen is geïnvesteerd. Tegenvallende dividenduitkering. Dit is geen acuut risico.		

Naam verbonden partij	Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap		
Deelnemer vanuit HHNK	Dijkgraaf		
Openbaar belang	Kredietverlening aan decentrale overheden		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	4.721	4.777
	Vreemd vermogen	110.819	123.164
Financieel resultaat 2024	€ 294.000.000		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Financieel belang	17.355 aandelen van € 2,50; totaal € 43.388		
Bijdrage of dividend	We verwachten een dividend van € 50.000.		
Risico	Het risico beperkt zich tot het bedrag dat geïnvesteerd is in de aandelen. Tegenvallende dividenduitkering. Geen acuut risico.		

Naam verbonden partij	BV Baggerzorg		
Vestigingsplaats	Assendelft		
Juridische vorm	Besloten Vennootschap		
Deelnemer vanuit HHNK	Portefeuillehouder Integraal waterbeheer (stedelijk gebied) als aandeelhouder. Afdelingshoofd Financiën, Control en Belastingen in directie.		
Openbaar belang	Doordat we aandeelhouder zijn van BV Baggerzorg kunnen we gegarandeerd op verantwoorde manier onze verontreinigde baggerspecie kwijt.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	378	349
	Vreemd vermogen	69	113
Financieel resultaat 2024	€ -28.142		
Bestuurlijk belang	De aandeelhouder levert een functionaris met vertegenwoordigingsbevoegdheid.		
Financieel belang	De vennootschap is een 78% dochteronderneming van Afvalzorg Deponie BV. De overige aandelen zijn in ons bezit. Het aandelenkapitaal is € 81.000.		
Bijdrage of dividend	Geen		
Risico	Het risico beperkt zich tot het bedrag dat in de aandelen is geïnvesteerd. Dit is geen acuut risico.		

Naam verbonden partij	AquaMinerals		
Vestigingsplaats	Nieuwegein		
Juridische vorm	Besloten Vennootschap		
Deelnemer vanuit HHNK	Afdelingshoofd Waterketen. De portefeuillehouder Waterketen is eindverantwoordelijk.		
Openbaar belang	AquaMinerals is een grondstoffenmakelaar die zonder winstoogmerk de afzet van afvalgrondstoffen regelt. Deze organisatie biedt de expertise die nodig is om genoemde grondstoffen optimaal te vermarkten. Hun dienstverlening begint op het punt waar onze knowhow ophoudt. Het bedrijf is het <i>shared service center</i> van alle Nederlandse drinkwaterbedrijven om de afzet van rest- en grondstoffen te verzorgen. AquaMinerals ontleent zijn positie mede aan zijn status op het gebied van aanbestedingen en mededingingsrecht, waarmee concurrentie, prijsbederf en een aanbestedingsplicht wordt voorkomen. Dit betekent dat AquaMinerals alleen aanvullende kennis en kunde voor de waterschappen kan ontwikkelen als deze als (klein) aandeelhouder toetreden.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	1.775	1.789
	Vreemd vermogen	4.012	4.106
Financieel resultaat 2024	€ 13.948		
Bestuurlijk belang	AquaMinerals heeft drinkwaterbedrijven en waterschappen, waaronder HHNK als aandeelhouders. Het gezamenlijke aandelenbelang voor de waterschappen wordt verdeeld op basis van het aantal vervuilingseenheden. Voor HHNK komt dit neer op 3,5% van 15.546 = 537 aandelen. Elke participant sluit voor zijn eigen grondstoffen een leveringscontract met AquaMinerals. Daarin worden specifieke afspraken gemaakt over volumes, planning, ambities et cetera. HHNK neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders. 537 aandelen van €45,50; totaal € 24.433,50. AquaMinerals vraagt een vergoeding voor zijn organisatiekosten. De opbrengsten en kosten van de daadwerkelijke vermarkting van het materiaal zijn voor de aandeelhouders.		
Financieel belang	AquaMinerals vraagt een vergoeding voor zijn organisatiekosten. De opbrengsten en kosten van de daadwerkelijke vermarkting van het materiaal zijn voor de aandeelhouders.		
Bijdrage of dividend	De verwachte bijdrage aan AquaMinerals is € 0. Afhankelijk van besluitvorming door de algemene vergadering van aandeelhouders wordt de bijdrage bepaald en vloeien eventuele overschotten van AquaMinerals aan het eind van het jaar terug naar de aandeelhouders.		
Risico	Het risico beperkt zich tot het bedrag dat in de aandelen is geïnvesteerd. Dit is geen acuut risico.		

Stichtingen en verenigingen

Naam verbonden partij	Waterproef		
Vestigingsplaats	Edam		
Juridische vorm	Stichting		
Deelnemer vanuit HHNK	Bij besluit van het algemeen bestuur (04.19392) is bijzondere delegatie verleend aan het dagelijks bestuur tot het voorzien in de benoeming van een opvolger namens HHNK in het bestuur van de Stichting Waterproef. Het afdelingshoofd Financiën, Control en Belastingen is benoemd als bestuurder. De portefeuillehouder Middelen en Participatie is eindverantwoordelijk.		
Openbaar belang	Verzorgt laboratoriumactiviteiten voor HHNK en Waternet.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	2.384	3.003
Financieel resultaat 2024	€ 0		
Bestuurlijk belang	Bestuurslid		

Financieel belang	Financieel toezichthouder samen met Waternet. In de statuten is een maximering van de algemene reserve vastgelegd. Bedragen daarboven worden teruggegeven aan HHNK en Waternet. HHNK staat garant voor een lening van € 1,1 miljoen bij de Nederlandse Waterschapsbank voor de aanschaf van een nieuw laboratoriuminformatiemanagementsysteem.
Bijdrage of dividend	De bijdrage aan Waterproef bedroeg in 2024 € 6.000. De verwachte bijdrage voor 2025 is afhankelijk van het exploitatiesaldo van Waterproef voor dat jaar, het exploitatiesaldo voor 2025 van de verbonden partij is op dit moment nog niet bekend.
Risico	Bestuurders zijn in principe niet aansprakelijk voor de schulden. Wel is sprake van hoofdelijke aansprakelijkheid bij opzettelijk wanbeleid. Tevens wordt een tekort in de exploitatie aangevuld door beide partners, waar we er één van zijn. We staan garant voor de lening van € 1,1 miljoen. Een beroep op deze garantstelling kan ontstaan doordat Waterproef verliezen lijdt en/of problemen krijgt met de financiers die de gegarandeerde leningen hebben verstrekt. Middels een regresovereenkomst met waterschap Amstel, Gooi en Vecht is afgesproken dat ieder van de partijen voor een gelijk deel van de schuld van leningen draagt en er over en weer 50% teruggevorderd kan worden. Stichting Waternet houdt op te bestaan. De rol van Waternet wordt naar alle waarschijnlijkheid overgenomen door Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Waterproef draagt in de tussentijd zorg voor de continuïteit van de activiteiten. We zijn met AGV/Waternet in gesprek over de eventuele gevolgen.

Naam verbonden partij	Unie van Waterschappen		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Juridische vorm	Vereniging		
Deelnemer vanuit HHNK	Dijkgraaf, hoogheemraden in commissies en ambtenaren in werk- en themagroepen.		
Openbaar belang	Biedt ondersteuning op het gebied van beleidsontwikkeling, belangenbehartiging en lobby bij de EU, het parlement en ministeries.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (<i>x € 1.000</i>)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen (incl. voorziening)	2.597	2.850
	Vreemd vermogen	21.313	23.698
Financieel resultaat 2024	€ 410.771		
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap van de Unie, evenredige vertegenwoordiging in de commissies en ledenvergadering.		
Financieel belang	Besluiten met financiële gevolgen worden over het algemeen door alle waterschappen uitgevoerd, ongeacht of daar middelen voor in de begroting zijn opgenomen. Het belang van ons is circa 7%.		
Bijdrage of dividend	De verwachte bijdrage aan de Unie van Waterschappen is € 950.000.		
Risico	Het financiële risico van de leden is in eerste instantie beperkt tot de contributie. De Unie doet toezeggingen namens alle waterschappen. Het algemeen bestuur van de Unie kan besluiten nemen, met financiële gevolgen die niet gedekt zijn door ons dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. We dragen circa 7% van het totale risico.		

Naam verbonden partij	Vereniging werken voor waterschappen
Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Juridische vorm	Vereniging
Deelnemer vanuit HHNK	Portefeuillehouder Middelven
Openbaar belang	De Vereniging werken voor waterschappen is de werkgeversvereniging van de 21 waterschappen en vijftien aan de waterschappen gelieerde organisaties. Het doel van de vereniging is het behartigen van de gemeenschappelijke sociale en sociaaleconomische belangen van de leden die activiteiten verrichten binnen de

	sector waterschappen, onder meer door het sluiten van collectie arbeidsovereenkomsten met werknemersverenigingen. We zijn per 1 januari 2019 lid van deze vereniging.		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	130	97
	Vreemd vermogen	99	45
Financieel resultaat 2024	€ 0		
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap van de werkgeversvereniging, vertegenwoordiging in de ledenvergadering met drie stemmen.		
Financieel belang	HHNK betaalt een jaarlijkse contributie aan de vereniging.		
Bijdrage of dividend	De verwachte bijdrage aan Vereniging werken voor waterschappen is € 28.000.		
Risico	Geen		

Overige verbonden partijen

Naam verbonden partij	Muskusrattenbestrijding		
Vestigingsplaats	Breukelen		
Juridische vorm	Overeenkomst van kosten voor de gemene rekening		
Deelnemer vanuit HHNK	Portefeuillehouder Waterveiligheid		
Openbaar belang	Gezamenlijke muskusrattenbestrijding		
Eigen en Vreemd Vermogen	Bedragen (x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	Niet van toepassing*	
	Vreemd vermogen		
Financieel resultaat 2024	€ 84.121		
Bestuurlijk belang	Deelnemen in een overeenkomst met vijf andere waterschappen. Deze overeenkomst heeft een looptijd van onbepaalde tijd.		
Financieel belang	We betalen een jaarlijkse bijdrage uit hoofde van de overeenkomst van kosten voor de gemene rekening.		
Bijdrage of dividend	De verwachte bijdrage aan Muskusrattenbestrijding is € 2.700.000		
Risico	Aansprakelijkheid voor exploitatietekorten. Tussentijdse opzegging is mogelijk met ingang van een nieuw kalenderjaar en met in achtneming van een opzegtermijn van minimaal één jaar.		

* het balanssaldo van de Gemene Rekening bedraagt € 216.626 per 31-12-2024.

14. Waterschapsbelastingen

We heffen vier soorten waterschapsbelasting, namelijk watersysteemheffing, wegenheffing, zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing. De watersysteemheffing en de verontreinigingsheffing worden geheven voor de kosten verbonden aan het watersysteembeheer. Met de zuiveringsheffing dekken we de kosten verbonden aan het zuiveringsbeheer. De wegenheffing is ter bekostiging van het wegenbeheer in een deel van ons gebied. De wegenheffing stopt zodra alle wegen in ons beheergebied zijn overgedragen aan de respectievelijke gemeenten.

De watersysteemheffing en wegenheffing worden opgebracht door de inwoners (per woonruimte) en de eigenaren van gebouwen, ongebouwde grond en natuur. Bij de watersysteemheffing is onder meer de inwonerdichtheid bepalend voor het aandeel dat inwoners in de kosten dragen. Voor de wegenheffing bepalen de kosten van de doorgaande wegen het door inwoners op te brengen aandeel. Bij beide heffingen dragen eigenaren het resterende deel. De economische waarde van gebouwen, ongebouwde grond en natuur is de indicator van het belang dat zij bij de taakuitoefening van het waterschap hebben. De zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing worden geheven op basis van vervuilingseenheden (ve) volgens het principe 'de vervuiler betaalt'.

De tarieven en belastingprofielen in de begroting zijn onder andere gebaseerd op de waardering onroerende zaken (WOZ)-waardeontwikkeling die gemeenten in april 2025 hadden verwacht. In oktober 2025 voert de Waarderingskamer opnieuw een inventarisatie uit onder gemeenten. Mocht uit deze inventarisatie blijken dat de verwachting is dat de WOZ-waarden harder stijgen dan eerder verwacht, dan worden de tarieven op basis hiervan naar beneden bijgesteld. Hiermee voorkomen we dat inwoners en bedrijven meer belasting betalen dan noodzakelijk. In december stelt het algemeen bestuur de definitieve tarieven vast in de heffingsverordeningen.

Correctieposten

Bij de berekening van de belastingtarieven wordt rekening gehouden met verminderingen. Dit is een verlaging van het aanslagbedrag omdat bijvoorbeeld de waarde of het aantal ve niet juist is vastgesteld. Vervolgens worden de correctieposten 'kwijschelding' en 'oninbaar' toegepast. Hieronder volgt de uitleg van deze termen.

Kwijschelding

Wanneer een belastingschuldige niet in staat is de aanslag waterschapsbelasting te betalen, kan kwijschelding worden aangevraagd. Digitalisering verlicht zowel voor de aanvrager als voor ons de administratieve lasten. Bij de aanvraag en behandeling van kwijscheldingsverzoeken werken we samen met zeventien gemeenten in ons beheergebied.

We moeten bij het vaststellen van het kwijscheldingsbeleid landelijke regels toepassen. Deze regels zijn opgenomen in de Leidraad Invordering en zijn gebaseerd op normen voor inkomen en vermogen, die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid twee keer per jaar vaststelt. Inwoners die kwijschelding aanvragen worden getoetst op de inkomensnorm en de vermogensnorm. We hebben de mogelijkheid om ruimhartiger kwijt te schelden dan de leidraad aangeeft. Hiervoor hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm (Leidraad 90%);
- Kwijschelding is alleen mogelijk voor heffingen die betrekking hebben op de door de inwoner bewoonde woonruimte, namelijk de zuiveringsheffing, verontreinigingsheffing, watersysteemheffing en wegenheffing;

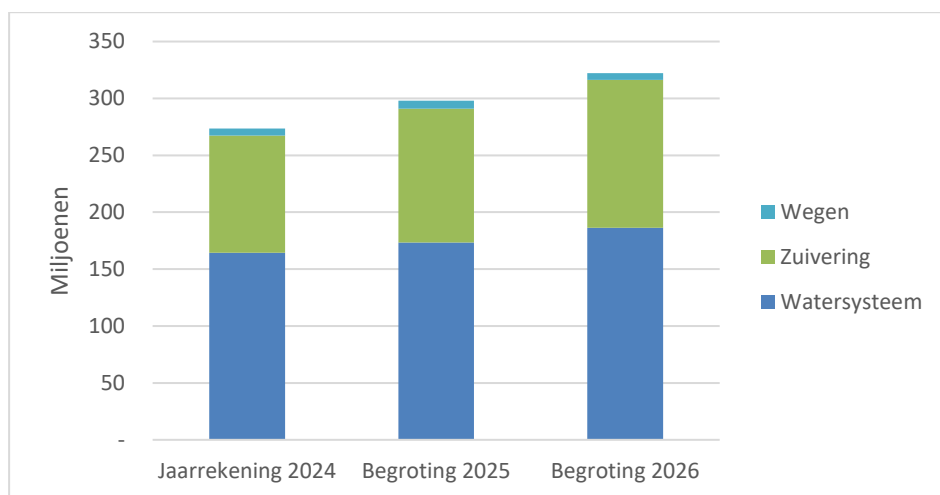
- Zelfstandig ondernemers kunnen kwijtschelding aanvragen voor privébelastingen gerelateerd aan hun woonruimte;
- Kosten voor kinderopvang, huurkostentoeslag en zorgpremie worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Oninbaar

Wij treffen alle mogelijke maatregelen om een aanslag betaald te krijgen. Soms is dit niet mogelijk, bijvoorbeeld bij een faillissement of overlijden. Als de deurwaarder concludeert dat op geen enkele wijze meer een betaling te verwachten valt, neemt de ambtenaar belast met de invordering een besluit waarmee we de pogingen staken een nog openstaande aanslag in te vorderen.

Belastingopbrengst 2024-2026

Onderstaand figuur geeft de netto-belastingopbrengst per taak weer. De stijging van de belastingopbrengst exclusief de wegenheffing bedraagt gemiddeld 8,6%. De belastingopbrengst van de wegenheffing daalt naarmate meer wegen worden overgedragen.

Belastingtarieven

De berekening van de belastingtarieven 2026 is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel. De belastingopbrengst per categorie kunnen door afrondingen in beperkte mate afwijken van de begrote opbrengsten.

Categorie	Belasting- eenheid	Tariefdif- ferentie*	Netto draagvlak 2025**	Tarief 2025 (€) **	Bruto draagvlak 2026**	Correctie- posten	Netto draagvlak 2026**	Tarief 2026 (€) **	Belastingopbrengst (bedragen x € 1.000)
Watersysteemheffing									
Gebouwd (woningen)	WOZ-waarde	-	220.092.944.380	0,03725%	247.346.051.664	-49.469.210	247.296.582.454	0,03530	87.296
Gebouwd (niet-woningen)	WOZ-waarde	-	25.783.522.544	0,03725%	28.072.461.374	-5.614.492	28.066.846.881	0,03797	10.657
Gebouwd buitendijks (woningen)	WOZ-waarde	-75%	1.041.228.558	0,00931%	1.129.065.933	-225.813	1.128.840.120	0,00883	100
Gebouwd buitendijks (niet- woningen)	WOZ-waarde	-75%	121.978.195	0,00931%	128.142.979	-25.629	128.117.350	0,00949	12
Ingezetenen	woonruimte	-	494.934	129,57	525.000	-22.418	502.583	135,48	68.090
Ongebouwd	hectare	-	117.842	132,63	117.647	-24	117.623	135,34	15.919
Ongebouwd wegen	hectare	+100%	6.319	265,26	6.493	-3	6.490	270,68	1.757
Ongebouwd buitendijks	hectare	-75%	383	33,16	383	-0	383	33,84	13
Ongebouwd wegen buitendijks	hectare	+25%	81	165,79	81	-0	81	169,18	14
Natuurterrein	hectare	-	26.992	6,43	28.298	-6	28.292	6,51	184
<i>Afronding</i>									-
Totaal Watersysteemheffing									184.042
Zuiveringsheffing									
Woon- en bedrijfsruimten	ve	-	1.475.072	78,56	1.501.274	-40.384	1.460.890	89,00	130.019
Verontreinigingsheffing									
Woon- en bedrijfsruimten	ve	-	23.694	78,56	24.737	-63	24.674	89,00	2.196
Wegenheffing									
Gebouwd (woningen)	WOZ-waarde	-	23.063.316.279	0,01413%	24.087.616.842	-4.817.523	24.082.799.319	0,01241	2.989
Gebouwd (niet-woningen)	WOZ-waarde	-	2.701.829.161	0,01413%	1.868.727.319	-373.745	1.868.353.573	0,01343	251
Ingezetenen	woonruimte	-	52.961	51,69	50.411	-2.052	48.359	50,05	2.420
Ongebouwd	hectare	-	11.396	43,98	10.422	-2	10.420	42,82	446
Natuurterrein	hectare	-	2.157	3,19	1.296	-0	1.296	4,72	6
<i>Afronding</i>									-
Totaal Wegenheffing									6.112
<i>Afronding</i>									-
Totale belastingopbrengst									322.369

* De tariefdifferentiatie zoals vastgelegd in de Kostentoedelingsverordening watersysteembeheer HHNK 2026.

** Het getoonde draagvlak is exclusief de tariefdifferentiatie, in de tarieven is de tariefdifferentiatie toegepast.

Belastingprofielen

Bij onderstaande voorbeeldprofielen geeft de belastingdruk het volgende beeld:

Voorbeeldprofielen (bedragen x € 1)	Exclusief wegentaak			Inclusief wegentaak		
	Aanslag- bedrag 2025	Aanslag- bedrag 2026	Verande- ring in %	Aanslag- bedrag 2025	Aanslag- bedrag 2026	Verande- ring in %
Eenpersoonshuishouden	208	224	7,9%	260	275	5,7%
Eenpersoonshuishouden met eigen woning klein	314	334	6,6%	406	423	4,3%
Meerpersoonshuishouden	365	402	10,2%	417	453	8,5%
Meerpersoonshuishouden met eigen woning (€ 311.494)	471	512	8,8%	563	601	6,8%
Meerpersoonshuishouden met eigen woning groot (€ 523.500)	543	587	8,2%	640	702	9,7%
Procesindustrie	124.401	139.534	12,2%	129.870	144.816	11,5%
Groothandel	1.939	2.085	7,5%	2.376	2.507	5,5%
Klein bedrijf	524	566	7,9%	633	671	6,0%
Agrarisch bedrijf (60 hectare)	8.674	8.885	2,4%	11.495	11.630	1,2%
Natuurgebied (1.000 hectare)	6.430	6.510	1,2%	9.620	11.230	16,7%

Stijgingen en dalingen in de profielen worden veroorzaakt door wijzigingen in belastingtarieven. Belastingtarieven kunnen wijzigen door een verandering in draagvlak (ve, WOZ-waarde et cetera) en een stijging of daling van de kosten die toegerekend worden aan de belastingtaak.

Verloop bestemmingsreserves

Het verwachte verloop van de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie van de taken over 2026 is als volgt:

Bestemmingsreserves (bedragen x € 1 miljoen)	Stand 01-01-2026	Vermeerderingen 2026	Onttrekkingen 2026	Stand 31-12-2026
Watersysteembeheer	-3,9	-	-1,1	-5,0
Zuiveringsbeheer	-41,4	-	-12,0	-53,4
Wegenbeheer	5,6	-	-2,8	2,8
Afronding	-	-	-	0,1
Totaal	-39,7	-	-15,9	-55,5

In de mutatie is het (voorlopige) resultaat van de tweede concernrapportage 2025 niet verwerkt.

Begroting naar taken

Taken (Tarieven x € 1, overige x € 1 miljoen)	Jaar- rekening 2024*	Begroting 2025	Begroting 2026
Watersysteembeheer			
Netto kosten	169,8	189,3	189,8
Onvoorzien	-	0,5	0,5
Kwijtschelding/oninbaar	2,9	3,4	3,1
Dividend en andere algemene opbrengsten	-2,8	-2,8	-2,6
De verwachte bruto-opbrengsten uit belastingheffing	167,0	-179,1	-189,7
Mutatie bestemmingsreserves	-8,6	-11,3	-1,1
<i>Afronding</i>	-	-	-
Netto resultaat	5,9	-	-
Zuiveringsbeheer			
Netto kosten	124,2	131,2	143,7
Onvoorzien	-	0,4	0,4
Kwijtschelding/oninbaar	3,2	4,0	3,6
Dividend en andere algemene opbrengsten	-1,8	-1,9	-2,0
De verwachte bruto-opbrengsten uit belastingheffing	-106,1	-120,1	-133,7
Mutatie bestemmingsreserves	-21,7	-13,6	-12,0
<i>Afronding</i>	-	-	-
Netto resultaat	-2,2	-	-
Wegenbeheer			
Netto kosten	11,1	1,2	8,5
Onvoorzien	-	-	-
Kwijtschelding/oninbaar	-	-	0,1
Dividend en andere algemene opbrengsten	-0,1	-	-0,1
De verwachte bruto-opbrengsten uit belastingheffing	11,1	-	-5,7
Mutatie bestemmingsreserves	-6,4	-1,2	-2,8
<i>Afronding</i>	0,1	-	-
Netto resultaat	-1,7	-	-
<i>Afronding</i>	-	-	-
Totaal resultaat	-9,8	-	-

Toelichting

De toegerekende kosten aan de zuiveringstaak en watersysteemtaak stijgen met name door het effect van de cao, inflatie en bestuursbesluiten.

15. Uiteenzetting financiële positie

15.1 Weerstandscapaciteit en risicomanagement

De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel financiële ruimte nodig is om substantiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat het beleid moet worden aangepast en/of doelstellingen niet worden gerealiseerd. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend aan de hand van risicoanalyse. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve.

Om de risico's in kaart te brengen worden gedurende het jaar risicoanalyses uitgevoerd. Risico's worden op verschillende plekken geïnventariseerd. Bijvoorbeeld binnen processen, projecten en programma's. Daarnaast ziet de crisisbeheerorganisatie toe op de veiligheidsrisico's. Ook worden risico's geïnventariseerd die samenhangen met de organisatiedoelstellingen. Op basis van een kosten-batenanalyse wordt bepaald of maatregelen worden getroffen of dat bepaalde risico's worden geaccepteerd.

Begroting 2026

De risico's en berekeningen van de weerstandscapaciteit zijn conform de Kadernota Risicomanagement 2022 uitgevoerd.

De benodigde weerstandscapaciteit is berekend door het financieel gevolg te vermenigvuldigen met de kans dat een risico zich zal voordoen. Bij deze berekeningen zijn alle risico's meegenomen die een financieel gevolg hebben vanaf € 1 miljoen en die ineens ten laste van exploitatie kunnen komen. De som hiervan vormt de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 9,0 miljoen. Dit is gewijzigd ten opzichte van de jaarstukken 2024.

Risicomanagement

Periodiek actualiseren we de risico's en rapporteren we over risico's met een risicofactor 9 en/of een maximaal financieel gevolg vanaf € 1,0 miljoen.

Weerstandscapaciteit en algemene reserve

In de Kadernota Risicomanagement 2022 hebben we een bandbreedte van de weerstandsratio tussen 1,4 en 2,0 vastgesteld. De weerstandscapaciteit wordt twee maal per jaar berekend, zowel bij de begroting als bij de jaarstukken. Op basis van de kadernota vindt een storting of onttrekking plaats bij resultaatbestemming van de jaarrekening.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (Algemene reserve)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{minimaal } 1,4 / \text{maximaal } 2,0$$

De algemene reserve bedraagt € 15,6 miljoen en de benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 9,0 miljoen. Dit komt uit op een ratio weerstandsvermogen van 1,7 en valt hierdoor binnen de eerder genoemde bandbreedte.

Risico's weerstandscapaciteit

Het risicomanagement is verder geoptimaliseerd, waarbij het risicoregister in relatie tot het weerstandsvermogen is herzien. Het uitgangspunt is daarbij geweest om het risicoregister te vullen met risico's die de organisatiedoelstellingen in gevaar kunnen brengen. Dit zijn de strategische risico's van de organisatie. De operationele risico's zijn daarbij verplaatst.

Hieronder presenteren we de risico's die invloed hebben op de weerstandscapaciteit.

nr	Risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen	Risico -score *	Max. Fin. Gevolg	Kans van optreden	Invloed op weerstand- capaciteit
1	Er breekt een kering door.	1. Continue toetsing/beoordeling van de primaire en secundaire keringen, onder toezicht van en met verantwoording aan ILT en provincie. 2. HWBP programma (primaire keringen) 3. VBK programma (regionaal) 4. Risico gestuurd beheer en onderhoud conform NEN550001 5. CBO organisatie 6. Reguliere voor- en najaarsinspectie 7. De aanbevelingen uit het rapport 'kadebreuk en compartimentering regionale keringen' implementeren. 8. Onderzoek doen naar de mogelijke gevolgen van optrekkende bevers in Nederland	3	€ 10 miljoen	10%	11,2%
2	Bovenmatige schade aan de kering	1. Inzicht in keringen d.m.v. inspecties en continu inzicht (WV 2030) 2. Risicogestuurd onderhouden	6	€ 5 miljoen	25%	14,0%
3	HHNK is onvoldoende voorbereid op grote calamiteiten zoals droogte of vervuiling, waardoor schade ontstaat aan natuur en landbouw en financiële risico's toenemen door schadeclaims.	1. Opstellen van kaders en in beeld brengen van handelingsperspectief. 2. Het algemeen bestuur heeft de 'Strategie waterverdeling' en 'Waterbesparing en onttrekkingsverboden bij droogte en watertekort' vastgesteld voor de uitvoering van de landelijke verdringingsreeks. De Unie van Waterschappen heeft de aansprakelijkheid bij droogte beschreven. Met het vastleggen van de 'Strategie waterverdeling' is onze aansprakelijkheid gering. 3. Toezicht en handhaving op de naleving van onttrekkingsverboden. 4. Opstellen of actualiseren van een integraal calamiteitenplan - specifiek gericht op droogte, vervuiling en extreme weersomstandigheden. 5. Duidelijke kaders en verantwoordelijkheden vastleggen - in beleidsstukken en samenwerkingsovereenkomsten. - inclusief mandatering voor noodmaatregelen.	2	€ 1,5 miljoen	25%	4,2%

nr	Risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen	Risico -score *	Max. Fin. Gevolg	Kans van optreden	Invloed op weerstand- capaciteit
4	HHNK is onvoldoende in staat om grootschalige calamiteiten met watervervuiling effectief te beheersen, waardoor de waterkwaliteit structureel onder druk komt te staan en ecologische doelen niet worden gehaald.	1. Onze calamiteitenorganisatie is actief. 2. In 2019 is, conform het draaiboek Hoogwater, een concept draaiboek opgesteld voor calamiteiten waarbij potentieel (veel) vervuild water of andere stoffen worden geloosd op ons watersysteem, inclusief een overzicht van risicovolle bedrijven. 3. Regelmatige inspectie van lozingspunten en overstortingen. 4. Monitoring lozingsdata via automatische meetsystemen.	4	€ 8,5 miljoen	25%	23,7%
5	De volksgezondheid en leefbaarheid komen in gevaar als ons zuiveringsproces niet adequaat functioneert.	1. Wij borgen onze 24/7-zuiveringsprocessen aan de hand van adequate processturing, en personele bezetting, een goed functionerend kwaliteitszorgsysteem, en een adequate crisisbeheersing met continue aandacht voor veilig werken; 2. Wij borgen onze slibafzet en afvalwaterbehandeling door derden; 3. Wij verrichten adequaat onderhoud, gebaseerd op een lange termijn assetmanagementstrategie; 4. Wij investeren in datakwaliteit en innovatieve informatievoorziening; 5. Wij werken structureel samen met onze ketenpartners; 6. Wij werken aan een klimaatneutraal, dwz circulair en energieneutraal zuiveringsproces en assetmanagementstrategie; 7. Wij stippelen het pad uit om een toekomstige systeemsprong te maken aan de hand van een onderzoeksprogramma, een investeringsprogramma en een veranderagenda; 8. Wij werken aan een blijvend veerkrachtige en flexibele organisatie; 9. Wij benutten de capaciteit in de markt voor investeringsbeslissingen op een effectieve manier.	6	€ 10 miljoen	25%	27,9%
6	De werkelijke netto-belastingopbrengst is meer dan 2% lager dan begroot of meer dan 1% lager t.o.v. de prognose bij de rapportage over de eerste 8 maanden.	1. Periodieke analyse (7* per jaar) van de prognose ten opzichte van de werkelijkheid en begroting. 2. Jaarlijkse trendanalyse opstellen met trends en ontwikkeling van de maatstaven bij opstellen meerjarenraming en draagvlakbegroting.	4	€ 6 miljoen	25%	16,8%

nr	Risicogebeurtenis	Beheersmaatregelen	Risico -score *	Max. Fin. Gevolg	Kans van optreden	Invloed op weerstand- capaciteit
		3. Jaarlijkse EBB (Externe bronnen benadering) bij de jaarrekening. 4. Bijhouden van de rapportages van de waarderingskamer (WAKA) inzake de ontwikkelingen van de WOZ. 5. Monitoring op de verwerking van de gegevens uit de bronadministraties. 6. Op orde houden van de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen. 7. Actueel houden van het ICF met bij behorende risico's en beheersmaatregelen per deelproces. 8. Actief onderhouden van het kwaliteitssysteem belastingen inzake de ISO certificering (9001-2015).				
7	Een of meerdere erfpachters willen aanspraak maken op een schikkingsregeling.	De betwiste voorwaarden worden in goed overleg met de erfpachter bijgesteld en verrekend.	2	€ 2 miljoen	10%	2,2%

"* De risicoscore is de kans van optreden vermenigvuldigd met het gevolg.

15.2 Financiering

Een groot deel van ons bezit financieren we met vreemd vermogen. Dit doen we door geld te lenen bij banken. Met treasury beheren we onze kasstromen: door voldoende middelen aan te trekken kunnen we aan al onze verplichtingen voldoen. We trekken middelen tegen zo laag mogelijke rentekosten aan en houden de risico's binnen de afgesproken normen van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en ons treasurystatuut.

Ons treasurybeleid is erop gericht een gezonde financiële toekomst te waarborgen. Onze houding ten aanzien van financiële risico's is risicomijdend. In ons treasurystatuut is opgenomen dat we voor het aantrekken van vaste geldleningen van aanbieders met minimaal een A^{min}-rating vereisen. Volgens ons beleid rekenen we geen rente toe aan investeringen, reserves en voorzieningen en hierdoor is geen sprake van een renteresultaat.

Rentevisie

Voor 2026 hanteren we een omslagpercentage van 1,08% (begroting 2025: 1,25%). We hoeven in 2026 geen nieuwe lening aan te trekken en maken beperkt gebruik van het rekening-courantkrediet.

Hieronder is de ontwikkeling van de rentelasten en -baten weergegeven.

Rentelasten (bedragen x € 1 miljoen)	2025	2026
Rentelasten langlopende geldleningen	4,8	4,3
Rentelasten rekening-courant	0,2	0,1
Totaal rentelasten	5,0	4,4

Door de afname van de schuld als gevolg van de aflossingen dalen de rentelasten langlopende geldleningen.

Rentebaten (bedragen x € 1 miljoen)	2025	2026
Rentebaten	-3,0	-1,0
Totaal rentebaten	-3,0	-1,0

De rentebaten zijn sterk gedaald vanwege de daling van het rentepercentage naar aanleiding van de ECB besluiten en de afname van het banksaldo (de liquide middelen).

Regelgeving

De regels voor het aantrekken van vreemd vermogen zijn vastgelegd in de Wet Fido. Het doel hiervan is het bevorderen en in stand houden van solide financiering en kredietwaardigheid van decentrale overheden. De wet bevat twee instrumenten om deze doelstellingen te toetsen:

- De kasgeldlimiet beperkt het renterisico op korte financieringen. De grens geeft aan tot welk bedrag decentrale overheden activiteiten met korte middelen (<1 jaar) mogen financieren;
- De renterisiconorm beperkt het renterisico op lange financieringen (>1 jaar) door te streven naar een spreiding van looptijden van lange geldleningen. De som van de aflossingen en het leningenbedrag dat in aanmerking komt voor renteherziening mag de norm niet overschrijden.

	Wettelijke norm	Norm voor HHNK	Beheersmaatregel
Kasgeldlimiet	23% van het begrotingstotaal	23% x € 368,1 miljoen = € 84,7 miljoen	We maximaliseren het rekeningcourant-krediet bij de NWB op € 84 miljoen.
Renterisiconorm	30% van het begrotingstotaal	30% x € 368,1 miljoen = € 110,4 miljoen	Onze aflossingen bedragen in 2026 € 66,7 miljoen en we hebben geen leningen die in aanmerking komen voor renteherziening.

Risico's

Hieronder staan de risico's die een rol spelen bij het beheer van de liquiditeiten inclusief de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer:

- *Renterisico*: het risico dat we in de toekomst geldleningen afsluiten tegen een hogere rente waardoor de jaarlijkse rentekosten stijgen. Dit risico is beheerst omdat we in 2021 een lening van € 651 miljoen tegen 0% rente hebben aangetrokken die gelijk is aan de toekomstige financieringsbehoefte.
- *Kredietrisico of debiteurenrisico*: het risico op waardedaling van de vorderingspositie door het niet (tijdig) kunnen nakomen van de verplichtingen door de wederpartij. Dit risico beheersen we door een strak invorderingsbeleid te voeren, met uiteindelijk inschakeling van deurwaarders. Voor de invordering van Waterschapsbelastingen beschikken we over sterke rechtsmiddelen.
- *Liquiditeitsrisico*: het risico dat we over onvoldoende financiële middelen beschikken om aan de directe verplichtingen te voldoen. Dit risico is beheerst omdat we een lening hebben aantrokken gelijk aan de toekomstige financieringsbehoefte.
- *Koersrisico*: we lopen geen risico, want de in bezit zijnde aandelen zijn niet verhandelbaar op de beurs.
- *Valutarisico*: dit risico kan ontstaan bij handelen in verschillende valuta's. We lopen geen valutarisico, omdat we niet in verschillende valuta's handelen.

Financieringsbehoefte

Zoals uit de geprognostiseerde balans in hoofdstuk 18 blijkt verwachten we begin 2026 nog € 74,7 miljoen aan liquide middelen te hebben. Deze worden op de rekening van het Rijk gezet vanwege schatkistbankieren. De mutatie in de liquide middelen bedraagt € 90,2 miljoen, zie voor de opbouw onderstaand kasstroomoverzicht, en daarmee komt de stand uit op € 15,6 miljoen negatief. We kunnen maximaal € 84 miljoen roodstaan op de rekening courant. Het is nog niet nodig om een lening aan te trekken. Voor het inzicht hebben we hieronder een kasstroomoverzicht toegevoegd.

Kasstroomoverzicht 2026 (bedragen x € 1 miljoen)	
Resultaat	-
<i>Aanpassing voor:</i>	
Afschrijvingen	36,6
Onttrekking voorziening	-11,2
Dotatie voorziening	13,8
Mutatie eigen vermogen	-17,9
Totaal aanpassing	21,3
Mutatie werkkapitaal	-4,7
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	16,6
Investeringen in (im)materiële vaste activa	-185,6
Bijdragen in (im)materiële vaste activa	145,5
Investeringen in financiële vaste activa	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-40,1
Aflossing langlopende leningen	-66,7
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-66,7
Mutatie geldmiddelen	-90,2

15.3 Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen (bedragen x € 1 miljoen)	Stand 01-01-2026	Vermeerderingen 2026	Verminderings 2026	Stand 31-12-2026
Algemene reserves	15,6	-	-	15,6
Bestemmingsreserves				
Watersysteembeheer	-3,9	-	-1,1	-5,0
Zuiveringsbeheer	-41,4	-	-12,0	-53,4
Wegenbeheer	5,6	-	-2,8	2,8
Afronding	-	-	-	0,1
Totaal	-39,7	-	-15,9	-55,5
Egalisatiereserves				
Erfpachtgronden	0,8	-	-0,6	0,3
Huisvesting	5,0	-	-1,1	3,9
Werven	1,5	-	-0,3	1,2
CO ₂ -emissiereductie	0,5	-	-0,1	0,4
Nazorgfase HWBP-2 projecten	14,4	-	-	14,5
HWBP-projecten	3,1	-	-	3,1
Budgetoverheveling	2,6	-	-	2,6
Afronding	0,1	-	-	-
Totaal	28,0	-	-2,1	26,0
Voorzieningen				
Baggeren	15,1	4,6	-7,5	12,2
Pensioenverplichtingen	2,1	-	-	2,1
Persleidingen en rioolgemaal	4,4	9,2	-3,8	9,8
Wachtgeld voormalig bestuurders	-	-	-	-
Afronding	-	-	0,1	0,1
Totaal	21,6	13,8	-11,2	24,2

Staat van reserves en voorzieningen

We kennen naast een aantal specifieke voorzieningen een drietal verschillende soorten reserves, ieder met een eigen doel:

- De algemene reserve: de reserve is bedoeld voor calamiteiten met grote financiële gevolgen.
- De bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie: om belastingtarieven niet van jaar op jaar te laten schommelen is het wenselijk een instrument te hebben dat voor tariefsegalisatie kan worden ingezet.
- De overige bestemmingsreserves: een deel van het positieve resultaat van de jaarrekening (bijvoorbeeld wegens incidentele inkomsten) kan bestemd worden in verband met exploitatielasten die samenhangen met toekomstige investeringen en/of specifieke maatregelen in de exploitatiesfeer. Deze egalisatiereserves worden in de toekomst gebruikt om de kosten van investeringen en maatregelen te dekken zodat belastingtarieven minder hoeven te stijgen. Ook deze reserves hebben dus het karakter van tariefsegalisatie.

Egalisatiereserves

Erfpachtgronden

Door de verkoop van erfpachtgronden vanuit het verleden verminderen de jaarlijkse erfpachtopbrengsten. De inkomsten van de verkopen zijn daarom toegevoegd aan een egalisatiereserve tot en met 2019. De lagere erfpachtopbrengsten worden gecompenseerd door jaarlijks (tot en met 2029) een deel van de reserve te laten vrijvallen ten gunste van het exploitatiesaldo.

Huisvesting

De verkoopopbrengsten van kantoorpanden worden in de egaliseringsreserve huisvesting gestort. Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op de aanschafwaarde van nieuwe investeringen. Daarom wordt de egaliseringsreserve huisvesting gebruikt voor het compenseren van een deel van de kapitaallasten van het (hoofd)kantoor in Heerhugowaard. De reserve wordt benut gedurende de periode die gelijk is aan de gemiddelde afschrijvingstermijn van het (hoofd)kantoor. De vrijval vindt plaats tot en met 2035.

Werven

De verkoopopbrengsten van werven worden in de egaliseringsreserve werven gestort. Reserves mogen niet in mindering worden gebracht op de aanschafwaarde van nieuwe investeringen. Daarom wordt de egaliseringsreserve werven gebruikt voor het compenseren van een deel van de kapitaallasten van het wervenplan. De vrijval vindt plaats tot en met 2037.

CO₂-emissiereductie

De egaliseringsreserve CO₂-emissiereductie is opgebouwd uit niet-bestede budgetten uit 2010 en 2011. De reserve wordt gebruikt ter dekking van kapitaallasten van investeringen die specifiek bedoeld zijn om de CO₂-emissie te reduceren.

Nazorgfase HWBP-2-projecten

Voor projecten van HWBP-2 die naar de beheerorganisatie worden overgedragen, is in 2020 een reserve ingesteld voor het onderhoud. Subsidie die voor de opleverde projecten wordt ontvangen, wordt aan deze reserve gedoteerd zodat de jaarlijkse lasten hieruit kunnen worden onttrokken.

HWBP-projecten

Bij HWBP-projecten ontvangen we subsidie per projectfase over de geraamde kosten. Door de risico-opslag die in de raming is opgenomen, kan de subsidie soms hoger uitvallen dan de werkelijke kosten van een projectfase. Volgens de verslaggevingsrichtlijnen moeten we per projectfase het resultaat bepalen. Tot 2021 hanteerden we een andere werkwijze waarbij we het resultaat per afgerond project bepaalden.

Budgetoverheveling

De Kadernota budgetbeheer geeft de keuzemogelijkheid om budgetoverschotten in de exploitatie over te hevelen naar de volgende jaren. Bij de jaarrekening 2022 en 2023 is voorgesteld exploitatie-budgetoverschotten toe te voegen aan de reserve. In het onderstaande overzicht is rekening gehouden met onttrekkingen in 2025, maar nog niet met eventueel aanvullende toevoegingen.

Exploitatiebudget <i>(bedragen x € 1 miljoen)</i>	Effect	Stand 01-01-2026
Onderhoud IBA-inrichtingen	Schoon water	0,7
Ruimtelijke adaptatie	Voldoende water	1,0
Landbouwportaal	Voldoende water	0,2
Voertuigen	Bestuur & organisatie	0,6
Totaal		2,6

Voorzieningen

Baggeren

De voorziening baggeren is gevormd om schommelingen in de kosten van de baggerwerken te egaliseren. De dotatie aan deze voorziening bedraagt € 4,6 miljoen.

Pensioenverplichtingen in eigen beheer

De voorziening pensioenverplichtingen in eigen beheer is ingesteld om te voorzien in de pensioenverplichting van voormalig bestuurders.

Persleidingen en rioolgemalen

Vanaf 2017 wordt de vervanging van persleidingen en rioolgemalen vanuit de exploitatie betaald. Om de kosten gelijkmatig te verdelen is een voorziening ingesteld. De dotatie aan deze voorziening bedraagt € 9,2 miljoen.

Voorziening wachtgeld voormalig bestuurders

Deze voorziening is in 2020 gevormd voor voormalig bestuurders die recht hebben op uitkeringen vanuit de wachtgeldregeling.

15.4 Kengetallen

Hieronder zijn enkele kengetallen opgenomen voor het weerstandsvermogen, netto schuldquote, EMU-saldo en verhouding kapitaallasten/begrotingstotaal.

Kengetallen	Begroting 2025	Begroting 2026
Ratio weerstandsvermogen	1,5	1,7
Netto schuldquote	1,5	1,4
EMU-saldo (x € 1mln)	-28,2	-43,8
Wendbaarheid van de begroting	11,7%	11,7%

Zie voor toelichting op weerstandsvermogen hoofdstuk 14.1 Weerstandscapaciteit en risicomanagement.

De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen de schulden minus de direct opeisbare bezittingen ten opzichte van onze totale baten.

Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Binnen de Europese Unie is het een indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. Een belangrijke afspraak is dat het EMU-tekort (ook wel overheidstekort genoemd) van een lidstaat in principe niet meer mag bedragen dan 3% van het Bruto Binnenlands Product. Om ervoor te zorgen dat het Nederlandse tekort binnen de gestelde norm van 3% blijft, is de Wet Hof vastgesteld. Hierin is bepaald dat de waterschappen maximaal 0,05% mogen bijdragen aan dit tekort. Voor ons bedraagt deze norm € 54,8 miljoen tekort. Het EMU-saldo valt binnen de EMU-norm. De berekening van ons EMU-saldo is weergegeven in onderstaande tabel.

EMU-saldo (bedragen x € 1 miljoen)	
EMU-exploitatiesaldo	-17,9
Vermeerderingen investeringen	-187,5
Investeringsubsidies en bijdragen van derden	120,5
Verkoop van vaste activa	-
Afschrijvingen	36,6
Afronding	-
Invloed investeringen	-30,4
Toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	-13,8
Onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	-11,2

Betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-
Invloed voorzieningen	2,6
Boekwinst en verlies uit deelnemingen en aandelen	-
EMU-saldo	-45,7

Voor de wendbaarheid van de begroting hanteren we een norm van maximaal 30% van de kapitaallasten in onze exploitatiebegroting. Dit geeft aan in hoeverre een deel van onze kosten vastligt. In de begroting komen we uit op 11,7% en daarmee vallen de kapitaallasten ruim onder de norm.

Gemiddelde lastendruk voor meerpersoonshuishoudens

In het begrotingsjaar 2026 bedraagt de gemiddelde lastendruk voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning € 533,09. Hierbij wordt uitgegaan van een WOZ-waarde van € 370.000 (bron: CBCF 24-30). Het landelijk gewogen gemiddelde over 2025 bedroeg € 482. Dit betekent een procentueel verschil van 10,8% en komt grotendeels door de belastingstijging in 2025 en het verschil in gebiedskenmerken tussen de waterschappen onderling.

Onderlinge samenhang kengetallen

De ratio weerstandsvermogen laat zien dat we een buffer hebben om de financiële gevolgen op te vangen van risico's die zich voordoen. Dit voorkomt dat de lastendruk in enig jaar fors stijgt als risico's optreden. We zijn een kapitaalintensieve organisatie en vinden het van belang dat onze lasten niet te veel naar de toekomst schuiven zodat het ook dan betaalbaar blijft. Daarnaast willen we wendbaar blijven en zijn voldoende liquide middelen nodig om aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. De kengetallen kapitaallasten/begrotingstotaal, EMU-saldo en netto schuldquote laten zien dat we voldoen aan de normen.

Financiële begroting

Voor de uitgangspunten en normen verwijzen we naar paragraaf 1.3 Uitgangspunten en normen.

16. Baten en lasten

Exploitatie (bedragen x € 1 miljoen)		Jaarrekening	Begroting	
		2024	2025	2026
Waterveiligheid	Kosten	66,6	70,9	64,4
	Opbrengsten	-7,8	-7,0	-6,3
	Afronding	-	-	0,1
	Netto	58,8	63,9	58,2
Voldoende water	Kosten	75,0	85,3	86,0
	Opbrengsten	-1,4	-1,0	-0,9
	Afronding	-1,4	-	-
	Netto	73,6	84,3	85,1
Gezond water	Kosten	10,6	12,6	12,6
	Opbrengsten	-2,3	-0,2	-0,2
	Afronding	0,1	-	-
	Netto	8,4	12,4	12,4
Schoon water	Kosten	116,1	119,5	131,6
	Opbrengsten	-5,6	-6,9	-8,3
	Afronding	-	-	-
	Netto	110,5	112,6	123,3
Veilige (vaar)wegen	Kosten	25,9	9,6	10,2
	Opbrengsten	-9,0	-3,6	-1,5
	Afronding	-0,1	-	-0,1
	Netto	16,8	6,0	8,6
Crisisbeheersing	Kosten	3,4	3,3	3,9
	Opbrengsten	-	-0,3	-0,2
	Afronding	-0,1	-	-
	Netto	3,3	3,0	3,7
Bestuur en organisatie	Kosten	54,5	54,2	59,4
	Opbrengsten	-25,5	-14,4	-12,4
	Afronding	-	-	-0,1
	Netto	29,0	39,8	46,9
Afronding		0,1	0,1	-
Totaal kosten		352,2	355,5	368,1
Afronding		-0,1	-	-0,1
Totaal opbrengsten		-51,7	-33,4	-29,9
Afronding		-	0,1	-0,1
Totaal netto		300,5	322,2	338,2
Dotaties en onttrekkingen aan bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie		-36,6	-24,2	-15,9
Waterschapsbelastingen		-273,7	-298,0	-322,4
Afronding		-	-	0,1
Totaal ('-' is voordelig)		-9,8	-	-

16.1 Overzicht dekkingsmiddelen

Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1 miljoen)	2024	2025	2026
Belastingopbrengsten	273,7	298,0	322,4
Dividenden	4,7	4,8	4,8
Saldo van de financieringsfunctie (rentebaten – rentekosten)	4,7	-2,0	-3,4
<i>Overige algemene opbrengsten</i>			
Leges	2,0	1,5	1,8
Verkoop van goederen	3,9	2,1	2,0
Opbrengsten uit grond en water	2,1	1,9	2,1
Overige diensten voor derden	6,1	6,8	5,4
Afronding	-	-0,1	-0,1
Totaal dekkingsmiddelen	297,2	313,0	335,0

We verwachten geen last voor de vennootschapsbelasting. Het bedrag aan onvoorzien bedraagt € 1,0 miljoen.

16.2 Incidentele baten en lasten

De volgende incidentele baten- en lasten zijn opgenomen in de volgende effecten:

Incidentele baten (bedragen x € 1 miljoen)	JR2024	B2025	B2026
Voldoende water, Schoon water	1,8	-	-
Bestuur en organisatie	17,6	-	5,7
Veilige (vaar)wegen	0,9	-	-
Totaal	20,3	-	5,7

Toelichting incidentele baten

We ontvangen renteopbrengsten als vergoeding voor de liquide middelen in het schatkistbankieren en zijn voor 2026 uitgegaan van € 1,0 miljoen aan opbrengsten in het effect Bestuur en organisatie. In het eerste jaar hebben we een te verwachten ontvangst van dividend NWB verwerkt van € 4,7 miljoen.

Incidentele lasten (bedragen x € 1 miljoen)	JR2024	B2025	B2026
Waterveiligheid	1,0	0,9	-
Schoon water	-	-	-
Voldoende water	-	-	-
Bestuur en organisatie	-	-	1,8
Veilige (vaar)wegen	5,8	-	-
Totaal	6,8	0,9	1,8

Toelichting incidentele lasten

Op dit moment wordt het Noorderpolderhuis tijdelijk bewoond. Doordat een en ander verouderd is, kunnen er weinig activiteiten plaatsvinden. Een extern bureau heeft onderzoek gedaan naar een herbestemming. Voor het uitvoeren van de basisvariant, is in 2026 en 2027 in totaal € 2,9 miljoen incidenteel benodigd om het Noorderpolderhuis te verbouwen naar de kwaliteitseisen van nu.

Het verschil tussen de incidentele baten- en lasten in de begroting 2026 ten opzichte van de begroting 2025 en jaarrekening 2024 wordt veroorzaakt door de herziening van de BBVW per 1 januari 2025. Bij het beoordelen van incidentele baten- en lasten in de begroting 2026 hebben we

gebruikgemaakt van de Notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV. Hierdoor is in de begroting 2026 sprake van lagere incidentele baten- en lasten.

17. Investerings

In onderstaande tabel worden de investeringen per effect weergegeven.

Investerings naar effect (bedragen x € 1 miljoen)		Investerings		
		Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Waterveiligheid	Kosten	79,8	77,3	123,7
	Opbrengsten	-76,1	-74,6	-111,9
	Afronding	-	-	0,1
	Netto	3,7	2,7	11,9
Voldoende water	Kosten	1,9	5,2	7,9
	Opbrengsten	-	-0,5	-
	Afronding	-	-0,1	-
	Netto	1,9	4,6	7,9
Gezond water	Kosten	1,5	2,8	17,9
	Opbrengsten	-0,4	-0,6	-8,2
	Afronding	-	-	-
	Netto	1,1	2,2	9,7
Schoon water	Kosten	25,5	29,5	37,1
	Opbrengsten	-0,2	-0,5	-0,4
	Afronding	-	-	-
	Netto	25,3	29,0	36,7
Bestuur en organisatie	Kosten	2,0	2,7	0,8
	Opbrengsten	-	-	-
	Afronding	-	-	-
	Netto	1,7	2,7	0,8
Afronding		0,1	-	0,1
Totaal uitgaven		110,5	117,5	187,5
Afronding		-0,1	-0,1	-
Totaal inkomsten		-76,8	-76,3	-120,5
Afronding		-	-	-
Totaal netto		33,7	41,2	67,0

Het totaal aan investeringen in het begrotingsjaar 2026 bedraagt € 67,0 miljoen. Van alle investeringen aan het begin van het begrotingsjaar is € 60,9 miljoen reeds gestart en worden voor € 6,1 miljoen aan investeringen in het lopende begrotingsjaar gestart. De investeringen zijn toegelicht onder de effecten in de hoofdstukken 2 tot en met 8.

Bij de investeringen houden we rekening met een realisatiepercentage dat afhankelijk is van de fase van een project. Een project in de voorbereidingsfase heeft bijvoorbeeld een lager realisatiepercentage dan een project in de uitvoeringsfase. De kapitaalslasten zijn berekend met een investeringsplafond van € 40 miljoen per jaar op basis van ervaringscijfers. Als dit plafond niet toereikend is, leidt dit in de toekomst tot hogere rente- en afschrijvingskosten. Deze worden meegenomen in het toekomstige MJP. Via de concernrapportages wordt het algemeen bestuur tussentijds geïnformeerd over de voortgang en uitgaven van de investeringen.

We onderkennen investeringsrisico's waarbij de subsidie onzeker is. Het komt voor dat de afstemming met de subsidiegever over het toekennen van de subsidie moeizaam verloopt en we het risico lopen dat een deel van de aangevraagde subsidie niet wordt toegekend. Dit is actueel bij het project Markermeerdijken binnen het effect Waterveiligheid. Als het risico zich in het jaar voordoet dan betekent dit dat de investeringsuitgaven waarvoor geen subsidie wordt ontvangen zorgen voor extra jaarlijkse kapitaallasten vanaf het volgende jaar over een periode van 30 jaar. Wanneer we voldoen aan de subsidieregeling wordt het project volledig gesubsidieerd en resulteert dit niet in extra kapitaallasten.

18. Geprognosticeerde balans

Activa (bedragen x € 1 miljoen)	31-12- 2025	31-12- 2026
<i>Vaste activa</i>		
1. (Im)Materiële vaste activa	470,5	499,0
2. Financiële vaste activa	2,5	2,5
<i>Vlottende activa</i>		
3. Liquide middelen	74,7	-
4. Kortlopende vorderingen en overlopende activa	243,7	223,3
<i>Afronding</i>	-	-
Totaal	791,4	724,8

Passiva (bedragen x € 1 miljoen)	31-12- 2025	31-12- 2026
<i>Vaste passiva</i>		
5. Eigen vermogen		
5.1 Algemene reserves	15,6	15,6
5.2 Bestemmingsreserves tariefseglisatie	-39,7	-55,5
5.3 Overige bestemmingsreserves	28,0	26,0
6. Voorzieningen	21,6	24,2
7. Vaste schulden	689,2	622,5
<i>Vlottende passiva</i>		
8. Liquide middelen	-	15,6*
9. Netto vlottende schulden en overlopende passiva	76,6	76,6
<i>Afronding</i>	0,1	-0,2
Totaal	791,4	724,8

* Doordat aan het begin van het jaar het saldo positief is en aan het eind van het jaar het saldo negatief is (roodstaan) staan de liquide middelen aan beide kanten van de balans.

Afkortingen

AI	Artificial Intelligence
AMMD	Alliantie Markermeerdijken
BBVW	Besluit Begroting en Verantwoording Waterschappen
BIO	Baseline Informatieveiligheid Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BV	Besloten vennootschap
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBO	Crisisbeheersingsorganisatie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CBW	Cyberbeveiligingswet
CCB	Calamiteiten & Crisisbeheersing
CING	Crisisbeheersing in de genen
CO ₂	Koolstofdioxide
DPRA	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
EMU	Economische en Monre Unie
EU	Europese Unie
GR	Gemeenschappelijke regeling
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
HWH	Het Waterschapshuis
IBA	Individuele behandeling van afvalwater
IBP	Informatiebeleidsplan
ICF	Internal controle framework
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
I&W	Infrastructuur en Waterstaat (P)
K35	Klimaatneutraal 2035
KPI	Key Performance Indicator
KRW	Kaderrichtlijn Water
LBO	Landelijke Beoordeling op basis van Overstromingskansen
MER	Milieueffectrapport
MJP	Meerjarenperspectief
(M)OTO	Meerjaren Opleiden – Trainen – Oefenen
MVO	Maatschappelijk verantwoorde overheid
NIS2	Network and Information Security 2 Directive
NVO	Natuurvriendelijke oevers
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
RES	Regionale energiestrategie
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
Rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SAMP	Strategisch Assetmanagementplan
SDI	Slibdrooginstallatie
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
UvW	Unie van Waterschappen
VBK	Verbetering boezemkades
ve	Vervuilingseenheden
VTH	Vergunningen, toezicht en handhaving
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet Hof	Wet houdbare overheidsfinanciën
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken

Uitvoeringsinformatie

Inleiding

De voorliggende uitvoeringsinformatie is bedoeld ter verdieping. Met tabellen en staten, geeft dit document meer inzicht in de financiële achtergronden van de begroting. Daarnaast wordt het document gebruikt bij de informatieverstrekking aan derden (CBS) en de bedrijfsvergelijking met andere waterschappen. Voor dit laatste punt biedt de Waterschapsspiegel meer detailinformatie.

Kosten en opbrengstensoorten

Kostensoorten (bedragen x € 1 miljoen)		Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Kostensoorten	Verbijzondering kostensoorten			
Rente en afschrijvingen	Externe rentelasten	5,4	5,0	4,4
	Interne rentelasten	-	-	-
	Afschrijvingen van activa	32,5	35,0	36,6
	Afschrijving van boekverliezen	4,8	0,8	-
	Afronding	-	-	-
	<i>Subtotaal</i>	42,7	40,8	41,0
Personeelslasten	Salarissen huidig personeel en bestuurders	65,7	80,4	82,7
	Sociale premies	18,1	20,5	21,5
	Overige personeelslasten	3,4	3,5	5,8
	Personeel van derden	13,9	13,5	11,1
	Afronding	-	-	0,1
	<i>Subtotaal</i>	101,1	117,9	121,2
Goederen en diensten van derden	Duurzame gebruiksgoederen	7,4	3,4	3,4
	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	5,6	5,9	5,9
	Energie	36,8	25,7	20,5
	Huren en rechten	1,8	4,3	5,8
	Leasebetalingen operational lease	-	0,1	0,1
	Verzekeringen	1,3	1,1	1,1
	Belastingen	1,8	1,0	0,9
	Onderhoud door derden	70,7	72,8	73,5
	Overige diensten door derden	42,8	47,3	58,2
	Afronding	-	-	-0,1
	<i>Subtotaal</i>	168,2	161,6	169,3
Bijdragen aan derden	Bijdragen aan het Rijk	13,3	12,4	13,1
	Bijdragen aan openbare lichamen	10,1	5,8	6,1
	Bijdragen aan bedrijven	1,7	1,6	1,6
	Bijdragen aan overigen	0,6	1,1	1,1
	Afronding	-	-	-
	<i>Subtotaal</i>	25,7	20,9	21,9
Toevoegingen voorzieningen en onvoorzien	Toevoegingen aan voorzieningen	13,4	13,6	13,8
	Onvoorzien	-	1,0	1,0
	Afronding	-	-	-
	<i>Subtotaal</i>	13,4	14,6	14,8
Afronding		-0,1	-	-
Subtotaal kostensoorten		351,0	355,8	368,2

Opbrengstensoorten (bedragen x € 1 miljoen)		Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Opbrengstsoorten	Verbijzondering opbrengsten			
Financiële baten	Externe rentebaten	-10,0	-3,0	-1,0
	Interne rentebaten	-	-	-
	Dividenden en bonusuitkeringen	-4,7	-4,8	-4,8
	Afronding	-	-	0,1
	<i>Subtotaal</i>	-14,7	-7,8	-5,7
Personeelsbaten	Baten i.v.m. salarissen en sociale lasten	-0,8	-0,1	-0,2
	Uitlening van personeel	-0,7	-0,5	-0,5
	Afronding	-	-	-
	<i>Subtotaal</i>	-1,5	-0,6	-0,7
Goederen en diensten aan derden	Opbrengst uit grond en water	-2,1	-1,9	-2,1
	Opbrengst uit overige eigendommen	-	-	-
	Diensten voor derden	-8,1	-8,2	-7,3
	Verkoop van grond	-3,7	-2,0	-1,9
	Verkoop van overige goederen	-0,2	-0,1	-0,1
	Afronding	-	-	0,1
	<i>Subtotaal</i>	-14,1	-12,2	-11,3
Bijdragen van derden	Bijdragen van de Europese Unie	-	-	-
	Bijdragen van het Rijk	-6,0	-5,7	-5,6
	Bijdragen van provincies	-0,3	-	-
	Bijdragen van overige openbare lichamen	-9,3	-2,2	-2,0
	Bijdragen van overigen	-0,1	-0,1	-2,5
	Afronding	-0,1	-	-
	<i>Subtotaal</i>	-15,8	-8,1	-10,1
Waterschapsbelastingen	Waterschapsbelastingen	-273,7	-298,0	-322,4
Interne verrekeningen	Interne verrekeningen	-0,5	-	-0,1
Onttrekking voorzieningen	Onttrekkingen/vrijval voorzieningen	-	-	-
Afronding		-	-	-
Subtotaal inkomstensoorten		-320,3	-326,6	-350,3
Afronding		-	-	-
Exploitatiesaldo		30,7	29,2	-17,9
Reserves ¹	Toevoegingen aan reserves	1,6	2,0	-
	Onttrekkingen aan reserves	-42,2	-30,9	-17,9
Afronding		0,1	-	-
Resultaat		-9,8	-	-

Toelichting bijdragen aan derden (begrotingssubsidies)

Hieronder zijn subsidies opgenomen waarvoor geen subsidieregeling is getroffen. Het opnemen van deze subsidie in de begroting is een voorwaarde om te kunnen werken met een 'begrotingssubsidie' zoals bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Op deze manier kunnen we na de begrotingsvaststelling de subsidie rechtmatig aan de stichting verlenen.

- Subsidie Stichting Promotie Beemster Werelderfgoed: € 7.865

¹ Dit zijn zowel de algemene reserves, bestemmingsreserves voor tariefseglisatie als de overige bestemmingsreserves.

Netto kosten per beleidsproduct

Conform de Waterschapswet zijn in de begroting de netto-kosten toegerekend aan effecten.

Naast deze indeling zijn de netto-kosten ook gerelateerd aan de beleidsproducten. In onderstaand overzicht zijn de netto-kosten per beleidsproduct weergegeven. Naast dat dit informatie geeft op een lager aggregatieniveau is dit inzicht eveneens van belang voor de bedrijfsvergelijkingen.

Beleidsproduct (bedragen x €1 miljoen)	Begroting 2026
01 Eigen plannen	28,2
02 Plannen van derden	4,5
03 Beheersinstrumenten waterkeringen	4,3
04 Aanleg en onderhoud waterkeringen	47,3
05 Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	0,6
06 Beheersinstrumenten watersystemen	5,3
07 Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	29,3
08 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	8,0
09 Beheer hoeveelheid water	39,9
10 Calamiteitenbestrijding watersystemen	1,4
11 Monitoring watersystemen	8,9
12 Getransporteerd afvalwater	22,6
13 Gezuiverd afvalwater	55,9
14 Verwerkt slib	27,6
15 Afvalwaterbehandeling door derden	11,8
17 Aanleg en onderhoud wegen	6,9
18 Wegenverkeersregeling en verkeersveiligheid	0,8
20 Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	0,2
21 Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens	-
23 Vergunningen en meldingen	4,2
25 Toezicht	5,7
26 Handhaving	0,4
31 Belastingheffing	9,4
32 Invordering	2,8
33 Bestuur	7,7
34 Externe communicatie	3,7
Afronding	-
Subtotaal primaire beheerproducten	337,4
99 Direct op taakveld (incl. Waterschapsbelasting)	-337,4
Afronding	-
Totaal	337,4

